

RANUAN KUNTA

KUNTASTRATEGIA

KUNNAN TALOUSARVIO 2019 JA TALOUSSUUNNITELMA 2020-2021

Valtuusto 19.11.2018 § 33

2019

SISÄLLYSLUETTELO

I KUNTASTRATEGIA 2019 - 2030.....	3
II RANUAN KUNNAN VUODEN 2019 TALOUSARVIO JA VUOSIEN 2020-2021 TALOUSSUUNNITELMA	
1 YLEISPERUSTELUT	17
1.1 Kuntalain säädökset talousarviosta ja -suunnitelmasta	17
1.2 Edellisen vuoden talousarvion toteutuminen ja taloussuunnitelman laadintaan vaikuttavat yleiset kehitysnäkymät	17
1.3 Väestö ja työpaikat	20
1.4 Talousarvion rakenne ja talousarvion sitovuus	22
1.5 Taloussuunnitelman yhteenvetotaulukot hallintokunnittain	23
2 KÄYTTÖTALOUSOSA	26
3 TULOSLASKELMAOSA	75
4 INVESTOINTIOSA	79
5 RAHOITUSOSA	80
6 HENKILÖSTÖSUUNNITELMA	81
7 OMISTAJAPOLIITTISET LINJAUKSET SEKÄ KUNTAKONSERNIIN KUULUVILLE TYTÄRYHTEISÖILLE ASETETTAVAT TAVOITTEET :.....	84
8 TALOUSARVION JA TALOUSSUUNNITELMAN LIITTEET	88

ROHKEA RANUA

Arktinen kunta innostaa uuteen

Kuntastrategia
2019-2030

Rohkea
Ranua

Rohkea Ranua innostaa uuteen

Olemme laatineet kädessäsi olevan kuntastrategian lukuisissa visiotyöpajoissa yhdessä kunnan luottamushenkilöiden, työntekijöiden, kuntalaisten, yritysten ja järjestöjen kanssa. Työpajoissa on rohkaistu kaikkia sidosryhmiä luomaan, ja tuomaan omia näkemyksiään **tulevaisuuden Ranuasta**. Kaikissa työpajoissa lähtökohtana on ollut luontaisten vahvuksiemme hyödyntäminen. Keskiössä on pidetty merkityksellisyyden kokemusta; sitä kuinka jokainen voi strategian kautta löytää oman tehtävänsä ja aktiivisesti rakentaa yhteistä Ranuaa. Strategiatyön tärkeimmäksi elementiksi **on noussut Rohkea Ranua - arktinen kunta innostaa uuteen**. Tätä olemme tarkastelleet ennakkoluulottomasti hyödyntäen maaseutua koskevia megatrendejä.

Toimiva strategia ymmärtää nykyisiä ja tulevia asukkaitaan sekä heidän tarpeitaan kokea rikasta maaseutukulttuuria, yhdessä tekemistä ja yhteisöllisyyttä, hyvinvointia ja yrittämistä. Strategia katsoo noin kymmenen vuoden päähän, mikä on riittävän pitkä aikaväli halutun tahtotilan saavuttamiseksi. Olemme halunneet tehdä strategiasta **toimivan, elinvoiman johtamisen työkalun, jossa on selkeät tavoitteet, ja joihin jokainen kuntalainen ja yhteistyökumppani voi tarttua**. Strategia antaa kannustavan elementin myös rohkealle ja ennakkoluulottomalle päätöksenteolle.

Kestävä luontoymmärryksemme rakentuu historiastamme ja rikkaasta eränkäyntikulttuurista. **Digitalisaation ja kansainvälistymisen ansiosta pystymme vahvistamaan Rohkeaa Ranuaa kaupan, matkailun, palvelun ja teollisuuden keskittymänä**. Osaava ja kestävästi hoidettu **maaseutu toimii luontokokemusten eheyttäjänä ja mahdollistaa uutta elinvoimaa** uusiutuviissa energiantarpeissa ja luonnontuotteiden hyödyntämisessä.

Kotiseurakkaus, hiljaisuus, puhdas luonto, hyvin hoidettu ympäristö sekä toimivat, nykyaikaiset, terveelliset ja turvalliset lähipalvelumme luovat edellytykset laadukkaalle asumiselle, työnteolle, yrittämiselle ja kasvavalle väestölle. Uusien alueiden kaavoituksella ja olemassa olevien kaavojen muutoksilla pystymme tarjoamaan valmiita rakennuspaikkoja vakituiseen asumiseen, yrittämiseen ja vapaa-ajanviettoon. **Olemme aidosti lähellä luontoa ja logistisesti helposti saavutettavissa**.

Toivon sydämestäni, että uusi kuntastrategia innostaa meitä jokaista ja antaa uusille kuntalaisille mahdollisuuden sijoittua Ranualle. Ranualla oleva **Mitä uutta -ajattelu haastaa innostamaan uuteen ja rakentaa yhteistä kansainvälistyvää kestävää elinvoimaa ja hyvinvointia**.

Sirpa Hakala
kunnanjohtaja

Visio:

Rohkea Ranua
– Arktinen kunta
innostaa uuteen

Toiminta- ajatus:

Ajantasaiset ja laadukkaat
lähipalvelut ja yrittämisen
toimintaympäristöt syntyvät
yhdessä tekemällä.

Arvot:

Kunnan arvoja ovat
rohkeus, kestävyys,
palvelualttius, yhteisöllisyys ja
oikeudenmukaisuus.

2019

2021

Kuntastrategia on työkalu, jonka tavoitteet toteutuvat, kun meistä jokainen työskentelee niitä kohti. Kuntastrategia rakennetaan nykyisestä tulevaisuuteen visioiden. Megatrendit ja muut muutokset, kuten ilmaston- ja elämäntapojen muutos, vaikuttavat tulevaisuuden näkyymiin. Se miten ilmiöt otetaan vastaan, voidaan kääntää joko eduksi tai niihin voidaan kompastua. Siksi kymmenen vuoden aikajänne on tärkeä perspektiivin tuoja valintojen ja toimenpiteiden avuksi.

Kuntastrategiassa huomioidaan kunnan asukkaiden hyvinvoinnin edistäminen, palvelujen järjestäminen ja tuottaminen, omistajapolitiikka, henkilöstöpolitiikka, kunnan asukkaiden osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuudet, elinympäristön ja alueen elinvoiman kehittäminen sekä kunnan tehtäviä koskevissa laeissa säädetyt palvelutavoitteet.

Megatrendit (Lähde: SITRA)

Työn muutos

- digitalisoituminen ja teknologian kehitys
- virtuaalitodellisuus
- elinikäinen oppiminen

Demokratian muutos

- vertaistiedon aseman nousu
- some ja verkottunut maailma

Talouden muutos

- kiertotalous ja kestävien talousmallien arvostuksen nousu
- hyvinvointi ennen talouskasvua

2025

2029 2030

Strategiset päämäärät
2019-2030

1
Kasvuhakuinen
kunta

2
Hyvinvoiva
Kuntalainen

3
Elinvoimainen ja
kansainvälistyvä
yrittötoiminta

1. Kasvuhakuinen kunta

Kasvuhakuisuudella tarkoitetaan sitä, että:

Asetetaan rohkeat kasvutavoitteet yrittäjyyteen ja työpaikkoihin sekä vakinaiseen että vapaa-ajan asumiseen.

Omistaja- ja henkilöstöpolitiikkaa tehdään määrätietoisesti kestävää kuntataloutta rakentaen.

Hyödynnetään kunnan hyvää sijaintia, kehityskäytäviä ja mainearvoa, ja kerrotaan siitä ulospäin.

2. Hyvinvoiva Kuntalainen

Kuntalaisten hyvinvointia varten:

Hyödynnetään paikallista luontoa, harrastusympäristöjä ja yhteisöllisyyttä hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseksi.

Kehitetään lähi- ja digipalvelujen joustavaa saatavuutta, millä tuetaan valinnanvapautta.

Ollaan avoimia sekä dialogisia ja rakennetaan yhdessä kuntalaisten osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksia.

3. Elinvoimainen ja kansainvälistyvä yritystoiminta

Elinvoimaista ja kansainvälistyvää yritystoimintaa tavoitellaan:

Erottamalla kaupan, palvelun, teollisuuden ja matkailun tarjonnassa rohkeasti niillä vahvuuksilla, mitä jo on ja mitä kehitetään.

Tutkimalla ja kasvamalla luonnon raaka-aineita innostavaksi osaajaksi.

Vahvistamalla yhteistyön ja vuorovaikutuksen kulttuuria.

1 Kasvuhakuinen kunta

TAVOITE:

Yrittäjyyden ja työpaikkojen sekä vakinaisen ja vapaa-ajan asumisen kasvu.

TEOT:

- Markkinoidaan Ranuaa investointikohteena.
- Huolehditaan infran toimivuudesta; kaavoituksesta, tonttitarjonasta, kasvupalveluista, nopeista yhteyksistä ja puhtaasta vedestä.
- Rakennetaan innostavaa toimintaympäristöä.
- Sparrataan kasvua kansallisella ja kansainvälisellä verkostomaisella yrityskehittämisellä sekä hyödynnetään uusia ja nousevia ilmiöitä.
- Viestitään ulospäin Rohkea Ranua ja Ranua ilmiöt -sisällöillä, sekä jaetaan onnistumiset.
- Hyödynnetään oppisopimuskoulutuksen ja koulutussopimusten tuomat mahdollisuudet sekä turvataan sosiaalinen työllistäminen.
- Kartoitetaan ja rakennetaan yhdessä ratkaisuja palvelujen tuottamiseen kolmannen sektorin kanssa.

TAVOITE:

Kestävä kuntatalous sekä määrätietoinen omistaja- ja henkilöstöpolitiikka.

TEOT:

- Hoidetaan kuntataloutta järkevästi ja ylläpidetään kilpailukykyistä verotusta.
- Vahvistetaan kuntakonsernin hankintaosaamista, ja ohjataan hankintoja uusia työpaikkoja, uusia yrityksiä sekä kestävästä kehitystä ja elinkaariratkaisuja mahdollistamaan suuntaan.
- Luodaan ilmapiiri ja puitteet työssä viihtymiselle, elinikäiselle oppimiselle sekä vastuun tunnistamiselle, ottamiselle ja jakamiselle.
- Annetaan arvoa koulutukselle ja tiedolla johtamiselle. Johdetaan asiakkauksia ja ilmiöitä kokonaisvaltaisesti.
- Hyödynnetään omistajapolitiikkaa ja konsernijohtamista kasvun veturina.
- Mahdollistetaan sähköiset palvelut ja etätöy hyvillä kuituyhteyksillä.

TAVOITE:

Kunnan hyvän sijainnin, infran ja mainearvon hyödyntäminen.

TEOT:

- Markkinoidaan kasvukeskusten yrityksille ja toimijoille palvelujen laajentamismahdollisuuksista Ranualle.
- Arvostetaan sitoutunutta työvoimaa ja kotiseurakkautta.
- Korostetaan asumisen turvallisuutta ja ympäristön puhtautta.
- Eletään ja viestitään arktiseen, puhtaaseen luontoon ja selkeisiin vuodenaikoihin perustuvasti. Kartutetaan mainearvon sisältöä yhdessä.
- Otetaan käyttöön uusimmat innovaatiot ja teknologiat ilmastotyössä.
- Hyödynnetään aineetonta pääomaa.

PALVELULUPAUS:

Teemme töitä sen eteen, että vuoteen 2030 mennessä:

- Kestävät, paikalliset ratkaisut tuottavat kasvua ja työtä.
- Kaavoituksella on kehitetty ratkaisuja asumisen ja yrittämisen muutoksessa syntyviin haasteisiin.
- Etätyö on arkipäivää.
- Ranuan kuntatalous on hyvässä kunnossa ja verotus on kilpailukykyinen muihin kuntiin verrattuna.

2 Hyvinvoiva Kuntalainen

TAVOITE:

Kehittyä edelläkävijäksi luontoon, harrastusympäristöihin ja yhteisöllisyyteen sekä esteettömyyteen perustavassa hyvinvoinnin ja terveyden edistämisessä.

TEOT:

- Lisätään yhteisöllisyyttä ja avoimuutta.
- Hyödynnetään arktisen luonnon, hiljaisuuden ja puhtauden vaikutuksia.
- Kehitetään ja ylläpidetään monipuolisia kulttuuri-, liikunta- ja vapaa-ajan harrastus- ja virkistysmahdollisuuksia.
- Käytetään oman alueen palveluja.
- Suunnitellaan, päivitetään ja toteutetaan esteettömiä toimintaympäristöjä.
- Opitaan verkostoista ja hankkeista, ja tuodaan hyviä käytäntöitä kaikille ikäryhmille.

TAVOITE:

Mahdollistaa lähi- ja digipalveluiden joustava saatavuus ja valinnanvapaus.

TEOT:

- Huolehditaan verkon yli toimivien palvelujen vaihtoehtojen lisäämisestä ja saatavuudesta.
- Innostetaan, arvostetaan ja hyödynnetään kolmannen sektorin toimijoita ja vapaaehtoisia.
- Tuotteistetaan lähipalveluja kuntalaisille. Lisätään valinnan mahdollisuutta monipuolistamalla palvelujen räätälöityvyyttä.
- Kehitetään ja kehitetään etätyössä ja etäopiskelumahdollisuuksissa. Tunnistetaan tietotyön ominaisuudet ja tarpeet.

TAVOITE:

Luoda avoimia ja dialogisia käytänteitä kuntalaisten osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksiin.

TEOT:

- Tehdään ja teetetään ennakkovaikutus-arviointeja osana päätöksentekoa.
- Kehitetään palveluja yhdessä ja asiakaslähtöisesti sekä hyödynnetään kokemusasiantuntijuutta.
- Luodaan toimivat viestintämallit ja tiedottamisen tavat sisäiseen ja ulkoiseen viestintään.

PALVELULUPAUS:

Luomme puitteet sille, että vuoteen 2030 mennessä :

- Ranualla eletään terveellisesti ja turvallisesti kaikissa elämänvaiheissa.
- Esteettömyys on huomioitu palveluissa ja toimintaympäristöissä.
- Palvelut valitaan kaikille ikäryhmille laaditusta laadukkaasta ja monipuolisesta tarjottimesta.
- Viestintää ja vuorovaikutusta toteutetaan nykyaikaisilla keinoilla luotettavasti ja avoimesti.

3

Elinvoimainen ja kansainvälistyvä yritystoiminta

TAVOITE:

Erottaa kaupan, palvelun, teollisuuden ja matkailun tarjonnassa rohkeasti omilla vahvuuksilla.

TEOT:

- Tavoitellaan kasvua ja kansainvälistymistä toimivien ja uusien yritysten kautta.
- Brändätään toimintaympäristö ja kehitetään brändin toimintakulttuurin käyttäjinä, ylläpitäjinä ja edistäjinä.
- Tarjotaan ja käytetään kasvun ja kansainvälistymisen polkuja ja verkostoja - hyödynnetään mahdollisuudet innostavaan oppimiseen ja uuden oivaltamiseen.
- Vahvistetaan yritysten tuotteiden ja palvelujen näkyvyyttä.

TAVOITE:

Kasvattaa Arktinen Hillakylä Ranua luonnon raaka-aineita innostavaksi osaajaksi ja edistää älykkään maaseudun moninaisuutta.

TEOT:

- Benchmarkataan mahdollisuuksia, opitaan resursseista ja inventoidaan Ranuan alueen raaka-ainevarannot.
- Investoidaan raaka-ainevarantoihin liittyen ja viestitään resursseista sisäisesti ja ulkoisesti.
- Etsitään ja solmitaan yhteistyökumppanuuksia ja asiakkuuksia.
- Laajennetaan terveyttä ja hyvinvointia edistävien tuotteiden ja palvelujen valikoimaa ja saatavuutta.
- Fokusoidaan jalostukseen, uusiin työpaikkoihin ja investointeihin.
- Seurataan bio-, maa- ja metsätalouden kehityksen huippua ja tuodaan hyvät käytännöt Ranualle sekä kehitetään rohkeasti omia hyviä käytänteitä älykästä maaseutua rakentaen.

TAVOITE:

Vahvistaa yhteistyön ja vuorovaikutuksen kulttuuria elinvoiman nostajana.

TEOT:

- Rakennetaan ja hyödynnetään osaavaa kumppanuusverkostoa elinvoiman eri osa-alueilla.
- Opitaan yhdessä ja toimitaan avoimesti muutostarpeisiin reagoiden.
- Innostetaan ja kannustetaan toinen toisiamme luovuuteen ja rohkeuteen sekä elinvoiman yhteiseen rakentamiseen.
- Kuunnellaan, keskustellaan ja heittäytyään uusiin ideoihin - yhdessä.

PALVELULUPAUS:

Mahdollistamme, että vuoteen 2030 mennessä:

- Rohkean Ranuan kasvuyritykset brändäävät liiketoimintaansa kansallisesti ja kansainvälisesti.
- Elinvoimainen älykäs maaseutu laajentaa työn tekemisen, asumisen ja yrittäjyyden mahdollisuuksia.
- Luonnon raaka-aineista tuotetaan arvonlisää.
- Tavoitteet tunteva yritysneuvonta, sitoutunut kumppanuusverkosto ja vuorovaikutus tuovat nostetta elinvoimaisuuteen.

Kuntastrategian askelmerkit

Kuntastrategian toteutuminen päätöksentekoa, suunnittelua ja kehittämistä ohjaavana toimintana varmistetaan strategiaan kuuluvilla toimenpideohjelmilla, vastuualueilla ja seurannalla. Kuntastrategiaan perehtyminen ja sen käyttöön saattaminen tehdään vaiheittain ja vastuualueittain.

Vaiheet:

Valtuuston vahvistamasta kuntastrategiasta järjestetään tilaisuuksia kunnan luottamushenkilöille ja työntekijöille, ranualaisille yrityksille ja järjestöille sekä kuntalaisille.

Kuntastrategia julkaistaan verkkojulkaisuna sekä painettuna julkaisuna. Julkaisua toimitetaan kunnan luottamushenkilöille, työntekijöille, ranualaisille yrityksille ja järjestöille sekä kuntalaisille ja sidosryhmille.

Vastuualueet:

Valtuusto vahvistaa kuntastrategian, seuraa strategian toteutumista ja evästää uuden valtuuston valtuustokausittain kehitystyön seurantaan.

Kunnanhallitus päättää ja sovittaa kuntastrategian mukaisesti yhteen eri palvelusektoreiden ja yksiköiden valmistelemat toimenpideohjelmat.

Yksiköt ja palvelusektorit valmistelevat toimenpideohjelmansa.

Kuntalaisella on tärkeä rooli osallistua ja vaikuttaa päätöksentekoon. Kuntalainen käyttää kuntastrategian ohjaamia toimia, joten kokemukset ja palaute käytännöistä ovat tärkeä osa matkalla kohti kuntastrategian päämääriä.

Toimenpideohjelmat:

- elinkeino-ohjelma
- hyvinvointikertomus ja turvallisuussuunnitelma
- maankäyttösuunnitelma ja asunto-ohjelma
- konserniohjeet
- viestintäsuunnitelma
- kotouttamisohjelma
- vanhuspalveluohjelma
- vammaispoliittinen ohjelma
- päihde- ja mielenterveysohjelma
- lasten, nuorten ja lapsiperheiden hyvinvointiohjelma
- vuosittaiset talousarvio ja toimintasuunnitelma.

Lisäksi toimenpiteiden tueksi laaditaan kylien ja kunta-keskuksen masterplan.

Toimenpideohjelmiin sisällytetään kestävän kehityksen näkökulma ja ilmastotyö. Toimenpiteissä onnistumista seurataan kunnallisilla, alueellisilla ja valtakunnallisilla mittareilla. Tahtotila vuoteen 2030 asetetaan mittareihin perustuen.

Seuranta:

Kuntastrategian toimeenpanon ja kehityssuunnan tarkistus ja ohjaus tehdään valtuustokausittain. Tarkistus ja ohjaus kohdennetaan toiminnan ja tulosten arviointiin ja onnistumiseen, sekä talouden seurantaan.

Tarkastuspisteet ovat 2021, 2025 sekä 2029. Valtuustokautensa päättänyt valtuusto evästää uuden valtuuston kuntastrategian toimenpiteisiin ja päämääriin. Uusi valtuusto tarkistaa valtuustokautensa alussa menneen kauden toimenpiteiden tulokset ja arvioi onnistumista. Tulosten ja onnistumisten perusteella valtuusto ohjaa kuntastrategian toimeenpanon suuntaa.

Tahtotila 2030

- Ranualla on 4 000 asukasta, 350 yritystä, 1 800 vapaa-ajan asuntoa.
- Työllisyysaste on vähintään 62 %.
- Huoltosuhde on enintään 1,9
- Jalostusaste, paikallistuotanto ja omavaraisuus otetaan seurattaviksi indikaattoreiksi ja niissä tavoitellaan nousua.
- Hiilidioksidipäästöt ja energiatehokkuus otetaan seurattaviksi indikaattoreiksi ja niissä tavoitellaan kuormittavuuden ja päästöjen laskua.

II RANUAN KUNNAN VUODEN 2019 TALOUSARVIO SEKÄ VUOSIEN 2020-2021 TALOUSSUUNNITELMA

1 YLEISPERUSTELUT

1.1 Kuntalain säädökset talousarviosta ja -suunnitelmasta

Kuntalain 110 §:n mukaan valtuuston on vuoden loppuun mennessä hyväksyttävä kunnalle seuraavaksi kalenterivuodeksi talousarvio ottaen huomioon kuntakonsernin talouden vastuut ja velvoitteet. Talousarvion hyväksymisen yhteydessä valtuuston on hyväksyttävä myös taloussuunnitelma kolmeksi tai useammaksi vuodeksi (suunnittelukausi). Talousarviovuosi on taloussuunnitelman ensimmäinen vuosi.

Talousarvio ja –suunnitelma on laadittava siten, että ne toteuttavat kuntastrategiaa ja edellytykset kunnan tehtävien hoitamiseen turvataan. Talousarviossa ja –suunnitelmassa hyväksytään kunnan ja kuntakonsernin toiminnan ja talouden tavoitteet.

Taloussuunnitelman on oltava tasapainossa tai ylijäämäinen. Kunnan taseeseen kertynyt alijäämä tulee kattaa enintään neljän vuoden kuluessa tilinpäätöksen vahvistamista seuraavan vuoden alusta lukien. Kunnan tulee taloussuunnitelmassa päättää yksilöidyistä toimenpiteistä joilla alijäämä mainittuna ajanjaksona katetaan.

Talousarvioon otetaan tehtävien ja toiminnan tavoitteiden edellyttämät määrärahat ja tuloarviot sekä siinä osoitetaan, miten rahoitustarve katetaan. Määräraha ja tuloarvio voidaan ottaa brutto- tai nettomääräisenä. Talousarviossa ja –suunnitelmassa on käyttötalous- ja tuloslaskelmaosa sekä investointi- ja rahoitusosa.

Kunnan toiminnassa ja taloudenhoidossa on noudatettava talousarviota.

1.2 Edellisen vuoden talousarvion toteutuminen ja taloussuunnitelman laadintaan vaikuttavat yleiset kehitysnäkymät

Valtuuston 13.11.2017 vahvistamassa vuoden 2018 talousarviossa ennakoitiin, että vuosikatetta kertyisi 1.077.348 euroa ja tilikauden alijäämä olisi 57.123 euroa.

Kunnan kokonaistalous on toteutunut pääosin vuonna 2018 vahvistettujen suunnitelmien mukaan ja valtuuston asettamat toiminnalliset tavoitteet tullaan pääosin saavuttamaan.

Hyvinvointikeskuksen rakennusvaihe on päättymässä. Muutto uusiin tiloihin tapahtuu marras-joulukuun aikana. Alkuvuonna 2019 puretaan nykyinen terveyskeskus. Purkutöiden jälkeen Hyvinvointikeskuksen piha-alue rakennetaan valmiiksi ja aloitetaan Päivikintien rakentaminen. Em. toimet mahdollistavat kaavoitusratkaisujen myötä rivitalorakentamista ranta-alueelle.

Kirkonkylän koulun sisäilmastoepäilyt lisääntyivät siinä määrin laajennusosan yläpohjan laajoista korjaustöistä huolimatta, että valtuusto päätti joulukuussa 2017, ettei kohteessa tehdä enää lisätutkimuksia ja korjaustoimia. Vanha osa oli opetuskäytössä osittain väistötilojen valmistumiseen saakka (viikko 42/2017). Vanhan osan tiloista ainoastaan ruokasali ja valmistuskeittiö ovat edelleen käytössä. Sisäilmastoepäilyjä tuli keväällä laajennusosalta siten, että myös ko. tiloissa opiskeleville ryhmille sekä muissa kiinteistöissä väistössä olleille oppilaille on kesän aikana hankittu väistötilat, jotka tulevat käyttöön tämän vuoden loppuun mennessä. Em. järjestelyn jälkeen Aapiskujalla on opetustilat E-9 – luokille sekä lukiolaisille.

Kevään aikana valmistuneen sivistystoimen palveluverkkoratkaisun pohjalta valtuusto linjasi 4.6.2018 sivistystoimen tulevaisuuden toimitilaratkaisuja. Em. linjausten perusteella ratkaistaan investointitarpeet ja -mahdollisuudet ottaen huomioon kunnan talouden kantokyky ja tulevaisuuden oppilasennusteet. Koulumuutosten toteuttamiseksi on palkattu konsultti selvittää parhaillaan toimitilatarpeiden laajuutta, nykyisten toimitilojen jatkokäyttömahdollisuuksia (kirjasto, monitoimitalo, ryhmikset, Kuhan koulu) ja koulun sijoituspaikkavaihtoehtoja ottaen huomioon tulevaisuuden toiminnalliset tarpeet, kunnan kantokyky ja tulevat oppilasennusteet. Selvitykset valmistuvat siten, että valtuusto päättää hankkeen laajuudesta, sijaintipaikasta, urakkamuodosta ja rahoitusratkaisusta alkuvuodesta 2019.

Vuoden 2018 aikana on tehty merkittäviä palvelutuotantomuutoksia. Loppukesästä on laskettu liikkeelle palveluseteli tehostettuun palveluasumiseen (Marjaniemi) ja talous- ja henkilöstöhallinto ulkoistettiin 1.4. alkaen. Myös sote –ateriatuotanto on siirtynyt yksityiselle palvelutuottajalle 1.9. alkaen. Ratkaisut ovat osaltaan valmistautumista sote- ja maakuntauudistukseen. Em. lisäksi sote –sektorille työskentelevä tukipalveluhenkilöstö on siirretty pääosin ko. hallintokuntaan ja teknisen palvelutuotannon osa liikkeenluovutuksella Ranuan Infra Oy:lle. Pesulatoiminta siirretään perusturvaosaston alle talousarviovuoden alussa.

Voimakas rakennemuutos ja kiinteistöjen sisäilmasto-ongelmista aiheutuvat mittavat uusinvestoinnit ovat murentamassa kestäväällä pohjalla olevan kuntatalouden. Taloussuunnitelma vuosille 2019-2021 on 80.450 euroa alijäämäinen. Taloussuunnitelmassa ei ole huomioitu käytöstä poistuvien kiinteistöjen alaskirjauksia. Talouden tasapainottaminen vaatii merkittäviä palvelutuotannon muutoksia, prosessien tehostamista, ennaltaehkäisevää toimintaa hyvinvoinnin ja terveyden edistämässä sekä tilatehokkuuden olennaista nostamista.

Verohallinnon 2.10.2018 julkaiseman tiedon mukaan verovuonna 2017 maksettava kunnallisvero Ranualla oli 8.11 milj. euroa, jossa on muutosta edelliseen vuoteen verrattuna -5,4 %. Vähennys johtuu pääosin kiky-sopimukseen liittyvistä kuntasektorin lomarahen leikkauksesta sekä palkansaajien vähennyskelpoisten vakuusmaksujen kasvusta. Yhteisöverotuotto kasvoi 6,9 %. Kiinteistöverotuoton ennustetaan kasvavan 9,9 %, mikä selittyy kiinteistöveroprosenttien korotuksesta. Em. verotulojen kehitys ja vuotuinen noin 0,3 - 0,5 milj. euron valtionosuuksien vähentyminen lisäävät kuntatalouden vakauttamisen sekä palvelutuotannon ja prosessien kehittämisen tarvetta.

Valtiovarainministeriön syksyn 2018 talouskatsauksen mukaan kuluvasta vuodesta on tulossa nykyisen suhdannevaiheen paras vuosi. Suomen talouden kasvu hidastuu kuitenkin selvästi noin 1,5 prosentin vuosikasvuihin tulevina vuosina. Keskipitkällä aikavälillä vuosina 2021– 2022 talouskasvun arvioidaan palaavan potentiaalisen tuotannon kasvuvauhtiin eli noin prosenttiin.

Hyvä talous- ja työllisyyskehitys sekä hallitusohjelman mukaiset sopeutustoimet tasa-painottavat julkista taloutta lähivuosina. Arvioiden mukaan julkisen talouden rahoitus-asema kääntyy ylijäämäiseksi vuosikymmenen taitteessa ja velka suhteessa brutto-kansantuotteeseen laskee. Vuonna 2018 Suomen BKT:n ennustetaan kasvavan 3,0 %. Yritysten odotukset ovat myönteiset, rakennusinvestointien suurkohteiden raken-taminen jatkuu yhä ja palvelualojen myyntiodotukset ovat kohentuneet.

Työllisyysasteen trendi ylitti kesäkuussa vuoden 2008 suhdannehuipun lukemat ja on nyt 71,8 %. Vahvana jatkuva talouskasvu nostaa v. 2018 työllisten määrän 2,6 % edellisvuotta korkeammaksi. Työllisyyden kasvu jatkuu nopeana koko ennustejakson ajan ja työllisyysaste nousee 73 prosenttiin v. 2020. Vuonna 2019 talouskasvu hidas-tuu 1,7 prosenttiin.

Kovin investointivaihe on ohitettu. Merkittävin yksittäinen talouskasvua hidastava teki-jä on rakennusinvestointien supistuminen. Yksityisten investointien kasvu jatkuu mit-tavien investointihankkeiden tukemana. Yksityisen kulutuksen kasvua tukee ansiota-son nousun lisäksi työllisyyden koheneminen. Metsäteollisuuden investoinnit näkyvät jo viennissä. Metsäteollisuuden suhteellisesti alhainen tuontipanosten osuus kohen-taa nettoviennin kasvuvaikutusta.

Tuontia kasvattaa tuotantopanosten kysynnän lisäksi myös kotimainen investointi- ja kulutuskysyntä. Vuonna 2020 BKT oletetaan kasvavan 1,6 %. Yksityisen kulutuksen kasvu hidastuu edelleen, vaikka palkkasumman kasvu jatkuu, kun ansiotason nousu kiihtyy. Inflaation nopeutuessa edelleen reaalityulojen kasvu kuitenkin hidastuu. Vuon-na 2020 vienti kasvaa vientikysynnän mukaan, mutta kasvu jää maailmankaupan kasvua hitaammaksi. Ansiotason nousu kiihtyy 2,6 prosenttiin v. 2019 sopimuskoro-tusten ajoitustekijöiden seurauksena. Vuonna 2020 ansiotason nousua 3,0 prosenttiin kiihdyttävät edelleen hyvä talouskasvu ja julkisen sektorin lomarahojen palautuminen.

Maakunta- ja sote-uudistuksen lait ovat tällä hetkellä eduskunnan käsiteltävinä. Uu-distuksen on tarkoitus tulla voimaan 1.1.2021. Tällöin sosiaali- ja terveystalouden, pelastustoimen ja kasvupalvelujen järjestämisvastuu siirtyisi maakunnille. Valinnan-vapaus tulisi voimaan vaiheistetusti. Eduskunta päättää maakunta- ja sote-uudistuksen etenemisestä syyskaudella 2018.

Kansallinen tulorekisteri otetaan käyttöön 1.1.2019. Tulorekisteri muuttaa palkkape-rusteisten eläkemaksujen maksuprosessin. Työnantaja pidättää edelleen työntekijän eläkemaksun palkanmaksun yhteydessä. Keva laskuttaa työnantajalta helmikuusta 2019 alkaen kuukausittain euromääräisen palkkaperusteisen eläkemaksun, joka pe-rustuu työnantajan edellisen kuukauden aikana tulorekisteriin ilmoittamiin ansioihin.

Tuloveroprosentti säilytetään entisellään 19,75 %:ssa, josta efektiivinen (todellinen) veroaste verotulopohjaan tehtävien vähennysten jälkeen on ennusteen mukaan 11,96 % (v. 2018 11,93 %). Kiinteistöveroprosentit korotetaan seuraavasti: vakinaisen asu-misen kiinteistöveroprosentti 0,50 % (0,45 %), yleinen kiinteistöveroprosentti 1,10 % (1,00 %) ja muiden asuinrakennusten kiinteistöveroprosentti 1,15 % (1,10 %).

Nykyiset virka- ja työehtosopimukset ovat voimassa 31.3.2020 saakka. Sopimusten kustannusvaikutus koko sopimuskaudella on noin 3,2 %. Vuoden 2019 talousarvioon on sisällytetty palkankorotusvarausta 2,2 %. Sopimuskauden aikana palkkoja korote-taan kahdella yleiskorotuksella. Lisäksi sopimuskaudella on käytössä paikallinen jär-jestelyerä ja tammikuussa 2019 maksetaan paikallinen tuloksellisuuteen perustuva kertaerä. Sopimukseen sisältyy myös laaja työaikamääräyksiä koskeva uudistus.

Talousarviovuonna 2019 verotuloja odotetaan kertyvän yhteensä 9.800.000 euroa ja valtionosuuksia 20.300.000 euroa, mikä on sama kuin vuodelle 2018 budjetoitu kertymä.

1.3 Väestö ja työpaikat

Ranuan väkiluku on muuttunut vuodesta 1970 lukien alla olevan taulukon mukaisesti. Taulukossa on esitetty myös Tilastokeskuksen uusien väestöennuste vuosille 2020, 2030 ja 2040.

Vuosi	Väkiluku	Muutos-%
<i>Kehitys:</i>		
1970	6278	
1980	5603	-10,7
1990	5655	+ 0,9
2000	5052	-10,7
2010	4337	-14,1
2017	3973	- 8,4
<i>Tilastokeskuksen ennuste:</i>		
2020	3794	- 5,7
2030	3465	- 8,7
2040	3262	- 5,8

Vuoden 2018 syyskuun lopussa kunnan väkiluku oli 3 890 asukasta. Vuodenvaihteen tilanteeseen verrattuna väestö on vähentynyt 83 asukkaalla ts. -1,9 prosentilla, kun vastaava vähennys vuonna 2017 oli 45 asukasta ts. -2,1 %. Kunnan tavoitteena oleva asukasluvun vakiinnuttaminen 4 000 asukkaaseen edellyttää merkittävien työpaikkakokonaisuuden perustamista paikkakunnalle, koska samanaikaisesti kunnan työpaikat vähenevät. Suhangon kaivoshankkeen käynnistymisellä olisi merkittävä vaikutus väkiluku- ja työllisyystilanteeseen. Päätös kaivoksen mahdollisesta avaamisesta ei toteutune suunnitelmakaudella. Talousarviovuonna panostetaan erityisesti elinkeinojen kehittämiseen. Tästä tarkemmin sivuilla 31-33.

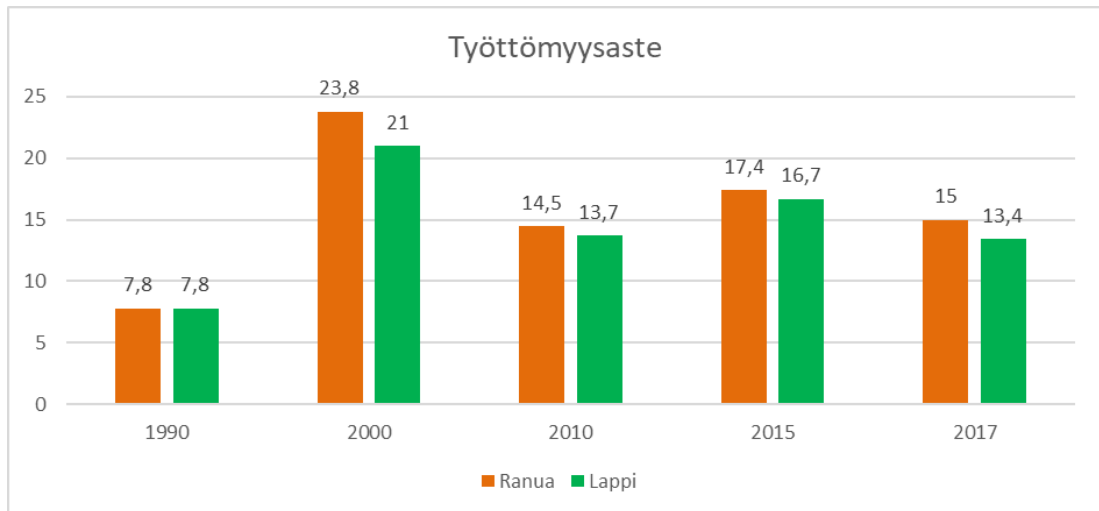
Ranuan kunnan väestön ikä- ja sukupuolirakenne 31.12.2017 oli alla olevan taulukon mukainen (suluissa 10 vuotta aiemmin ollut tilanne/31.12.2007). Taulukossa on vertailu myös Lapin kuntiin.

	Ranua	Lappi
<i>Asukasluku, joista</i>	3973 (4 512)	179 223 (179 349)
<i>0-14 v.</i>	18,9 % (21,6)	15,1 % (16,3)
<i>15-64 v.</i>	55,0 % (60,3)	61,0 % (65,8)
<i>yli 65 v.</i>	26,1 % (18,1)	23,9 % (17,9)
<i>Naisia</i>	47,9 % (47,3)	49,8 % (49,9)

Viimeisimmän vuodelta 2016 saatavissa olevan tilaston mukaan Ranualla oli työvoimaa 1539, joista työllisiä 1255 ja työttömiä 284. Työvoiman ulkopuolella oli 2484, joista alle 14-vuotiaita 744, opiskelijoita 271, eläkeläisiä 1342, varus-/siviilipalvelumiehiä 6 ja muita 121.

Taloudellinen huoltosuhte (ts. elatussuhte = kuinka monta työhön osallistumatonta on yhtä työllistä kohti) oli vuonna 2015 2,20 (v. 2000 2,34). Väestöllinen huoltosuhte (ts. demografinen = kuvaa alle 15-vuotiaiden ja yli 65-vuotiaiden määrää sataa 15-64 -vuotiasta kohden) oli vuonna 2017 82 % (v. 2000 66,1). Vanhuushuoltosuhte, mikä kuvaa yli 65-vuotiaiden määrää sataa 15-64 -vuotiasta kohden oli Ranualla vuonna 2017 47,5 (v. 2000 24,5).

Alla olevassa taulukossa on esitetty työttömyysasteet (keskimäärin kuukaudessa) vuosina 1990, 2000, 2010, 2015 ja 2017. Vertailu on myös Lapin kuntiin yhteensä.

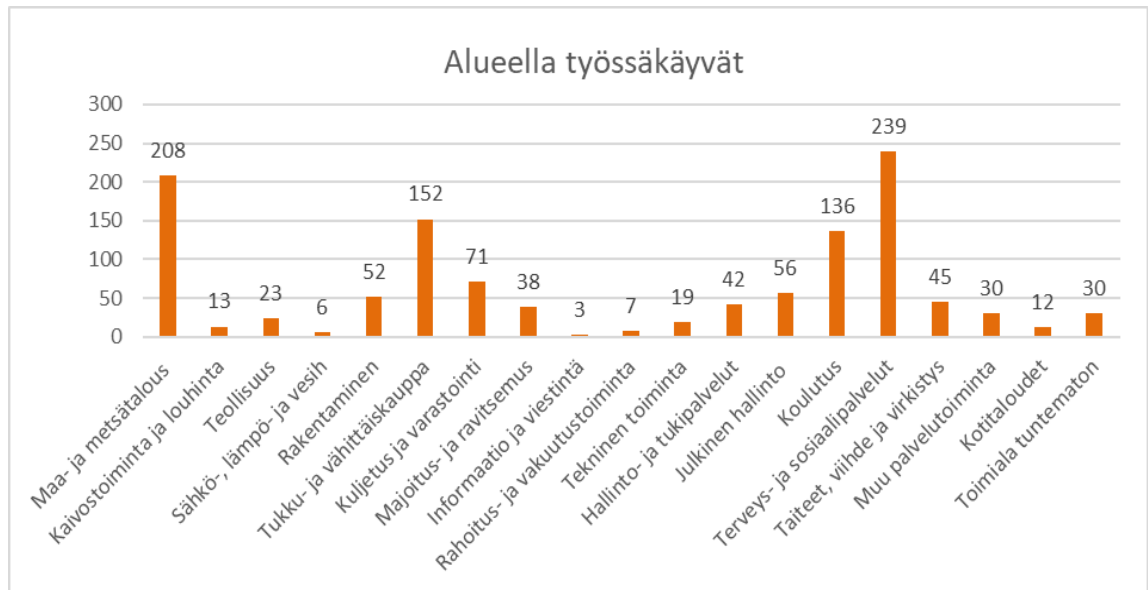

Vuoden 2018 syyskuun tiedon mukaan Ranualla oli työttömiä työnhakijoita 193 (edellisen vuoden vastaava luku 202) ja työttömyysaste oli 12,5 % (13 %). Lapissa vastaavat luvut olivat 8 818 (10 460) ja 10,7 % (12,7 %).

Alla olevassa taulukossa on esitetty työpaikat työnantajasektorin mukaan Ranualla 31.12.2016. Vertailussa myös Lappi.

	Ranua	%	Lappi	%
<i>Työlliset</i>	1182	100,0	68934	100,0
<i>Palkansaajat</i>	915	77,4	61207	88,8
<i>Valtio</i>	15	1,6	4712	7,7
<i>Kunta</i>	462	50,5	19714	32,2
<i>Valtioenemm.Oy</i>	18	2,0	1500	2,5
<i>Yksityissektori</i>	413	45,1	34754	56,8
<i>Tuntematon</i>	7	0,8	527	0,8
<i>Yrittäjät</i>	267	22,6	7727	11,2

Alla olevassa kuviossa on esitettyä työpaikat toimialan mukaan Ranualla 31.12.2016.

1.4 Talousarvion rakenne ja sitovuus

Valtuusto hyväksyy tässä talousarviossa toimintamenot, toimintatulot ja toimintakateen kunnanhallitusta ja hallintokuntia sitoviksi tulos/vastuualueetasolla.

Kunnanhallitus ja lautakunnat vahvistavat sitovat käyttösuunnitelmat tulosityksikkö I-tasolla. Kunnanhallitus ja lautakunnat voivat siirtää käyttösuunnitelman hyväksymiseen liittyvää toimivaltaansa edelleen alaisilleen viranhaltijoille ja määrittellä samassa yhteydessä käyttösuunnitelman sitovuustason.

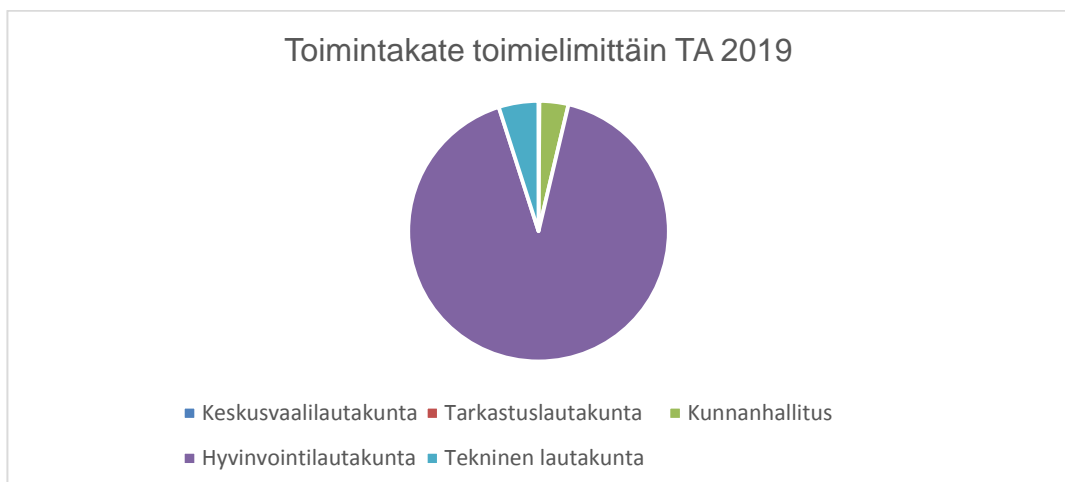
Investointiosassa määrärahat ja tuloarviot ovat valtuustoon nähden sitovia taseryhmittäin (pitkävaikutteiset menot, maa- ja vesialueet, rakennukset, kiinteät rakenteet ja laitteet, koneet ja kalusto sekä käyttöomaisuusarvopaperit). Kunnanhallitus ja tekninen lautakunta hyväksyvät investointiosan yksityiskohtaisemmat hankekohtaiset käyttösuunnitelmat.

Tuloslaskelmassa ja rahoituslaskelmassa määrärahojen ja tuloerien luonteiset erät ovat sitovia valtuuston nähden. Poistot lasketaan valtuuston hyväksymän poistosuunnitelman mukaisesti.

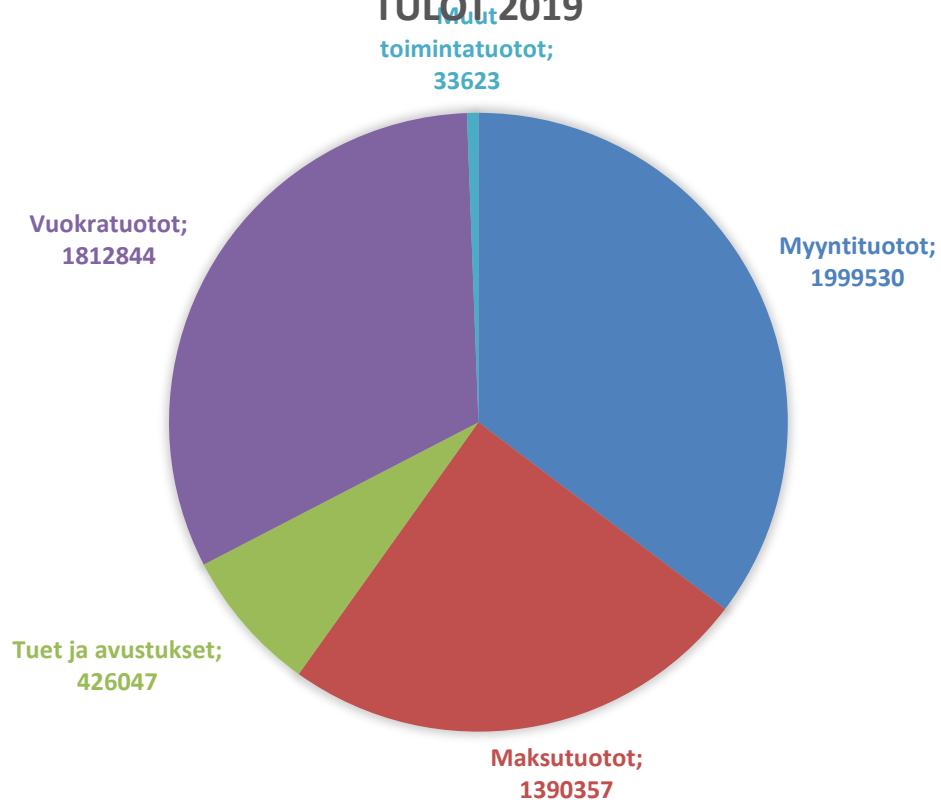
1.5 Taloussuunnitelman yhteenvetotaulukot hallintokunnittain

HALLINTOKUNTA	TP 2017	TA 2018	TA 2019	Muutos%	TS 2020	TS 2021
KESKUSVAALILAUTAKUNTA						
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ		8 000	10 000	25,0		
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-13 278	-17 000	-23 887	40,5		-12 499
TOIMINTAKATE	-13 278	-9 000	-13 887	54,3		-12 499
TARKASTUSLAUTAKUNTA						
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ						
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-25 494	-18 000	-18 000		-18 000	-18 000
TOIMINTAKATE	-25 494	-18 000	-18 000		-18 000	-18 000
KUNNANHALLITUS						
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	2 039 360	1 669 402	654 335	-60,7	655 676	655 676
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-3 156 896	-2 776 544	-1 718 323	-38,1	-1 718 304	-1 718 304
TOIMINTAKATE	-1 117 536	-1 107 142	-1 066 988	-4,0	-1 062 628	-1 062 628
HYVINVOINTILAUTAKUNTA						
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	3 970 229	3 182 326	3 222 745	1,3	3 192 442	3 192 442
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-29 600 382	-29 885 023	-30 239 068	1,2	-30 032 037	-30 032 037
TOIMINTAKATE	-25 630 153	-26 702 697	-27 016 323	1,2	-26 839 595	-26 839 595
TEKNINEN LAUTAKUNTA						
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	2 336 230	2 462 028	1 775 321	-27,9	1 775 321	1 775 321
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-3 304 282	-3 587 847	-3 232 292	-9,9	-3 232 292	-3 232 292
TOIMINTAKATE	-968 052	-1 125 819	-1 456 971	29,4	-1 456 971	-1 456 971
KOKO KUNTA YHTEENSÄ						
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	8 345 819	7 321 756	5 662 401	-22,7	5 623 439	5 623 439
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-36 100 332	-36 284 414	-35 231 570	-2,9	-35 000 633	-35 013 132
TOIMINTAKATE	-27 754 513	-28 962 658	-29 569 169	2,1	-29 377 194	-29 389 693

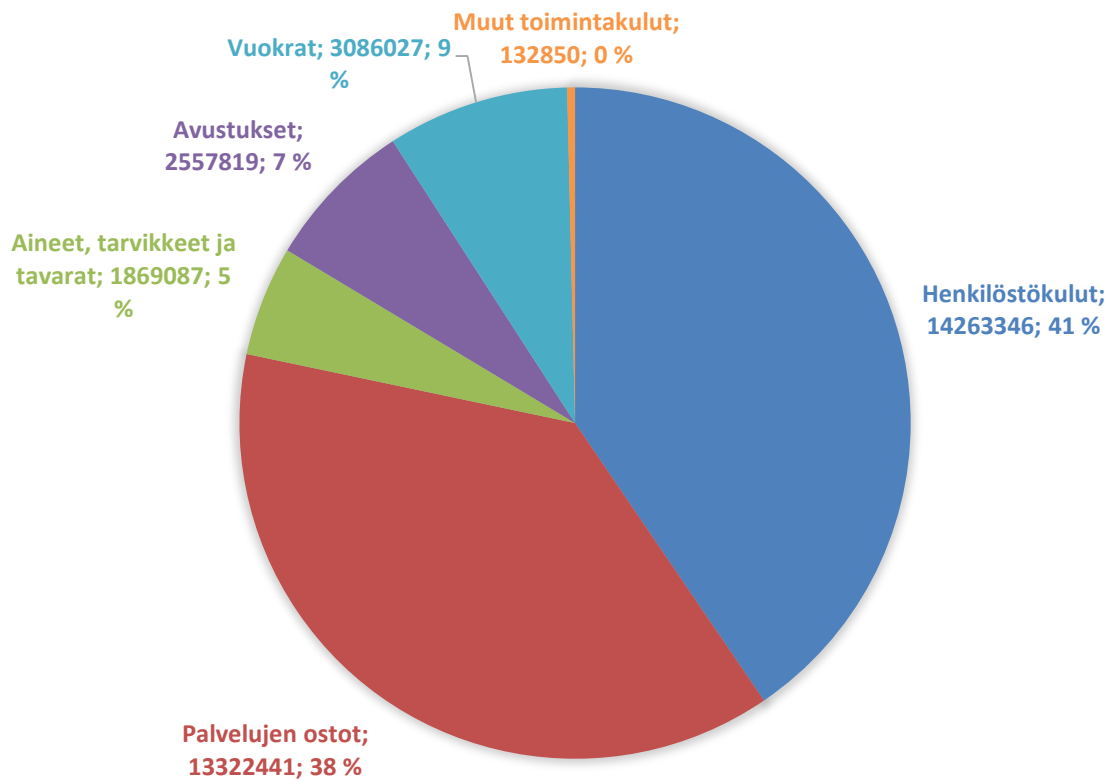
Alla olevassa kuviossa on esitetty toimintakate toimielimittäin talousarviovuonna 2019. Seuraavalla sivulla on esitetty kokonaistulojen ja menojen jakauma.

TULOT 2019

MENOT 2019

TULOSLASKELMA	TP 2017	TA 2018	TA 2019	TS 2020	TS 2021
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	8 345 819	7 321 756	5 662 401	5 623 439	5 623 439
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-36 100 332	-36 284 414	-35 231 570	-35 000 633	-35 013 132
TOIMINTAKATE	-27 754 513	-28 962 658	-29 569 169	-29 377 194	-29 389 693
Verotulot	10 072 586	9 700 000	9 800 000	9 900 000	9 950 000
Valtionosuudet	21 191 721	20 300 000	20 300 000	20 000 000	19 800 000
Rahoitustuotot ja -kulut					
Rahoitustuotot	394 949	190 000	213 000	300 000	200 000
Rahoituskulut	6 369	-150 000	-150 000	-150 000	-150 000
VIOSIKATE	3 911 112	1 077 342	593 831	672 806	410 307
Poistot ja arvonalentumiset					
Suunn.mukaiset poistot	-1 216 939	-1 134 470	-585 798	-585 798	-585 798
Arvonalentumiset	-874 432				
Satunnaiset erät					
Satunnaiset tuotot					
Satunnaiset kulut					
TILIKAUDEN TULOS	1 819 741	-57 128	8 033	87 008	-175 491
Poistoeron lis.(-)tai väh.(+)	73 298				
Varausten lis.(-)tai väh.(+)					
Rahastojen lis.(-) tai väh.(+)					
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄMÄ)	1 893 039	-57 128	8 033	87 008	-175 491

RAHOITUSOSA		TP 2017	TA 2018	TAES 2019	TS 2020	TS 2021
Tulorahoitus						
Vuosikate	+/-	1 338 241	1 077 348	593 831	672 806	410 307
Satunnaiset erät	+/-					
Tulorahoituksen korjauserät	+/-					
Investoinnit						
Investointimenot	-	-1 500 000	-1 105 000	-1 485 000	-1 575 000	-1 965 000
Rahoitusosuudet investointi-						
menoihin	+					
Pys.vas.hyödykkeiden luovutustulot	+					
Toiminnan rahavirta	+/-	-161 759	-27 652	-891 169	-902 194	-1 554 693
Rahoituksen rahavirta						
Antolainauksen muutokset						
Antolainasaamisten lisäykset	-					
Antolainasaamisten vähennykset	+	25 000	25 000	25 000	25 000	25 000
Lainakannan muutokset						
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	+					
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-	-659 860	-490 454	-376 402	-376 402	-376 402
Lyhytaikaisten lainojen muutos	+/-					
Oman pääoman muutokset	+/-					
Vaikutus maksuvalmiuteen		-796 619	-493 106	-1 242 571	-1 253 396	-1 906 095
Lainakanta 31.12.		3 990 780	3 500 326	3 123 924	2 633 470	2 257 068
Investointien tulorahoitus, %		89,22	97,50	41,6	36,4	20,9
Kassavarat 31.12.		7 427 748	6 934 642	5 692 071	4 438 675-	2 532 580

2

KÄYTTÖTALOUSOSA

Valtuusto asettaa käyttötalousosassa kunnan toiminnalle tavoitteet sekä vahvistaa tavoitteiden edellyttämät määrärahat ja tuloarviot. Määrärahat ja tuloarviot on esitettyä bruttoperiaatteella.

Toimielin: **KESKUSVAALILAUTAKUNTA**
Tehtävä/tulosalue: **Vaalit**

Selite	TP 2017	TA 2018	TA 2019	Muutos%	TS 2020	TS 2021
TOIMINTATUOTOT						
Myyntituotot						
Maksutuotot						
Tuet ja avustukset		8 000	10 000	25,0		
Vuokratuotot						
Muut toimintatuotot						
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ		8 000	10 000	25,0		
TOIMINTAKULUT						
Henkilöstökulut						
Palkat ja palkkiot	-7 403	-13 000	-15 000	15,4		-6 500
Henkilösivukulut						
Eläkekulut	-928	-720	-1 227	70,4		-491
Muut henkilösivukulut	-174	-160	-260	62,5		-108
Palvelujen ostot	-3 916	-2 170	-6 200	185,7		-4 200
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-740	-250	-500	100,0		-500
Avustukset						
Vuokrat	-59	-600	-600			-600
Muut toimintakulut	-58	-100	-100			-100
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-13 278	-17 000	-23 887	40,5		-12 499
TOIMINTAKATE	-13 278	-9 000	-13 887	54,3		-12 499

Sanalliset tavoitteet ja perustelut:

* Eduskuntavaalit toimitetaan 4/2019, (maakuntavaalit 5/2019), europarlamenttivaalit 5/2019 ja kunnallisvaalit 4/2021.

Toimielin: Tehtävä/tulosalue:	TARKASTUSLAUTAKUNTA Tarkastustoimi
Toiminnan lyhyt kuvaus/ palveluajatus:	Tarkastuslautakunta asetetaan hallinnon ja talouden tarkastuksen järjestämistä varten. Tarkastuslautakunta valmistelee valtuuston päätettävät hallinnon ja talouden tarkastusta koskevat asiat sekä arvioi, ovatko valtuuston asettamat toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet kunnassa ja kuntakonsernissa toteutuneet. Tilintarkastusyhteisö voidaan valita kerrallaan enintään kuuden tilikauden ajaksi.

Selite	TP 2017	TA 2018	TA 2019	Muutos%	TS 2020	TS 2021
TOIMINTATUOTOT						
Myyntituotot						
Maksutuotot						
Tuet ja avustukset						
Vuokratuotot						
Muut toimintatuotot						
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ						
TOIMINTAKULUT						
Henkilöstökulut						
Palkat ja palkkiot	-3 687	-3 000	-3 000		-3 000	-3 000
Henkilösivukulut						
Eläkekulut	-135					
Muut henkilösivukulut	-9		-26		-26	-26
Palvelujen ostot	-20 371	-14 950	-14 950		-14 950	-14 950
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 292	-50	-24	-52,0	-24	-24
Avustukset						
Vuokrat						
Muut toimintakulut						
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-25 494	-18 000	-18 000		-18 000	-18 000
TOIMINTAKATE	-25 494	-18 000	-18 000		-18 000	-18 000

Toimielin: Tehtävä/tulosalue: Tilivelvollinen:	KUNNANHALLITUS Yleishallinto Kunnanjohtaja
Toiminnan lyhyt kuvaus/ palveluajatus:	Kunnanhallitus vastaa kunnan hallinnosta ja taloudenhoidosta sekä valtuuston päätösten valmistelusta, täytäntöönpanosta ja laillisuuden valvonnasta. Kunnanhallitus edustaa kuntaa ja käyttää sen puhevaltaa. Tehtäväalueeseen kuuluvat valtuusto, kunnanhallitus, kunnanjohtaja, ystävyyskuntatoiminta, edustus/suhdetoiminta ja toimikunnat, jäsenmaksut, verotuskustannukset, velkaneuvonta ja löytöeläinten säilytys.

Tavoitteen kohteen määrittely	Mittari	TP2017	TA2018	TAE2019	TS2020	TS2021
Tasapainoinen ja kestävä talous	Tuloveroprosentti	19,25	19,75	19,75	19,75	19,75
	Kiinteistöveroprosentit:					

	• vakinainen asuminen	0,41	0,45	0,50	0,50	0,50
	• yleinen	0,93	1,00	1,10	1,10	1,10
	• muut asuinrakennukset	1,00	1,10	1,15	1,15	1,15
Tulorahoituksen riittävyys kattamaan pitkävaikutteisista tuotannontekijöistä aiheutuvat kulut	Vuosikate €/asukas	984	269	149	169	104
Lainanotto pitkävaikutteisten investointien rahoittamiseen	Lainamäärä €/asukas	1047	880	785	670	570
Hyvinvoiva henkilöstö	Sairauspoissaolot pv/hlö	14,3	<12	<12	<12	<12
	Kehityskeskustelut käyty %	100	100	100	100	100
	Työhyvinvointikysely	Tehty	Tehdään	Tehdään	Tehdään	Tehdään

Perustiedot:	TP2017	TA2018	TAE2019	TS2020	TS2021
Henkilöstö					
Kunnanjohtaja	1	1	1	1	1

Selite	TP 2017	TA 2018	TA 2019	Muutos%	TS 2020	TS 2021
TOIMINTATUOTOT						
Myyntituotot	473					
Maksutuotot	225	200	200		200	200
Tuet ja avustukset						
Vuokratuotot						
Muut toimintatuotot						
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	698	200	200		200	200
TOIMINTAKULUT						
Henkilöstökulut						
Palkat ja palkkiot	-132 016	-110 062	-116 700	6,0	-116 700	-116 700
Henkilösivukulut						
Eläkekulut	-26 923	-20 180	-22 758	12,8	-22 758	-22 758
Muut henkilösivukulut	-4 346	-4 480	-3 442	-23,2	-3 442	-3 442
Palvelujen ostot	-242 536	-228 415	-224 627	-1,7	-224 627	-224 627
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-6 614	-3 000	-2 300	-23,3	-2 300	-2 300
Avustukset	-15 960	-13 000	-12 000	-7,7	-12 000	-12 000
Vuokrat	-19 563	-21 079	-20 311	-3,6	-20 311	-20 311
Muut toimintakulut	-21 749	-9 800	-2 300	-76,5	-2 300	-2 300
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-469 707	-410 016	-404 438	-1,4	-404 438	-404 438
TOIMINTAKATE	-469 009	-409 816	-404 238	-1,4	-404 238	-404 238

Sanalliset tavoitteet ja perustelut:

- * Kuntastrategiaan liittyvien toimenpideohjelmien laatiminen talousarvio- ja taloussuunnitelmavuosina.
- * Elinkeinojen johtamiseen panostaminen; vakinaisten matkailu- ja viestintäpäällikön sekä yhteyspäällikön toimien perustaminen.
- * Muutos-, työkyky- ja tiedolla johtamiseen panostaminen sekä toimintakulttuuriin ja epävarmuuden sietoon valmentautuminen.
- * Valmistautuminen maakunta- ja sote-palvelutuotannon tai vapaaehtoisella kuntayhtymämallilla sote-tuotannon käynnistymiseen.
- * Valmistautuminen tulevan kunnan toimintaan ja talouteen – tulevan kunnan rooli – elinvoima- ja hyvinvointijohtaminen keskiöön.
- * Lähipalveluiden tuottaminen ja turvaaminen; tuottamismalleina oma tuotanto, palveluseteli ja ostopalveluratkaisut.
- * Aktiivisen henkilöstöpolitiikan toteuttaminen palvelutuotannon muutos- ja uudelleenorganisointitilanteissa.

- * Palvelutuotannon sopeuttaminen ikärakenteen muutokseen. Henkilöstön luonnollisen poistuman hyödyntäminen rakennemuutoksessa.
- * Työprosessien tuloksellisuuden lisääminen ja työvoiman ohjaus sinne, missä sitä tarvitaan. Täyttölupamenettelyn jatkaminen ja kriittinen harkinta virkojen ja toimien täyttämässä. Yli vuoden kestävien sijaisuuksien täyttämistä päättää kunnanhallitus ja yli kolmen kuukautta kestävien sijaisuuksien täyttämistä päättää kunnanjohtaja henkilöstöpäällikön esityksestä. Lyhyet sijaisuudet hoidetaan pääsääntöisesti tehtäviä sisäisesti järjestelemällä ilman sijaistyövoimaa.
- * Etätyöperiaatteiden ja koko konsernia koskevien hankintaohjeiden laatiminen. Talousarviovuonna kunnassa ja kuntakonsernissa otetaan käyttöön Cloudia –sähköinen hankintajärjestelmä sekä Dynasty – tiedonhallinta- ja kokousjärjestelmä (kunnan osalta päivitys ja sovelluksen laajennus).
- * Työhyvinvointia edistetään kehityskeskustelujen, osaamiskartoituksen ja varhaisen tuen avulla. Työnkierto sekä resurssisuunnittelun ja työajan hallinnan keinot otetaan aktiiviseen käyttöön. Sairauspoissaolojen vakiinnuttaminen (<12 pv/hlö). ePassi –hyvinvointisetelin käyttöä jatketaan (120 €).
- * Järjestö-, kylätoiminta-, kylätalo- ym. avustuksiin varataan 12 000 euroa. Määräraha jaetaan hakemusten perusteella. Kaikki avustukset tulee hakea asetetussa määräajassa. Avustuksen myöntämisen edellytyksenä on hyvinvointi- ja terveysarvojen edistäminen ja noudattaminen toiminnassa. Myytäviin kannatus- ja mainosilmoituksiin ei ole varattu määrärahaa.

Toimitilastrategisten linjausten toimeenpano:

- * Tarpeettomien kiinteistöjen myynti investointien rahoittamiseksi kiinteistöstrategian salkutusperiaatteita noudattaen.
- * Tarpeettomista, vajaakäyttöisistä ja elinkaarensa päässä olevista kiinteistöistä luopuminen/purku valtuuston 4.6. päätöksen ja kunnanhallituksen tarkempien ohjeiden mukaan.
- * Uudisrakentaminen tulevaisuuden tarve ja innovatiiviset ratkaisut huomioiden.
- * Kalusto- ja irtaimistohankintoja tehdään vain todelliseen tarpeeseen ja tilaukset tehdään suoraan yksiköihin. Käytöstä poistettu irtaimisto ja kalusto hävitetään, mikäli muissa yksiköissä ko. kalusteille ei ole käyttöä. Yksikön esimies vastaa kaluston luetteloinnista ja hallinnoinnista.

Tehtävä/tulosalue:	Hallinto- ja ICT-palvelut
Tilivelvollinen:	Hallintojohtaja
Toiminnan lyhyt kuvaus/ palveluajatus:	Tuloyksikkö tuottaa joustavasti ja kustannustehokkaasti hallinto- ja ICT-palveluita sekä henkilöstöpäällikköpalveluita. Tehtäväalueeseen kuuluvat hallintopalvelut, ICT-palvelut, työsuojelu, henkilöstön työsuhteasiat ja työhyvinvointi sekä ammattiyhdistystoiminta.

Perustiedot:	TP2017	TA2018	TAE2019	TS2020	TS2020
Henkilöstö					
Toimistopalvelut:					
Hallintojohtaja	1	1	1	1	1
Hallintosihteeri	2	1	1	1	1
Laskentasihteeri	1				
Matkailukoordinaattori	½	1			
Palkkasihteeri	2				
Toimistosihteeri	8				
ICT-palvelut:					
ICT-asiantuntija	2	2	2	2	2

Selite	TP 2017	TA 2018	TA 2019	Muutos%	TS 2020	TS 2021
TOIMINTATUOTOT						
Myyntituotot	2 026 667	1 669 202	654 135	-60,8	655 476	655 476
Maksutuotot	131					
Tuet ja avustukset	7 864					
Vuokratuotot						
Muut toimintatuotot						

TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	2 034 662	1 669 202	654 135	-60,8	655 476	655 476
TOIMINTAKULUT						
Henkilöstökulut						
Palkat ja palkkiot	-1 049 759	-672 508	-185 500	-72,4	-185 500	-185 500
Henkilösivukulut						
Eläkekulut	-237 159	-138 580	-44 803	-67,7	-44 803	-44 803
Muut henkilösivukulut	-48 476	-37 010	-6 365	-82,8	-6 365	-6 365
Palvelujen ostot	-416 512	-468 131	-422 839	-9,7	-422 820	-422 820
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-396 576	-460 100	-6 600	-98,6	-6 600	-6 600
Avustukset						
Vuokrat	-102 503	-96 249	-71 955	-25,2	-71 955	-71 955
Muut toimintakulut	-400	-500		-100,0		
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-2 251 385	-1 873 078	-738 062	-60,6	-738 043	-738 043
TOIMINTAKATE	-216 723	-203 876	-83 927	-58,8	-82 567	-82 567

Sanalliset tavoitteet ja perustelut:

Hallinto- ja ICT-palvelut:

- * Monetran palvelutuotannon vakiinnuttaminen ja sähköistyminen sekä uuden palvelutuotantokäytännön sisäistäminen ja toimeenpano kaikilla sektoreilla. Prosessien kehittäminen ja tehostaminen.
- * ICT-palveluratkaisuvaihtoehtojen selvittäminen koko kuntakonsernissa
- * Levyjärjestelmän uusiminen (70.000-100.000 euroa), ohjelmistojen päivittäminen mm. Mediatri ja Dynasty, työasemien uusiminen, tietoturvaan, tietosuojaan ja kokonaisvaltaiseen arkkitehtuurin hallintaan panostaminen
- * Etätyöratkaisujen luominen ja toteuttaminen
- * IT-asiantuntijoiden tehtävänimikkeen muuttaminen ICT-asiantuntijoiksi. Uusi nimike kuvaa tehtävien laaja-alaisuutta.
- * Koko kuntaa kattavan kuituverkon hyödyntäminen, sähköisten palveluiden kehittäminen ja tarjoaminen palvelutuotantoon. Suunnitelmakaudella selvitetään ICT-palveluiden yhtiöittämismahdollisuuksia ja tarkoituksenmukaisuutta Ranuan Infra Oy:lle.

Henkilöstöhallinto:

- * Varhaisen tuen mallin päivittäminen ja työn muokkauksen mahdollisuuksien selvittäminen.
- * Sijaishenkilöstön käyttöä vähennetään ja työvoimaa ohjataan aikakriittisiin tehtäviin. Työllistämisyksikön palveluita hyödynnetään avustavissa tehtävissä kunnan kaikissa työyksiköissä.
- * Pesulatoiminnan siirto Rantakodin tiloihin ja pesulatoiminnan hallinnoinnin ja henkilöstön siirto perusturvan alaisuuteen 1.1.2019 alkaen. Lähiesimiehenä toimii Rantakodin sairaanhoitaja.
- * Sote –keskuskeittiö siirtyi 1.9.2018 liikkeenluovutuksena Attendo Oy:lle. Koulujen keskuskeittiön ja henkilöstön siirto sivistystoimen hallinnon alaisuuteen 1.1.2019 alkaen. Keittiötoiminnasta vastaavan ruokapalveluesimiehen siirto ruokapalvelupäällikön virkaan ja ruokapalveluesimiehen toimen lakkauttaminen.
- * Talousarviovuoden alussa selvitetään varahenkilöjärjestelmän perustamista.

Tehtävä/tulosalue:	Maankäytön suunnittelu
Tilivelvollinen:	Kunnanjohtaja
Toiminnan lyhyt kuvaus/ palveluajatus:	Yleiskaava, asemakaava ja muu maankäytön suunnittelu.

Perustiedot:	TP2017	TA2018	TAE2019	TS2020	TS2021
Henkilöstö					
Teknisen osaston osastopäällikkö	1/3	1/3	1/3	1/3	1/3

Selite	TP 2017	TA 2018	TA 2019	Muutos%	TS 2020	TS 2021
TOIMINTATUOTOT						
Myyntituotot	4 000					
Maksutuotot						
Tuet ja avustukset						
Vuokratuotot						
Muut toimintatuotot						
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	4 000					
TOIMINTAKULUT						
Henkilöstökulut						
Palkat ja palkkiot	-17 534	-3 600	-4 220	17,2	-4 220	-4 220
Henkilösivukulut						
Eläkekulut	-4 356	-870	-1 036	19,1	-1 036	-1 036
Muut henkilösivukulut	-781	-200	-148	-26,0	-148	-148
Palvelujen ostot	-35 142	-55 645	-55 283	-0,6	-55 283	-55 283
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-61					
Avustukset						
Vuokrat						
Muut toimintakulut						
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-57 874	-60 315	-60 687	0,6	-60 687	-60 687
TOIMINTAKATE	-53 874	-60 315	-60 687	0,6	-60 687	-60 687

Sanalliset tavoitteet ja perustelut:

- * Keskustan osayleiskaavatyön loppuun saattaminen. Ehdotusvaihe keväällä 2019.
- * Keskustan asemakaavojen pienimuotoisten muutosten loppuunsaattaminen (Marjaniemi, Salmenniemi ja Tk:n alue). Ehdotusvaihe keväällä 2019.
- * Varaudutaan aloittamaan maankäytön suunnittelu Portimojärven lähialueella, jos Suhangon kaivoksen avaamiseen tähtäävästä lopullisesta kannattavuusselvityksestä tehdään kaivosyhtiössä päätös.
- * Suunnitelmavuosina valmistellaan yleiskaavoituksen jatkamista kaavoittamattomille järviolueille seuraavasti: 2020-2022; Saariharju-Impiö-Penämö. ja 2023; Pohjasperä-Piittisjärvi.
- * Varaudutaan päivittämään tarpeen mukaan alueittain kirkonkylän asemakaavaa.

Tehtävä/tulosalue: Tilivelvollinen:	Elinkeinojen kehittäminen Kunnanjohtaja
Toiminnan lyhyt kuvaus/ palveluajatus:	Elinkeinojen kehittämisen toiminta-ajatuksena on synnyttää yhdessä tekemällä laadukkaat lähipalvelut ja yrittämisen toimintaympäristöt. Tehtäväalueeseen sisältyvät kasvu- ja kansainvälistymispalvelut, yritysneuvonta, markkinointiviestintä sekä uudet kehittämishankkeet.

Tavoitteen kohteen määrittely	Mittari	TP2017	TA2018	TAE2019	TS2020	TS2021
Uusien työpaikkojen luominen	Uudet yritykset/vuosi	20	10	>10	>10	>10
	Uudet työpaikat	15	15	>15	>15	>15
Toimivat yritykset		260	260	>300	>310	>320
Asukasmäärän vakiinnuttaminen	Asukasmäärä	3973	4000	4000	4000	4000
Työttömyyden vähentäminen	Työttömyysaste (%)	15,0	<14,0	<13,0	<13,0	<13,0
	Työttömien määrä (lkm)	233	<220	<200	<200	<200

Perustiedot:	TP2017	TA2018	TAE2019	TS2020	TS2021
Henkilöstö					
Elinkeinopalvelut:					
Kehittämispäällikkö	1	1	1	1	1
Yhteyspäällikkö			1	1	1
Matkailu- ja viestintäpäällikkö			1	1	1

Selite	TP 2017	TA 2018	TA 2019	Muutos%	TS 2020	TS 2021
TOIMINTATUOTOT						
Myyntituotot						
Maksutuotot						
Tuet ja avustukset						
Vuokratuotot						
Muut toimintatuotot						
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ						
TOIMINTAKULUT						
Henkilöstökulut						
Palkat ja palkkiot	-79 909	-89 400	-150 000	67,8	-150 000	-150 000
Henkilösivukulut						
Eläkekulut	-20 371	-21 480	-36 825	71,4	-36 825	-36 825
Muut henkilösivukulut	-3 776	-4 860	-5 232	7,7	-5 232	-5 232
Palvelujen ostot	-66 904	-63 600	-82 468	29,7	-82 468	-82 468
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 146	-2 500	-7 100	184,0	-7 100	-7 100
Avustukset	-22 640	-15 000	-15 000		-15 000	-15 000
Vuokrat	-9 723	-14 295	-4 131	-71,1	-4 131	-4 131
Muut toimintakulut	-38 763	-87 000	-80 000	-8,0	-80 000	-80 000
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-243 232	-298 135	-380 756	27,7	-380 756	-380 756
TOIMINTAKATE	-243 232	-298 135	-380 756	27,7	-380 756	-380 756

Sanalliset tavoitteet ja perustelut:

- * Kunta järjestää ja tuottaa elinkeinopalvelut kunnan omana toimintana.
- * Kunnan elinkeinojen ja elinvoiman strateginen vastuu ja kehittämisvastuu on kunnanhallituksella ja kunnan elinkeinoelämän ja elinvoiman kehittämistä johtaa kunnanjohtaja. Kunnanjohtajan tukena toimii elinkeinotiimi, johon kuuluvat kunnanjohtajan lisäksi hänen varahenkilö, kehittäispäällikkö, yhteyspäällikkö sekä matkailu- ja viestintäpäällikkö.
- * Perustetaan yhteyspäällikön toimi 1.4.2019 alkaen.
- * Matkailukoordinaattorin määräaikainen toimi vakinaistetaan ja toimen nimike muutetaan matkailu- ja viestintäpäällikön toimeksi. Toimeen siirretään matkailuneuvoja, koska Ranuan Matkailuyhdistys ry:n kanssa tehtyä ostopalvelusopimusta ei jatketa 1.1.2019 alkaen. Matkailu- ja viestintäpäällikön tehtäviin liitetään kunnan ja kuntakonsernin tiedottajan tehtävät.
- * Elinkeino- ja viestintäohjelmat laaditaan kesäkuun loppuun mennessä. Matkailun masterplan päivitetään suunnitelmakauden aikana.
- * Kunnan ja kuntakonsernin tiedottamista ja viestintää nykyaikaisissa sähköisissä medioissa lisätään. Viestintään ja markkinointiin hankitaan modernit sähköiset työkalut. Markkinointi suunnitetaan valtuuston vahvistamiin strategiaan päämääriin ja linjauksiin sekä tulevan elinkeino-ohjelman tavoitteisiin.

- * Kuntastrategiassa ja elinkeino-ohjelmassa vahvistettaviin kärkihankkeisiin palkataan jatkossa hankekehittäjiä/työntekijöitä, mikäli hankkeisiin saadaan ulkopuolista rahoitusta.
- * Yritys- ja elinkeinopalveluiden profiilia nostetaan kunnan muusta toiminnasta selkeästi erottuvaksi kokonaisuudeksi.
- * Huolehditaan toimintaympäristön infrastruktuurin toimimisesta. Varmistetaan, että kunnassa on kaavoitettuna riittävä määrä sijainniltaan vetovoimaisia ja kunnallistekniikaltaan rakennuskelpoisia liike- ja teollisuusrakennusten tonttialueita, samoin kuin asuin- ja mökkirakennuspaikkoja. Vapaista tonteista tiedotetaan aktiivisesti.
- * Kartoitetaan kuntakeskuksen vuokra-asuntokannan riittävyttä ja uudisrakentamistarvetta. Kutsutaan keväällä koolle asuntoilta, jossa käydään asiasta kiinnostuneiden kanssa avointa vuoropuhelua.
- * Hillatorin asemaa hillan ja luonnonvarojen kaupan keskuksena vahvistetaan. Hillatorista luodaan matalan kynnyksen myyntipaikka aloitteleville ja jo toimiville yrittäjille sekä varainkeruupaikka yleishyödyllisille yhdistyksille ja järjestöille. Hillatorin toimintaa ohjaava torisääntö uusitaan talousarviovuonna.
- * Lisätään oppilaitosyhteistyötä ja innovaatiotoimintaa järjestämällä yrittäjille infotilaisuuksia ja työpajoja yhteistyössä koulutusorganisaatioiden ja allianssin kanssa. Tällä tavalla saadaan ammatillisen koulutuksen uudistuneet toimintamallit (oppisopimus, koulutussopimus) yritysten tietoisuuteen ja käyttöön.
- * Päivitetään kunnan/kuntakonsernin yleiset hankintaohjeet sekä sisäisen valvonnan ohjeet. Ohjeilla turvataan paikkakunnan yrittäjien tasapuoliset mahdollisuudet tavaroiden, palvelujen ja rakennusurakoiden julkisten hankintojen tarjouskilpailuihin.
- * Talousarviovuonna luodaan toimintamalli, jossa kunnanhallitus, kunnan johto, yritysneuvontapalvelut ja kuntakonsernin tytäryhtiöt käyvät säännöllisesti 1-3 kertaa vuodessa vuoropuhelua kaikkien asiasta kiinnostuneiden ranualaisten yritysten/yrittäjien, Ranuan Yrittäjät ry:n, MTK Ranuan ja Ranuan Matkailuyhdistys ry:n kanssa. Tapaamisten asialista voi olla laaja käsittäen kaikki elinvoimapolitiikkaan kuuluvat toiminnot.

Uudet kehittämishankkeet ja muut sitoumukset

- * Vähähiilinen Lappi -hanke
- * Redun kumppanuussopimus
- * House of Lapland -kumppanuusohjelma
- * Kehittämistyön keskiössä on yritysten tarpeet ja käytettävissä olevat kehittämiskumppanit.
- * Peräpohjolan Leader ry:n rahoituksen hyödyntäminen
- * Osallistutaan yhteismarkkinointiin Ranuan Matkailuyhdistys ry:n kautta
- * Esiselvitys turpeen uusista käyttömahdollisuuksista.

Nuorten työllistymistä ja työelämään kiinnittymistä tuetaan tulevalla suunnitelmakaudella seuraavilla tukitoimilla (avustukset ovat määrärahasidonnaisia):

- (15 000 €) Työllistämisyksikkö koordinoi kesätyöpaikkatukea. Tuen tarkoituksena on ohjata nuoria työntekijän koulutuksella työtehtäviin sekä tukea nuorten elämänuran valintaa.

Tehtävä/tulosalue: Tilivelvollinen:	Maaseututoimi Hallintojohtaja
Toiminnan lyhyt kuvaus/palveluajatus:	Maaseutualueen elinkeinojen ja palvelujen ylläpitämisen edistäminen. Maaseutuyritysten säilyttäminen sekä suunnitelmallinen kehittäminen.

Tavoitteen kohteen määrittely	Mittari	TP2017	TA2018	TAE2019	TS2020	TS2021
Nykyisten työpaikkojen säilyttäminen	Tilojen määrä	129	128	126	125	125
Toiminnasta luopumisen alaisista tiloista 30 % jatkaa tuotantoa isännöydenvaihdoksella.	Isännöydenvaihdosten määrä	1	3	2	1	1
Maatalousyrietykset investoivat tuotantorakennuksiin	Investointeja koskevien rahoitushakemusten määrä	1	1	2	1	1

Toiminnan kysyntä ja laajuustiedot	TP 2017	TA 2018	TAE2019	TS2020	TS2021
Palveluita käyttävien maatalousyrietysten lkm	129	128	126	125	125
Lypsykarjatilojen lkm	29	27	25	23	23
Lihakarjatilojen lkm	15	15	14	14	14
Lammastilojen lkm	1	1	1	1	1
Hevostilojen lkm	3	3	2	2	2
Kasvinviljelytilojen lkm	64	60	62	63	63
Porotaloustopilojen lkm	15	20	20	20	20
Erikoisviljelytilojen lkm	2	2	2	2	2

Selite	TP 2017	TA 2018	TA 2019	Muutos%	TS 2020	TS 2021
TOIMINTATUOTOT						
Myyntituotot						
Maksutuotot						
Tuet ja avustukset						
Vuokratuotot						
Muut toimintatuotot						
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ						
TOIMINTAKULUT						
Henkilöstökulut						
Palkat ja palkkiot						
Henkilösivukulut						
Eläkekulut						
Muut henkilösivukulut						
Palvelujen ostot	-53 561	-55 100	-58 849	6,8	-58 849	-58 849
Aineet, tarvikkeet ja tavarat						
Avustukset	-61 459	-59 500	-54 500	-8,4	-54 500	-54 500
Vuokrat	-302	-400	-1 531	282,8	-1 531	-1 531

Muut toimintakulut	-19 376	-20 000	-19 500	-2,5	-19 500	-19 500
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-134 698	-135 000	-134 380	-0,5	-134 380	-134 380
TOIMINTAKATE	-134 698	-135 000	-134 380	-0,5	-134 380	-134 380

Sanalliset tavoitteet ja perustelut:

- * Peräpohjolan Leader ry:n toiminnan tavoitteena on maaseutualueiden elinvoimaisuuden edistäminen ja asukkaiden kannustaminen omaehtoiseen kehittämistoimintaan. Yhdistys neuvoo, opastaa ja tukee ruohonjuuritason toimijoita oman asuinalueensa kehittämiseen. Peräpohjolan Leader ry tukee aloittavia ja toimivia mikroyrityksiä, jotta alueelle syntyy uusia yrityksiä, palveluja ja työpaikkoja. Ohjelmakausi päättyy 2020.
- * Maatalousyrittäjille järjestetään 1 koulutustilaisuus.
- * Maatalousyrittäjiä tuetaan taloussuunnitelmien laadinnassa. Tuen suuruus on 50 % arvonlisäverottomasta hinnasta ja tuen myöntäminen edellyttää, ettei tukea ole saatu muualta. Määrärahaa on varattu yhteensä 2 000 €.
- * Kunta muistaa MTK- Ranuan valitsemaa vuoden maatalousyrittäjää sekä muistaa isännöydenvaihdoksen tehneitä maatalousyrityksiä. Määrärahaa on varattu 1 000 €.
- * Eläinlääkärisubventioihin on varattu 28 500 euron sitova määräraha. Eläinlääkärisubventioissa noudetaan kunnanhallituksen päätöstä ja subvention perusteita tarkistetaan vuosittain talousarvion laatimisen yhteydessä.
- * 120 h maksullisen lomituksen on varattu 23 000 euron sitova määräraha. Tuen suuruus on 50 % tunti-hinnasta.
- * Lomatoimen hallinnosta vastaa vuoden 2019 alusta lähtien Ylitornion kunnan paikallisyksikkö
- * Ostetaan keskimäärin 1 pv/vk maaseutupalveluiden neuvontapalveluita Tervolan kunnalta

Yhteenveto keskeisimmistä toiminnallisista tavoitteista	Mittari	TP2016	TA2017	TAE2018	TS2019	TS2020
Tasapainoinen ja kestävä talous	Tuloveroprosentti Kiinteistöveroprosentit: - vakinainen asuminen - yleinen - muut asuinrakennukset	19,25 0,40 0,90 1,00	19,75 0,41 0,93 1,00	19,75 0,50 1,10 1,15	19,75 0,50 1,10 1,15	19,75 0,50 1,10 1,15
Hyvinvoiva henkilöstö	Vuosikate €/asukas Lainamäärä €/asukas Sairauspoissaolot pv/hlö Eläköityminen vasta vanhuuseläkeiässä, Varhemaksut, € Kehityskeskustelut käyty % Työhyvinvointikysely	984 1047 14,3 97 % Ei kasvua	269 880 <12 97 % Ei kasvua	149 785 <12 97 % Ei kasvua	169 670 <12 97 % Ei kasvua	104 570 <12 97 % Ei kasvua
Asukasmäärän vakiinnuttaminen	Asukasmäärä	100 Tehty	100 Tehdään	100 Tehdään	100 Tehdään	100 Tehdään
Uusien työpaikkojen luominen ja työttömyyden vähentäminen	Uudet yritykset/vuosi Toimivat yritykset	3973 20 260	4000 10 240	4000 10 260	4000 >10 260	4000 >10 260
Maaseutualueen asuttuna pitäminen ja maataloustuotannon jatkuvuus	Aktiivitulojen määrä Isännöydenvaihdokset kpl	129 1	128 3	126 2	125 1	125 1

Kunnanhallitus yhteensä	TP 2017	TA 2018	TA 2019	Muutos%	TS 2020	TS 2021
TOIMINTATUOTOT						
Myyntituotot	2 031 140	1 669 202	654 135	-60,8	655 476	655 476
Maksutuotot	356	200	200		200	200
Tuet ja avustukset	7 864					
Vuokratuotot						
Muut toimintatuotot						
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	2 039 360	1 669 402	654 335	-60,8	655 676	655 676
TOIMINTAKULUT						
Henkilöstökulut						
Palkat ja palkkiot	-1 279 218	-875 570	-456 420	-47,9	-456 420	-456 420
Henkilösivukulut						
Eläkekulut	-288 809	-181 110	-105 422	-41,8	-105 422	-105 422
Muut henkilösivukulut	-57 379	-46 550	-15 187	-67,4	-15 187	-15 187
Palvelujen ostot	-814 655	-870 891	-844 066	-3,1	-844 047	-844 047
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-404 397	-465 600	-16 000	-96,6	-16 000	-16 000
Avustukset	-100 059	-87 500	-81 500	-6,9	-81 500	-81 500
Vuokrat	-132 091	-132 023	-97 928	-25,8	-97 928	-97 928
Muut toimintakulut	-80 288	-117 300	-101 800	-13,2	-101 800	-101 800
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-3 156 896	-2 776 544	-1 718 323	-38,1	-1 718 304	-1 718 304
TOIMINTAKATE	-1 117 536	-1 107 142	-1 063 988	-3,9	-1 062 628	-1 062 628

Toimielin: Osasto Tehtävä/tulosalue: Tilivelvollinen:	HYVINVOINTILAUTAKUNTA PERUSTURVATOIMI Perusturvan hallinto Perusturvajohtaja
Toiminnan lyhyt kuvaus/palveluajatus:	Järjestetään arkielämän sujumista ja hyvinvointia edistäviä asiakaslähtöisiä sosiaali- ja terveystalvueluja ammattitaidolla, laadukkaasti, yhteistyössä ja tulevaisuutta ennakoivasti. Tulosalue sisältää hallinnon ja projektit.

Perustiedot:	TP2017	TA2018	TAE2019	TS2020	TS2021
Henkilöstö					
Perusturvajohtaja	0,67	1	0,67	1	1
Toimistosiihteeri		1,8	1,8	1,8	1,8

Selite	TP 2017	TA 2018	TA 2019	Muutos%	TS 2020	TS 2021
TOIMINTATUOTOT						
Myyntituotot	300					
Maksutuotot						
Tuet ja avustukset						
Vuokratuotot						
Muut toimintatuotot						
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	300					
TOIMINTAKULUT						
Henkilöstökulut						
Palkat ja palkkiot	-40 472	-115 068	-117 266	1,9	-117 266	-117 266
Henkilösivukulut						
Eläkekulut	-8 966	-27 130	-31 392	15,7	-31 392	-31 392
Muut henkilösivukulut	-1 613	-6 140	-4 477	-27,1	-4 477	-4 477
Palvelujen ostot	-226 209	-228 453	-139 221	-39,1	-139 221	-139 221
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 586	-2 000	-1 700	-15,0	-1 700	-1 700
Avustukset						
Vuokrat	-18 613	-16 629	-23 429	40,9	-23 429	-23 429
Muut toimintakulut	-138	-200	-200		-200	-200
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-297 597	-395 620	-317 685	-19,7	-317 685	-317 685
TOIMINTAKATE	-297 297	-395 620	-317 685	-19,7	-317 685	-317 685

Sanalliset tavoitteet ja perustelut:

- * Tavoitteena on toteuttaa taloudellisesti ja tehokkaasti riittävät, laadukkaat ja toimivat perusturvan lähipalvelut. Lähipalveluiden tuottamisen tavoissa hyödynnetään kokonaisuuden kannalta sopivinta tuottamistapa (kunnan omatuotanto, ostopalvelut tai palveluseteli).
- * Osallistutaan aktiivisesti sote-uudistuksen valmistelutyöhön ja tehdään tarvittavia toimenpiteitä. Sote- ja maakuntauudistus tulee voimaan 1.1.2021, jolloin sosiaali- ja terveystalvuelujen järjestämisvastuu siirtyy maakunnille. Vaihtoehtoisesti ollaan mukana kuntayhtymämallin sote-tuotannon käynnistymisessä.
- * Valmistaudutaan sosiaalihuollon liittymiseen Kanta-palveluihin vuoteen 2020 mennessä.
- * Hyödynnetään palveluprosesseissa ja –sisällöissä hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen painopisteitä sekä ”ranualaisia mahdollisuuksia” luovuutta käyttäen.
- * Hyödynnetään ja kehitetään digitaalista palvelutarjontaa sekä yhteistyömahdollisuuksia (esim. Virtu - palvelut, suojatut kuvapuhelin yhteydet).
- * Tuetaan henkilöstön työhyvinvointia (esim. koulutus, työnohjaus)

- * Huomioidaan kestävän kehityksen periaatteet työskentelyssä hyödyntämällä sähköisiä ratkaisuja asiakirjatyöskentelyssä ja etäyhteyksiä kokouksiin sekä koulutuksiin osallistumisessa.
- * Lisätään Pro Consona sosiaalihuollon etäkirjaamisen käyttöä, mikä mahdollistaa asiakkaiden vahvemman osallisuuden asiakirjojen dokumentoinnissa, lisää sosiaalihuollon kirjaamisen laatua ja tehostaa kirjaamiseen käytettävää työaika.
- * Aloitetaan perusturvan tulosalueiden toimintaohjelmien päivittäminen.
- * Hyödynnetään palveluiden kehittämisessä kehittäjä/kokemusasiantuntijoita.

Tehtävä/tulosalue:	Lasten, nuorten ja perheiden palvelut
Tilivelvollinen:	Perusturvajohtaja
Toiminnan lyhyt kuvaus/ palveluajatus:	Toiminta sisältää lasten ja nuorten huollon, päihdehuollon, lasten kotihoidon tuen ja lapsiperheiden kotipalvelun. Tarkoituksena on tuottaa, lastensuojelu-, päihdehuolto- ja sosiaalihuoltolain mukaisia palveluja kuntalaisille.

Toiminnan kysyntä ja laajuustiedot	TP2017	TA2018	TAE2019	TS2020	TS2021
Lasten ja nuorten huolto:					
Lastensuojeluilmoitukset	76	75	70	70	70
Avohuollon asiakkuudet	73	70	65	65	65
Palvelutarpeen arviointi					
- lastensuojelulaki	14	10	10	10	10
- sosiaalihuoltolaki		3	10	10	10
Laaditut uudet asiakassuunnitelmat	34	20	10	10	10
Tarkistettavat asiakassuunnitelmat	18	27	50	50	50
Päätyneet asiakkuudet	9	9	15	15	15
Perhetyö:					
LS-asiakkaat (perhe)	27	24	20	20	20
Ennaltaehkäisevät asiakkaat (perhe)	21	22	25	25	25
LS-asiakaskontaktit	1 184	918	700	700	700
Ennaltaehkäisevät asiakaskontaktit	693	520	550	550	550
Lapsiperheiden kotipalvelu:					
- Asiakkaat (perhe)	24	20	20	20	20
- Asiakaskäynnit	485	398	398	398	398
Lasten hoidon tuki:					
Lasten kotihoidontuen piirissä olevaa lasta/ lkm	96	100	85	80	75
Lasten hoidon tuki €/lapsi	1 960	1 900	1 500	1 500	1 500
Päihdehuolto:					
- Päihdepalveluasiakkaat	13	12	-	-	-
- Päihdepalveluasiakkaat (tilastointitapa muuttunut)	-	-	34	34	34
- Päihdeetön päivätoiminta, asiakaskontaktit/vuosi	366	400	400	400	400

Perustiedot:	TP2017	TA2018	TAE2019	TS2020	TS2021
Henkilöstö					
Lasten ja nuorten huolto					
Perhetyöntekijä	2	2	2	2	2
Lapsiperheiden kotipalvelu	2	2	1	1	1

Selite	TP 2017	TA 2018	TA 2019	Muutos%	TS 2020	TS 2021
TOIMINTATUOTOT						
Myyntituotot						
Maksutuotot	2 656	3 000	1 500	-50,0	1 500	1 500
Tuet ja avustukset						
Vuokratuotot						
Muut toimintatuotot	29 461	8 389	10 000	19,2	10 000	10 000
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	32 117	11 389	11 500	1,0	11 500	11 500
TOIMINTAKULUT						
Henkilöstökulut						
Palkat ja palkkiot	-123 033	-117 108	-94 508	-19,3	-94 508	-94 508
Henkilösivukulut						
Eläkekulut	-36 543	-36 764	-23 200	-36,9	-23 200	-23 200
Muut henkilösivukulut	-6 899	-6 445	-3 297	-48,8	-3 297	-3 297
Palvelujen ostot	-412 281	-466 338	-466 492	0,0	-466 492	-466 492
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-467	-750	-1 050	40,0	-1 050	-1 050
Avustukset	-235 539	-226 000	-211 300	-6,5	-211 300	-211 300
Vuokrat	-4 083	-3 742	-1 874	-49,9	-1 874	-1 874
Muut toimintakulut	-262	-500	-500		-500	-500
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-819 107	-857 647	-802 221	-6,5	-802 221	-802 221
TOIMINTAKATE	-786 990	-846 258	-790 721	-6,6	-790 721	-790 721

Sanalliset tavoitteet ja perustelut:

Lasten, nuorten ja perheiden palvelut:

Lapsiperheet:

- * Vahvistetaan ennaltaehkäisevää työtettä ja kehitetään palvelutarjontaa yhteistyössä lasten, nuorten ja perheiden työskentelevien tahojen kanssa.
- * Osallistutaan Luo Luottamusta, Suojele Lasta –verkkomateriaalin mukaiseen koulutukseen. Verkkokoulutuksen tavoitteena on vahvistaa lapsen tuen ja avun saantia turvaavaa monitoimijasta yhteistyötä.
- * Jatketaan lapsiperheiden kotipalvelun palvelusetelikokeilua.
- * Järjestetään perhehoitaja koulutusta uusien tukiperheiden rekrytoimista tehostamaan.
- * Perustetaan poikkihallinnollinen työryhmä lasten, nuorten ja lapsiperheiden hyvinvointiohjelman valmistelu/päivittämistä varten. Työryhmään kutsutaan mukaan nuorten ja lapsiperheiden edustaja/edustajia.

Päihdehuollon palvelut:

- * Kehitetään päihdehuollon ryhmäpalveluita päihteettömyyden tukemiseksi ja päihteettömyyteen motivoimiseksi työntekijöiden koulutuksen ja poikkihallinnollisen yhteistyön keinoin.

Tehtävä/tulosalue:	Vanhusten ja vammaisten palvelut
Tilivelvollinen:	Perusturvajohtaja, vanhuspalvelujohtaja ja sosiaaliohjaaja
Toiminnan lyhyt kuvaus/ palveluajatus:	Toiminta sisältää kodinhoitoavun, tukipalvelut, omaishoidontuen, Ranta-kodin muistisairaiden palveluasumisen, mielenterveyskuntoutujien palveluasumisen, vammaisten ja kehitysvammaisten palvelut sisältäen palveluasumisen. Tarkoituksena on tuottaa vanhuspalvelu-, sosiaalihuolto-, vammaispalvelu- ja kehitysvammaisten erityishuoltolain mukaisia palveluja kuntalaisille.

Tavoitteen kohteen määrittely	Mittari	TP2017	TA2018	TAE2019	TS2020	TS2021
<u>Kotihoito- ja tukipalvelut, omaishoidontuki sekä Rantakoti ja Seniorikoti</u>						
Järjestetään tehokkaasti laadukkaita ja kohtuuhintaisia palveluja	Kotihoito- ja tukip. €/käynti	16,74	17,26	17,45	17,45	17,45
	Kotihoito- ja tukip. €/tunti	45,91	47,83	46,65	46,65	46,65
	Rantakoti €/hvp	66,70	72,19	81,04	81,04	81,04
	Rantakodin käyttöaste %	96,28	100	100	100	100
	Rantakodin hoitopäivät	7 381	7 665	7 665	7 665	7 665
	Seniorikoti €/hvp	37,56	37,61	49,48	49,48	49,48
	Seniorikodin käyttöaste %	102	100	100	100	100
	Seniorikodin hoitopäivät	3 112	3 285	3 285	3 285	3 285
	Omaishoidontuki €/asiakas	5 995	7 117	7 378	7 378	7 378
<u>Mielenterveyskuntoutujien palvelut:</u>						
Mielenterveyskuntoutujien tarpeista lähtevien toimintojen järjestäminen	Päivätoimintapalvelut €/pv	32,40	26	26	26	26
<u>Vammaisten palvelut:</u>						
Vammaisten tarpeista lähtevien toimintojen järjestäminen	Subjektiviisiin oikeuksiin kuuluva palvelu, varattu määräraha €	563 947	479 496	549 000	549 000	549 000
	Määrärahasidonnainen palvelu, varattu sitova määräraha €	4 641	6 000	4 000	4 000	4 000
<u>Kehitysvammahuolto:</u>						
Kehitysvammaisten tarpeista lähtevien toimintojen järjestäminen	Niittyvilla €/käynti	81,82	93,74	86,29	86,29	86,29
	Kuntoutuksen ohj. €/käynti	123,35	94,17	89,57	89,57	89,57
	Marjukka €/hvp	125,88	122,52	124,98	124,98	124,98
<u>Marjaniemi:</u>						
Vanhainkoti- ja ryhmäkotihoidon järjestäminen mahdollisimman taloudellisesti ja tehokkaasti	Vanhainkoti €/hvp	144,50	175,71	Toiminta loppunut 31.8.2018		
	Palveluasunnot €/hvp	78	78,64			
	Marjaniemi €/hoitopv	100,8	109,09			
	Hoitopäivät, vanhainkoti	4 536	2 916			
	Hoitopäivät, palv.asunnot	8 695	6 318			
	Marjaniemen käyttöaste %	95,5	100			
<u>Pesulapalvelut</u>						
	Suoritteet (kg)	74486	66020	46650	46650	46650
	€/suorite	2,03	2,42	2,16	2,16	2,16

Toiminnan kysyntä ja laajuustiedot	TP2017	TA2018	TAE2019	TS2020	TS2021
<u>Kotihoito</u>					
Säännöllisen kotih. asiakkaat	142	120	140	140	140
Tukipalveluasiakkaat	138	129	135	135	135
Kotihoito/käynnit	65 230	64 462	66 357	66 357	66 357
Kotihoito/tunnit	23 795	23 273	24 829	24 829	24 829
Rantakodin paikkaluku	21	21	21	21	21
Seniorikodin paikkaluku	9	9	9	9	9
Omaishoidontukiasiakkaat	71	63	55	55	55
<u>Mielenterveyspalvelut:</u>					
Palveluasunnot	8	8	8	8	8
Tukiasumiseen sijoitetut	5	2	2	-	-
Päivätoiminnoissa, lkm	13	15	15	15	15

Vammaispalvelut:					
Vammaispalvelulain piirissä olevat	145	142	150	150	150
<u>Subjekttiivinen oikeus/asiakas:</u>					
Kuljetuspalvelu	121	113	125	125	125
Palveluasuminen	16	12	17	17	17
Asunnon muutostyöt sekä asuntoon kuuluvat välineet ja laitteet	30	10	10	10	10
Henkilökohtainen avustaja	32	35	35	35	35
Määrärahasidonnainen palvelu/asiakas:					
Päivittäisistä toiminnoista suoriutumiseksi tarvittavat välineet koneet ja laitteet	6	5	5	5	5
Ylimääräiset vaate- ja erityisravintokustannukset	2	2	2	2	2
Kehitysvammahuolto:					
Kehitysvammaisia yhteensä	65	66	63	63	63
Palvelutalo Marjukassa	13	14	14	14	14
Palveluasuminen muualla	7	5	7	7	7
Omaisten luona	26	27	27	27	27
Perhehoidossa	4	4	4	4	4
Vanhainkoti/Rantakoti/Päivikki	4	3	1	1	1
Terveyskeskuksen vuodeos.	1	1	-	-	-
Yksin asuvat	7	6	6	6	6
Marjaniemi:					
Vanhainkodin paikkaluku	12	12			
Palveluasuntojen paikkaluku	26	26			
Marjaniemen asukasmäärä	59	44			
Em. vuorotteluhoidossa	7	4			

Perustiedot:

	TP2017	TA2018	TAE2019	TS2020	TS2021
Henkilöstö					
Vanhuspalvelut					
Vanhuspalvelujohtaja	1	1	1	1	1
Kotihoito					
Sairaanhoidtaja/Rantakoti	1	1	1	1	1
Sairaanhoidtaja/kotihoito		1	3	3	3
Lähihoitaja kotihoito	17	15	16	16	16
Lähihoitaja Rantakoti	10	11	10	10	10
Lähihoitaja Seniorikoti	3	3	3	3	3
Hoitoapulainen/Rantakoti	2	1	1	1	1
Siivooja+pesulat/tukipalv	2	2	3	3	3
Keittiötyöntekijä/tukipalv			1	1	1
Kehitysvammahuolto					
Sosiaaliohjaaja	1	1	1	1	1
Työtoiminnan ohjaaja	1	1	1	1	1
Päivätoiminnan ohjaaja	1	1	1	1	1
Sairaanhoidtaja	1	1	1	1	1
Lähihoitaja	4	7	9	9	9
Hoitoapulainen	1	3	2	2	2
Marjaniemi					
Vastaava sairaanhoidtaja	1	0,5			
Sairaanhoidtaja	1	1			
Lähihoitaja	19	19			
Hoitoapulainen	1	1			
Laitosapulainen	3	3			
Varahoidtaja/vak.sijainen		1			

Ruokapalveluyöntekijä					
Mielenterveyskuntoutus/Päivikkikoti					
Sair.hoit./toimintaterapeutti	-	-	-	-	-
Lähihoitaja	2	2	2	2	2
Pesula					
Pesulatyöntekijä			2		

Selite	TP 2017	TA 2018	TA 2019	Muutos%	TS 2020	TS 2021
TOIMINTATUOTOT						
Myyntituotot	246 684	272 385	375 196	37,7	374 171	374 171
Maksutuotot	1 035 392	963 147	735 557	-23,6	735 557	735 557
Tuet ja avustukset						
Vuokratuotot	339 294	341 336	269 098	-21,2	269 098	269 098
Muut toimintatuotot	1 260					
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	1 622 630	1 576 868	1 379 851	-12,5	1 378 826	1 378 826
TOIMINTAKULUT						
Henkilöstökulut						
Palkat ja palkkiot	-3 157 477	-2 886 472	-2 327 965	-19,3	-2 327 965	-2 327 965
Henkilösivukulut						
Eläkekulut	-856 097	-764 045	-605 423	-20,8	-605 423	-605 423
Muut henkilösivukulut	-150 720	-160 791	-80 984	-49,6	-80 984	-80 984
Palvelujen ostot	-1 678 170	-1 619 794	-1 713 855	5,8	-1 713 637	-1 713 637
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-123 671	-104 780	-64 140	-38,8	-64 140	-64 140
Avustukset	-686 683	-1 088 577	-1 973 000	81,2	-1 973 000	-1 973 000
Vuokrat	-497 105	-479 592	-390 823	-18,5	-390 823	-390 823
Muut toimintakulut	-1 534	-3 300	-4 050	22,7	-4 050	-4 050
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-7 151 457	-7 107 351	-7 160 240	0,7	-7 160 022	-7 160 022
TOIMINTAKATE	-5 528 827	-5 530 483	-5 780 389	4,5	-5 781 196	-5 781 196

Sanalliset tavoitteet ja perustelut:

Ikäihmisten palvelut:

- * Toteutetaan kuntouttavaa ja kodinomaista hoito- ja hoivatyötä jokaisessa työprosessissa.
- * Kehitetään palvelutarvearviointia koko asiakkuusprosessin ajan tapahtuvaksi toiminnaksi. Tehostetaan erityisesti alkuvaiheen työskentelyä asiakkaan ja omaisen kanssa sekä omahoitajuutta.
- * Tarkistetaan asiakkuuden alkuvaiheen tilapäisten kotihoitokäytien maksuja vastaamaan Lapin alueellista mallia.
- * Siirretään kotisairaanhoidajan työpanos kokonaisuudessaan ikäihmisten sosiaalipalveluihin perusterveydenhuollon palveluista.
- * Vahvistetaan henkilöstön työhyvinvointia pitämällä säännöllisiä työpaikkakokouksia ja innostamalla hoitotyössä luovuuden ja kodinomaisuuden käyttöön.
- * Käynnistetään selvitystyö ja sen jälkeinen kokeilu-aika kotihoidon asiakkaiden apteekin lääkehuollon anonsjakelun hankkimiseksi ja tarkistetaan asiakasmaksuja vuoden 2019 loppuun. Varaudutaan hankkimaan RAI-toimintakykyarviointi järjestelmä vuonna 2020.
- * Otetaan käyttöön Toimiva kotihoito -hankkeessa valmistuneet kotihoidon, omaishoidon tuen ja tehostetun palveluasumisen alueelliset yhtenäiset palvelujen myöntämisen kriteerit ja maksuluokat tammikuun 2019 alusta.
- * Jatketaan yhteistyötä Napapiirin Omaishoitajat ry:n Omaishoitaja- ja Taukopirtti- hankkeen kanssa omaishoitajien tukemisessa.
- * Jatketaan vapaaehtoistyön koordinoimista yhteistyössä vapaa-aikatoimen kanssa
- * Selvitetään ikäihmisten palveluiden turvapuhelinhälytysten, yöpöytätyön ja yöhoitojen tilaa sekä tarpeita palvelujen järjestämisessä.

- * Pesulatoiminnot siirtyvät vanhustentalojen yhteisiin tiloihin ja pesulatoiminnan hallinnointi ja henkilöstö siirtyvät perusturvan ikäihmisten palveluiden alaisuuteen 1.1.2019 alkaen. Lähiesimiehenä toimii Ranta-kodin sairaanhoitaja.

Mielenterveyskuntoutujien päivätoiminta ja palveluasumisyksikkö Päivikki:

- * Kehitetään mielenterveyskuntoutujien päivätoimintaa ja palveluasumisyksikön palveluprosesseja yhdessä monialaisen verkoston kanssa.

Vammais- ja kehitysvamma palvelut:

- * Varaudutaan ostamaan päivätoiminta- ja asumispalveluita yksityisiltä palveluntuottajilta. Erytys- ja erityishuollon palvelut ovat kasvamassa moninaisten palvelutarpeiden myötä. Räättälöityjen asumisen palveluiden ja monialaisen erityisosaamisen tarve on myös lisääntymässä.
- * Täytetään Niittyvillan päivätoiminnan vapautuva hoiva-avustajan toimi lähihoitajan toimena.
- * Selvitetään työtoiminnan tilojen riittävyyttä suhteessa asiakasmäärään ja toiminnan tarpeeseen.
- * Perustetaan lähihoitajan toimi Marjukkaan. Arvioidaan Marjukan henkilöstöresurssitarpeita suhteessa asiakkaiden tarpeeseen.
- * Tuetaan pitkäaikaisen perhehoidon jatkuvuutta. Lyhytaikaista perhehoitoa järjestetään kotihoidossa oleville asiakkaille tarvittaessa omaishoidontuesta riippumatta.
- * Kehitetään työvalmennusta yhteistyössä Työllistämisyksikön kanssa.

Tehtävä/tulosalue: Tilivelvollinen:	Perusterveydenhuolto Johtava lääkäri
Toiminnan lyhyt kuvaus/ palveluajatus:	Kattava ja laadukas perusterveydenhuollon palveluitten tuottaminen. Toimintaan sisältyvät keskeisenä lääkäreiden ja muun terveydenhuoltohenkilöstön vastaanotto toiminta, kotisairaanhoito, ennaltaehkäisevä toiminta, yleislääkäritasoinen sairaalahoido (vuodeosasto), täydentävät palvelut (röntgen, fysioterapia, lääkehoito, apuvälinetoiminta) sekä hammashuolto.

Tavoitteen kohteen määrittely	Mittari	TP2017	TA2018	TAE2019	TS2020	TS2021
Avoterveydenhuolto: Mahdollisimman laadukkaiden ja kattavien perusterveydenhuollon terveyspalveluiden tarjoaminen koko väestölle	Jonotusajat (pv) vastaanotolle - ajanvarausvastaanotto - päivystysvastaanotto	<10 <1	<14 <1	<14 <1	<14 <1	<14 <1
Lääkäreiden vastaanotto toiminnan taloudellisuus	Kustannukset €/käynti	181,29	162,51	176,46	176,46	176,46
Muun terveydenhuoltohenkilöstön vastaanotto toiminnan taloudellisuus	Kustannukset €/käynti	53,84	48,00	46,92	46,92	46,92
Vuodeosasto: Perusterveydenhuollon sairaalapaikavaroituksen tarjoaminen ja sairaalatasoa vaativien pitkäaikaispotilaitten laitoshoidon toteuttaminen	Hoitopäivät Hoitojaksot	8 979 841	8 000 850	7 500 850	7 500 850	7 500 850
Akuuttisairaanhoitojen tarjoaminen huomioiden tarkoituksenmukainen hoidon porrastus erikoissairaanhoitojen kanssa	Vuodeosastopaikan jonotusaika erikoissairaanhoitosta, vrk	<1	<1	<1	<1	<1
Hyvä ja ammattitaitoinen perushoito ja sairaanhoito	Pitkäaikaispotilailla nimetty omahoitaja, %	100	100	100	100	100

Vuodeosaston tehokkuus ja taloudellisuus	Kustannukset €/hvp Käyttöaste %	201,35 87,9	232,94 87	253,11 87	253,11 87	253,11 87
Fysioterapia:	Kustannukset/käynti	73,98	70,37	74,30	74,30	74,30
Hammashuolto: Väestön tarvitsemien suun terveyspalveluitten ja ennaltaehkäisevän toiminnan tuottaminen-vastaanotto toiminnan taloudellisuus	Kustannukset €/käynti	118,99	114,17	116,26	116,26	116,26
Lasten ja nuorten sekä pääosin aikuisväestön hammashuolto	Jonotusaika (pv) • ei-akuutit • akuutit	<110 <1	<60 <1	<60 <1	<60 <1	<60 <1

Toiminnan kysyntä ja laajuustiedot	TP2017	TA2018	TAE2019	TS2020	TS2021
Vastaanottokäynnit:					
Lääkärit	8 105	8 500	8 000	8 000	8 000
Muu terv.huoltohenkilöstö	9 730	11 000	11000	11 000	11 000
Vuodeosaston hoitopaikat lkm	28	28	22	22	22
Hoitopäivien lkm	8 979	8 000	7 500	7 500	7 500
Röntgenkäynnit	3 196	3 000	3 000	3 000	3 000
Fysioterapiakäynnit - yksilökäynnit	3 500	3 500 1 150	3 500 1 150	3 500 1 150	3 500 1 150
Työterveystarkastukset	147	150			
Työterveyshoito	279	600			
Työpaikkakäynnit	11	30			
Ryhmätilaisuudet		15			
Hammashuollon käyntimäärät	4 572	5 000	4 500	4 500	4 500

Perustiedot:	TP2017	TA2018	TAE2019	TS2020	TS2021
Henkilöstö					
Avoterveydenhuolto					
Terveyskeskuslääkäri	3	3	3	3	3
Terveyskeskusavustaja	1,3	1,3	1,3	1,4	0,4
Avohuollon osastonhoitaja	1	1	1	1	1
Terveysneuvoja	4	4	3	3	3
Psykologi	1	1	1	1	1
Erikoissairaanhoitaja	1	1	1	1	1
Sairaanhoitaja	4	4	4	3	4
Lähihoitaja	1	1	1	1	1
Välinehoitaja	1	1	1	1	1
Laitosapulainen	1	1	1	1	1
Puheterapeutti	1	1	1	1	1
Toimintaterapeutti	½	½	½	½	½
Toimistos sihteeri			0,4	0,4	0,4
Toimitilat					
Neliöt	405	405		860	860
Vuodeosasto					
Terveyskeskuslääkäri	1	1	1	1	1
Osastonhoitaja	1	1	1	1	1
Apulaisosastonhoitaja	1	1	1	1	1
Sairaanhoitaja	9	9	9	9	8
Lähihoitaja	8	8	8	7	7

Laitosapulainen	5	5	5	5	4
Terveyskeskusavustaja	0,6	0,6	0,6	0,4	0,4
Kuntohoitaja	0,7	0,7	0,7		
Fysioterapeutti				0,7	0,7
Toimistosihteeri			0,4	0,4	0,4
Toimitilat					
Neliöt	957	957	957	1456	1456
Täydentävät palvelut					
Röntgenhoitaja	1	1	1	1	1
Fysioterapeutti	2	1,6	2	2,3	2,3
Kuntohoitaja	0,3	0,3	0,3		
Toimitilat					
Neliöt	432	432		405	405
Hammashoito					
Hammaslääkäri	3	3	3	3	3
Suuhygienisti	1	1	1	1	1
Hammashoitaja	4	4	4	3	3
Laitosapulainen	1	1	1	1	1
Terveyskeskusavustaja	0,1	0,1	0,1	0,2	0,2
Toimistosihteeri			0,2	0,2	0,2
Toimitilat					
Neliöt	405	405	405	141	141

Selite	TP 2017	TA 2018	TA 2019	Muutos%	TS 2020	TS 2021
TOIMINTATUOTOT						
Myyntituotot	329 581	185 500	204 000	10,0	204 000	204 000
Maksutuotot	478 533	500 000	414 000	-17,2	414 000	414 000
Tuet ja avustukset	2 204					
Vuokratuotot	129		3 000		3 000	3 000
Muut toimintatuotot						
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	810 447	685 500	621 000	-9,4	621 000	621 000
TOIMINTAKULUT						
Henkilöstökulut						
Palkat ja palkkiot	-2 630 244	-2 561 740	-2 475 884	-3,4	-2 475 884	-2 475 884
Henkilösivukulut						
Eläkekulut	-645 498	-626 302	-612 000	-2,3	-612 000	-612 000
Muut henkilösivukulut	-118 781	-141 793	-86 954	-38,7	-86 954	-86 954
Palvelujen ostot	-926 267	-895 190	-1 025 790	14,6	-1 025 151	-1 025 151
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-553 701	-568 700	-609 600	7,2	-609 600	-609 600
Avustukset	-6 799	-16 819	-16 819		-16 819	-16 819
Vuokrat	-270 688	-554 236	-419 933	-24,2	-419 933	-419 933
Muut toimintakulut	-1 472	-850	-850		-850	-850
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-5 153 450	-5 365 630	-5 247 830	-2,2	-5 247 191	-5 247 191
TOIMINTAKATE	-4 343 003	-4 680 130	-4 626 830	-1,1	-4 626 191	-4 626 191

Sanalliset tavoitteet ja perustelut:

- * Terveyskeskuksen kaikki toiminnot siirtyvät vuoden alusta uuteen hyvinvointikeskukseen. Uudet tilat ovat aiempaa niukemmat. Vuodeosaston paikkaluku laskee 22 vuodepaikkaan. Suun terveydenhuollossa hammashoidon yksiköt vähentyvät kolmeen. Lisäksi tiloihin sijoittuvat perhetyöntekijät ja vanhuspalveluitten johtaja. Lisäksi hyvinvointikeskuksessa toimivat myös NordLab ja Lappica.
- * Uudisrakennuksen myötä perusterveydenhuollon tilakustannukset nousevat huomattavasti. Rahoitukseen käytettävän leasingvuokran suuruus on 290.000 euroa/vuosi. Lisäkustannusten määräksi on arvioitu 170.000 euroa/vuosi.

- * Vuodeosaston vuodepaikkojen vähentäminen 22 paikkaan mahdollistaa henkilöstövähennyksen. 2019 vähennetään laitosapulaisen ja sairaanhoitajan toimet. Henkilöstöpoistuma hoidetaan eläkejärjestelyn kautta. Nykyisellä 28 vuodepaikalla kuormitus on ollut 2017 87 % luokkaa ja 2018 alkuvuonna 80% luokkaa. Kuormituksen vaihtelu on ollut voimakasta ja haastavaa. Tehostetun palveluasumisen paikkapula aiheuttaa lisääntyvää kysyntää vuodeosastolle ja saattaa vaarantaa suunnitellun paikkaluvun vähennyksen.
- * Suun terveydenhuollossa yhden hoitoyksikön vähennyksen myötä joudutaan luopumaan 50% hammaslääkärin ostopalvelusta. Lisäksi yhden hammashoitajan toimi lakkautetaan eläköitymisen yhteydessä.
- * Lääkärityövoiman tarve säilyy entisellään eli 3-3.5 lääkäriin määrässä. Lääkäri-rekrytointi on ulkoistettu Mediavulle. Jos kokemukset ovat hyvät, niin toimintaa jatketaan. Viikonloppuvastaanottojen osalta selvitetään siirtymistä lauantaivastaanottoon ja sunnuntaina tapahtuvaan osastopotilaitten etäkiertoon.
- * Ikäihmisten kasvavaan palvelutarpeeseen pyritään vastaamaan siirtämällä työpanosta ja osaamista vanhusväestön palveluihin. Erityisesti painotetaan kotikuntoutuksen ja dementiapotilaitten hoitoa ja kuntoutusta. Kotisairaanhoidaja siirtyy kotipalvelun työntekijäksi.
- * KANTA -arkistoon liittymisen II vaihe on edelleen viivästymässä valtakunnallisten, SOTE:een liittyvien selkeitten ICT-linjausten puuttuessa. Sama epätietoisuus estää laajempia tietojärjestelmien hankintaa tai päivittämistä.
- * Valmistautuminen SOTE-uudistukseen osallistumalla aktiivisesti kehitystyöhön, joissa tavoitellaan yhteisiä toimintatapoja ja syvenevää käytännön toimintojen integraatiota sekä tehostamalla toimintoja. SOTE-uudistuksen organisoituminen 1.1.2021 vaikuttaa tällä hetkellä kovasti optimistiselta.
- * Rakennushankkeen päättyminen mahdollistaa keskittymisen aiempaa määrätietoisemmin henkilöstön osaamiseen ja jaksamiseen edelleen pitkittyvässä ja epäselvässä muutosprosessissa.

Tehtävä/tulosalue:	Erikoissairaanhoito
Tilivelvollinen:	Johtava lääkäri
Toiminnan lyhyt kuvaus/palveluajatus:	Erikoissairaanhoidon palveluitten tarjoaminen mahdollisimman kattavasti ja laadukkaasti.

Toiminnan kysyntä ja laajuustiedot	TP2017	TA2018	TAE2019	TS2020	TS2021
Lapin keskussairaala					
Hoitopäivät	2 007	2 700	2 100	2 100	2 100
Avokäynnit	5 046	7 000	5 000	5 000	5 000
Päiväkirurgia		150			
Murolan sairaala					
Hoitopäivät	805	600	600	600	600
Psykiatrisen tulosyksikön avokäynnit	365	400	400	400	400

Selite	TP 2017	TA 2018	TA 2019	Muutos%	TS 2020	TS 2021
TOIMINTATUOTOT						
Myyntituotot						
Maksutuotot						
Tuet ja avustukset						
Vuokratuotot						
Muut toimintatuotot						
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ						
TOIMINTAKULUT						
Henkilöstökulut						
Palkat ja palkkiot						
Henkilösivukulut						
Eläkekulut	-29 821	-40 500	-30 000	-25,9	-30 000	-30 000
Muut henkilösivukulut						

Palvelujen ostot	-5 128 931	-5 359 500	-5 330 642	-0,5	-5 330 642	-5 330 642
Aineet, tarvikkeet ja tavarat						
Avustukset						
Vuokrat						
Muut toimintakulut						
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-5 158 752	-5 400 000	-5 360 642	-0,7	-5 360 642	-5 360 642
TOIMINTAKATE	-5 158 752	-5 400 000	-5 360 642	-0,7	-5 360 642	-5 360 642

Sanalliset tavoitteet ja perustelut:

- * Erikoissairaanhoidon palveluitten tarpeeseen ei ole odotettavissa olennaisia muutoksia.
- * Ranuan erikoissairaanhoidon kustannukset ovat pysyneet LSHP:n alueella keskimääräistä matalampina toimivan ja hyvin resurssoidun perusterveydenhuollon ansiosta. Pienen väestöpohjan vaihtelu vaativassa sairastavuudessa on suurta, mikä aiheuttaa vääjäämättä suurta vuosittaista vaihtelua myös kustannuksiin. Yleinen kustannuskehitys erikoissairaanhoidossa poikkeaa edelleen muusta toiminnasta. LSHP:n käyttötalousmenojen kasvuksi vuonna 2019 on arvioitu 4,5 %.
- * Nykytasoinen erikoissairaanhoidon palveluitten hankinta yksityisiltä palveluntuottajilta säilytetään ennallaan kustannustehokkaan ja hoitoprosesseja nopeuttavan vaikutuksen takia.
- * Palvelut hankitaan muutoin keskitetysti Lapin sairaanhoitopiiriltä.

Tehtävä/tulosalue:	Ympäristöterveydenhuolto
Tilivelvollinen:	Perusturvajohtaja
Toiminnan lyhyt kuvaus/ palveluajatus:	Ympäristöterveydenhuollon palvelut ostetaan Rovaniemen kaupungilta ns. isäntäkuntamalli -periaatteella.

Selite	TP 2017	TA 2018	TA 2019	Muutos%	TS 2020	TS 2021
TOIMINTATUOTOT						
Myyntituotot						
Maksutuotot						
Tuet ja avustukset						
Vuokratuotot						
Muut toimintatuotot						
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ						
TOIMINTAKULUT						
Henkilöstökulut						
Palkat ja palkkiot						
Henkilösivukulut						
Eläkekulut						
Muut henkilösivukulut						
Palvelujen ostot	-121 052	-130 500	-131 488	0,8	-131 488	-131 488
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-843					
Avustukset						
Vuokrat	-23					
Muut toimintakulut						
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-121 918	-130 500	-131 488	0,8	-131 488	-131 488
TOIMINTAKATE	-121 918	-130 500	-131 488	0,8	-131 488	-131 488

Tehtävä/tulosalue: Tilivelvollinen:	Muu perusturva Perusturvajohtaja
Toiminnan lyhyt kuvaus/ palveluajatus:	Toimeentulotuen lakisääteisten tehtävien hoitaminen joustavasti asiakkaan tilanne huomioiden, kuntouttava työtoiminta, sosiaalityö ja kunnallisten työllisyystoimien koordinointi

Tavoitteen kohteen määrittely	Mittari	TP2017	TA2018	TAE2019	TS2020	TS2021
Toimeentuloturva: Toimeentulotuen lakisääteisten tehtävien hoitaminen määräajassa (palvelutakuu)	Kirjallisten hakemusten osuus % Päätösten käsittelyaika, pv	35 < 7	- < 7	- < 7	- < 7	- < 7
Kuntouttava työtoiminta: Aktivoidaan vaikeasti työllistettäviä (alle 25 -v ja passiiviyöttömät)	Passiivista työmarkkinatukea saavat, ka /kk Työmarkkinatuen kuntaosuus, 1000 €	26 238	24 210	24 160	24 160	24 160
Sosiaalityö: <u>Lastenvalvoja:</u> Elatussopimukset, huolto- ja tapaamissopimukset, isyyden selvittelyt	Päätökset	69	55	55	55	55

Toiminnan kysyntä ja laajuustiedot	TP2017	TA2018	TAE2019	TS2020	TS2021
Toimeentuloturva: Toimeentulotuen piirissä olevat kotitaloudet	5	-	-	-	-
Perustoimeentulotuki €/kotitalous netto	178	-	-	-	-
Toimeentulotuen piirissä olevat lapsiperheet	11	-	-	-	-
Ehkäisevää toimeentulotukea saavat kotitaloudet	30	26	20	20	20
Täydentävää toimeentulotukea saavat kotitaloudet	42	40	40	40	40
Työllistämisyksikkö: Kuntouttavan työtoiminnan asiakkuudet					
- työpaja	50	45	45	45	45
-seinätön	8	15	15	15	15
Työkokeilu, palkkatukityö asiakkaat	20	35	20	20	20
Maahanmuuttajasosiaalityö: Kuntapaikat	-	14	5	-	-
Tukiasumisyksikön käyttöaste	-	100	-	-	-

Perustiedot:	TP2017	TA2018	TAE2019	TS2020	TS2021
Henkilöstö					
Sosiaalityöntekijä	3,33	3,5	3,33	3,5	3,5
Työllisyyskoordinaattori	1	1	1	1	1
Yksilövalmentaja	-	1	1	1,5	1,5
Työpajaohjaaja	-	1,5	1,5	1,5	1,5
Vastaava ohjaaja	-	1	-	-	-
Ohjaaja	-	6	0,20	0,20	-

Selite	TP 2017	TA 2018	TA 2019	Muutos%	TS 2020	TS 2021
TOIMINTATUOTOT						
Myyntituotot	416 826	152 270	20 509	-86,5	20 509	20 509
Maksutuotot						
Tuet ja avustukset	97 479	80 000	80 000		60 000	60 000
Vuokratuotot	56 895	10 000	4 000	-60,0	4 000	4 000
Muut toimintatuotot	10 761	3 500	9 500	171,4	9 500	9 500
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	581 961	245 770	114 009	-53,6	94 009	94 009
TOIMINTAKULUT						
Henkilöstökulut						
Palkat ja palkkiot	-600 230	-417 360	-378 550	-9,3	-335 550	-335 550
Henkilösivukulut						
Eläkekulut	-146 457	-101 200	-92 934	-8,2	-82 377	-82 377
Muut henkilösivukulut	-27 135	-22 900	-13 205	-42,3	-11 705	-11 705
Palvelujen ostot	-243 903	-243 700	-298 070	22,3	-298 070	-298 070
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-24 697	-20 800	-11 620	-44,1	-11 620	-11 620
Avustukset	-308 348	-267 000	-206 500	-22,7	-206 500	-206 500
Vuokrat	-132 046	-41 768	-36 010	-13,8	-36 010	-36 010
Muut toimintakulut	-4 173	-9 050	-11 050	22,1	-11 050	-11 050
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-1 486 989	-1 123 778	-1 047 939	-6,7	-992 882	-992 882
TOIMINTAKATE	-905 028	-878 008	-933 930	6,4	-898 873	-898 873

Sanalliset tavoitteet ja perustelut:

Aikuissosiaalityö

- * Vahvistetaan sosiaalityön kokonaisvaltaista ja moniammatillista työtettä asiakkaan palvelutarpeen arvioinnissa, palveluiden järjestämisessä ja kuntoutumisen seurannassa.
- * Jätetään vakinaisesti täyttämättä avoinna oleva sosiaalityöntekijän virka. Sosiaalityön resurssi vähenee 1 henkilötyövuoden verran. Sosiaalityön resurssia järjestellään sisäisesti työllistämispalveluiden kanssa. Sosiaalityöntekijäresurssien riittävyyttä tarkastellaan talousarviovuoden aikana.

Työllistämispalvelut

- * Työllistämisen edistämiseksi palkkatukimääräraha säilytetään vuoden 2018 tasolla.
- * Kunnan passiivisesta pitkäaikaistyöttömyydestä johtuvia taloudellisia kustannuksia alennetaan. Lisätään aktivointiastetta 500-999 päivää passiivisesti työmarkkinatukea saavien osalta ja pidetään aktivointiaste muuten saavutetulla hyvällä tasolla.
- * Jatketaan vuonna 2018 perustettua määräaikaista yksilövalmentajan toimea vuodelle 2019.
- * Tehdään aktiivista yhteistyötä kunnan yksiköiden kanssa seinättömän työpajatoiminnan kehittämisessä ja toimeenpanossa. Tavoitteena on saada monipuolisia työn tekemisen mahdollisuuksia kuntouttavaan työtoimintaan, työkokeiluun ja palkkatukityöhön.
- * Tehdään työelämä ja sosiaalisen kuntoutuspalveluiden prosesseista kirjallinen tuotos ja kehitetään palveluprosesseja vastaamaan asiakkaiden tarpeita. Tavoitteena on saada Ranuan työllistymisen hoidon malli valmiiksi maakuntaan siirtymiseen vuoteen 2021 mennessä.
- * Toteutetaan työ- ja toimintakyvyn kartoituksia laaja-alaisena työ- ja toimintakyvyn selvittelypalveluna.
- * Seurataan Työllistämisyksikön toiminnan vaikuttavuutta ja asiakastytyväisyyttä.
- * Osallistutaan VOITTO –hankkeen mukaiseen kehittämistyöhön (työelämän ulkopuolella olevien työ- ja toimintakyvyn parantaminen).
- * Osallistutaan Valtakunnallisen työpajayhdistys ry:n Työpajatoiminnan opinnollistamisen hankkeeseen. Tavoitteena selvittää työllistämisyksikön mahdollisuudet työtoiminnan opinnollistamiseen ja osaamisen tunnistamiseen.

Maahanmuuttajasosiaalityö/kotouttaminen

- * Kotoutumislain piirissä olevien asiakkaiden määrä on vähentynyt. Suhteutetaan työntekijäresurssit asiakkaiden tuen ja ohjauksen tarpeeseen.

- * Tarvittava tuki ja ohjaus tuotetaan sosiaalityöntekijän ja ohjaajan työpanoksella. Tarvittaessa vastataan palveluiden tarpeeseen ostopalveluilla.
- * Kehitetään yhteistyötä nuorten palveluiden kanssa. Kotouttamistyötä jatketaan yhteistyössä kunnan ja kolmannen sektorin kanssa.

Yhteenveto perusturvatoimen keskeisimmistä toiminnallisista tavoitteista	Mittari	TP2017	TA2018	TAE2019	TS2020	TS2021
1)KASVUHAKUINEN KUNTA	Hyvinvointikertomuksen painopiste, oma mittari					
Tavoitteena on toteuttaa taloudellisesti ja tehokkaasti riittävät, laadukkaat ja toimivat perusturvan lähipalvelut. Lähipalveluiden tuottamisen tavoissa hyödynnetään kokonaisuuden kannalta sopivinta tuottamistapaa (kunnan omatuotanto, ostopalvelut tai palveluseteli).	Elinvoimaisuus Kunnassa toimivat yksityiset sosiaalipalvelun tuottajat: - kotipalvelun tukipalvelun tuottajat, ilmoituksia rekisterissä kpl - sosiaalipalveluiden tuottajat kpl	- -	- -	8 6	8 6	8 6
Kunnan passiivisesta pitkäaikaistyöttömyydestä johtuvia taloudellisia kustannuksia alennetaan. Lisätään aktivointiastetta 500-999 päivää passiivisesti työmarkkinatukea saavien osalta ja pidetään aktivointiaste muuten saavutetulla hyvällä tasolla.	Työllistäminen Pitkäaikaistyöttömät, % työttömistä (THL) Kelan aktivointiaste, %, (Kelasto) - 300 -499 pv (2014: 7,1) - 500-999 pv (2014: 20,8) - yli 1000 pv (2014: 25) - yhteensä (2014: 37,4)	33,2 (vuonna 2017) 29,4 12,5 37,1 41	<32 35,7 25 26,4 41,2	<32 35,7 25 37,1 41,2	<32 35,7 25 37,1 41,2	<32 35,7 25 37,1 41,2
2) HYVINVOIVA KUNTALAINEN	Lapsiperheet Perhetyöntekijöiden säännölliset päivät lastenneuvolassa Neuvolapäivien lapsikon-taktit lkm	13 -	9 -	19 55	19 55	19 55
Vahvistetaan ennaltaehkäisevää työtä ja kehitetään palvelutarjontaa yhteistyössä lasten, nuorten ja perheiden työskentelevien tahojen kanssa.	Nuoret Ylipaino, % 8. ja 9. luokan oppilaista (THL)	31,5 (vuonna 2017)	<10	<10	<10	<10
Hyödynnetään palveluprosesseissa ja –sisällöissä hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen painopisteitä sekä ”ranualaisia mahdollisuuksia” luovuutta käyttäen.	Ikäihmiset Kotona asuvat, % vastaavanikäisestä väestöstä (THL) - 75-84-vuotiaat - 75 vuotta täyttäneet - 80-vuotta täyttäneet - 85 vuotta täyttäneet	(vuonna 2016) 95,7 90,1 83,3 73,8	- - - -	95,7 90,1 83,3 73,8	95,7 90,1 83,3 73,8	95,7 90,1 83,3 73,8
Hyödynnetään ja kehitetään digitaalista palvelutarjontaa sekä yhteistyömahdollisuuksia (esim. Virtu - palvelut, suojatut kuvapuhe-						

lin yhteydet).						
Hyödynnetään palveluiden kehittämisessä kehittäjä/kokemusasiantuntijoita. Jatketaan vapaaehtoistyön koordinoitua yhteistyössä vapaa-aikatoimen kanssa.	Mielenterveys- ja päihdetyö Tehdyt mini-interventiot, lkm	123	150	150	150	150
	Virtu –verkkoneuvonnan käyttömäärät (Poske) Palveluohjaamon tulleet yhteydenotot lkm	-	-	15	15	15
	Kehittäjä / kokemusasiantuntijat lkm	-	-	50	50	50
	Yhteistyötapaamiset kolmannen sektorin kanssa lkm	-	-	5	5	5
		-	-	2	2	2

Perusturvaloimi yhteensä	TP 2017	TA 2018	TA 2019	Muutos%	TS 2020	TS 2021
TOIMINTATUOTOT						
Myyntituotot	993 391	610 155	599 705	-1,7	598 680	598 680
Maksutuotot	1 516 581	1 466 147	1 151 057	-21,5	1 151 057	1 151 057
Tuet ja avustukset	99 683	80 000	80 000		60 000	60 000
Vuokratuotot	396 318	351 336	276 098	-21,4	276 098	276 098
Muut toimintatuotot	41 482	11 889	19 500	64,0	19 500	19 500
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	3 047 455	2 519 527	2 126 360	-15,6	2 105 335	2 105 335
TOIMINTAKULUT						
Henkilöstökulut						
Palkat ja palkkiot	-6 551 456	-6 097 748	-5 394 173	-11,5	-5 351 173	-5 351 173
Henkilösivukulut						
Eläkekulut	-1 723 382	-1 595 941	-1 394 949	-12,6	-1 384 392	-1 384 392
Muut henkilösivukulut	-305 148	-338 069	-188 917	-44,1	-187 417	-187 417
Palvelujen ostot	-8 736 813	-8 943 475	-9 105 558	1,8	-9 104 701	-9 104 701
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-704 965	-697 030	-688 110	-1,3	-688 110	-688 110
Avustukset	-1 237 369	-1 598 396	-2 407 619	50,6	-2 407 619	-2 407 619
Vuokrat	-922 558	-1 095 967	-872 069	-20,4	-872 069	-872 069
Muut toimintakulut	-7 579	-13 900	-16 650	19,8	-16 650	-16 650
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-20 189 270	-20 380 526	-20 068 045	-1,5	-20 012 131	-20 012 131
TOIMINTAKATE	-17 141 815	-17 860 999	-17 941 685	0,5	-17 906 796	-17 906 796

Toimielin: Osasto Tehtävä/tulosalue: Tilivelvollinen:	HYVINVOINTILAUTAKUNTA SIVISTYSTOIMI Sivistystoimen hallinto ja ruokapalvelu Sivistystoimenjohtaja ja ruokapalvelun osalta ruokapalvelupäällikkö
Toiminnan lyhyt kuvaus/palveluajatus:	Sivistystoimi tarjoaa kuntalaisille mahdollisuudet elinikäiseen oppimiseen sekä monipuoliseen vapaa-ajan harrastamiseen. Sivistyspalvelut tuotetaan yhteistyössä eri tahojen kanssa.

Tavoitteen kohteen määrittely	Mittari	TP2017	TA2018	TAE2019	TS2020	TS2021
Ravitsemispalvelut:	Ateriasuoritteet €/suorite	166064 1,98	169285 2,53	169285 2,64	169285 2,64	169285 2,64
Koulut:	Arviointiasteikko (1-5):					
Ateriapalvelun laatuksely	Ruoan riittävyys			>4		
	Ruoan maku			>3		
	Ulkonäkö			>3		
	Lämpötila			>4		
	Ruokailutilanteen sujuvuus			>3		
	Henkilökunnan palveluallti-us			>3		

Perustiedot:	TP2017	TA2018	TAE2019	TS2020	TS2021
Henkilöstö					
Sivistystoimenjohtaja	0,55	0,55	0,45	0,45	0,45
Toimistovirkailija			0,5	0,5	0,5
Ruokapalvelu					
Ruokapalvelupäällikkö	1	1	1	1	1
Ruokapalveluesimies	1	1			
Ruokapalvelutyöntekijä	13½	11	7	6	6

Selite	TP 2017	TA 2018	TA 2019	Muutos%	TS 2020	TS 2021
TOIMINTATUOTOT						
Myyntituotot	750		447 665		438 387	438 387
Maksutuotot						
Tuet ja avustukset	250					
Vuokratuotot						
Muut toimintatuotot						
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	1 000		447 665		438 387	438 387
TOIMINTAKULUT						
Henkilöstökulut						
Palkat ja palkkiot	-36 684	-72 955	-250 424	243,3	-250 424	-250 424
Henkilösivukulut						
Eläkekulut	-5 950	-16 720	-60 791	263,6	-60 791	-60 791
Muut henkilösivukulut	-1 458	-3 780	-8 661	129,1	-8 661	-8 661
Palvelujen ostot	-59 961	-7 833	-30 287	286,7	-30 280	-30 280
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-598	-2 184	-149 600	6 749,8	-149 600	-149 600
Avustukset						

Vuokrat	-6 617	-5 515	-15 098	173,8	-15 098	-15 098
Muut toimintakulut		-1 000	-1 000		-1 000	-1 000
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-111 268	-109 987	-515 861	369,0	-515 854	-515 854
TOIMINTAKATE	-110 268	-109 987	-68 196	-38,0	-77 467	-77 467

Sanalliset tavoitteet ja perustelut:

- * Sivistystoimi edistää suvaitsevaisuutta, osallisuutta ja yhteisöllisyyttä.
- * Työkiertoa ja henkilöstön siirtämistä tehtävästä toiseen toteutetaan hyvinvoinnin ja tehokkuuden lisäämiseksi. Työssä jaksamista edistäviä toimia jatketaan.
- * Henkilökuntaa motivoidaan oman ammattitaidon ylläpitämiseen (mm. lisä- ja täydennyskoulutukset.)
- * Tehokasta johtamista tuetaan ja henkilöstöä kannustetaan kehittämistyöhön.
- * Palvelujen tuottamista arvioidaan monipuolisesti ja luotettavasti.
- * Toimintaa kehitetään laatuarvioinnin ja hyvinvointikertomuksen pohjalta. Toiminnan arviointi tehdään vuosittain
- * Uuden monitoimikeskuksen suunnittelu aloitetaan sivistystoimen palveluverkkoselvityksen ja toimitilojen kuntokartoituksen pohjalta. Projektiryhmä linjaa sivistystoimen tulevaisuuden toimintamallin pyrkimyksenään yhdistää toimintoja ja luopua mahdollisimman monesta erillistilasta.
- * Sivistystoimenjohtajan tehtäviä hoitaa lukion rehtori.
- * Sivistystoimen yksiköt toteuttavat nuorisotakuulain edellyttämiä tehtäviä.
- * Osallistutaan hankkeisiin ja haetaan rahoitusta toiminnan kehittämiseen itsenäisesti tai yhdessä muiden toimijoiden kanssa. Hankkeilla vahvistetaan yksiköiden kehittämistyötä ja kouluttautumista.

Tehtävä/tulosalue: Tilivelvollinen:	Varhaiskasvatus Vastaava lastentarhanopettaja
Toiminnan lyhyt kuvaus/palveluajatus:	Päiväkodin, perhepäivähoidon, ryhmäperhepäivähoidon, esiopetuksen, varhaiskasvatuksen erityisopetuksen ja avoimen varhaiskasvatuksen yksiköt tuottavat monipuolisia ja laadukkaita, kuntalaisten tarpeisiin vastaavia palveluita. Palvelut tuotetaan varhaiskasvatus-, esiopetus-, lastensuojelu- ja sosiaalihuoltolakien mukaisesti.

Tavoitteen kohteen määrittely	Mittari	TP2017	TA2018	TAE2019	TS2020	TS2021
Päivähoito: Lasten sijoitukset järjestetään mahdollisimman tarkoituksenmukaisesti	<i>Päiväkoti €/h/v</i> <i>Perhep.hoito €/h/v</i> <i>Ryhmäperhep.hoito €/h/v</i> <i>Esiopetus €/oppilas</i>	46,71 44,01 55,04 7594	53,36 45,77 66,02 5870	50,97 44,15 62,07 4027	50,97 44,15 62,07 4027	50,97 44,15 62,07 4027
Päivähoito ja esiopetus järjestetään asiakaskeskeisesti ja joustavasti	<i>Paikan odotusaika pv</i> <i>Hoitomuoto toteutuu vanhempien ensisijaisen toiveen mukaan %</i> <i>Päiväkodin käyttöaste %</i>	<14 95 85	<14 95 85	<14 95 85	<14 95 85	<14 95 85
Asiakastyytyväisyys	<i>Päivähoitojärjestelmä kokonaisuutena tyydyttävä/erinomainen</i>	-	hyvä	hyvä	-	hyvä

Toiminnan kysyntä ja laajuustiedot	TP2017	TA2018	TAE2019	TS2020	TS2021
Varhaiskasvatus					
0-6 –vuotiaiden lkm	248	213	238	222	218
Päivähoitopaikkaa tarvitsevien lkm	135	110	100	95	90
-päiväkoti	30	30	30	30	30
-perhepäivähoito	35	30	20	20	20
-ryhmäperhepäivähoito	70	50	50	45	40
-avoin varhaiskasvatus	18	18	13	13	13
Esiopetuksessa/päivähoito olevien lkm	59	51	46	38	36

Perustiedot:	TP2017	TA2018	TAE2019	TS2020	TS2021
Henkilöstö					
Lasten ja nuorten huolto					
Varhaiskasvatus					
Vastaava lastentarhanopett.	1	1	1	1	1
Varhaiskasvatuksen erityisopettaja	1	1	1	1	1
Lastentarhanopettaja	3	3	4	4	4
Lastenhoitaja	4	4	4	4	4
Perhepäivähoitaja	15	15	14	13	12
Vastaava hoitaja	3	3	3	3	3
Varhaiskasvatuksen avustaja					
-vakainainen	2	2	2	2	2
-määräaikainen	3	2	2	2	2

Sanalliset tavoitteet ja perustelut:
<ul style="list-style-type: none"> * Varhaiskasvatusta järjestetään varhaiskasvatustilain edellyttämällä tavalla kaikille tarvitseville ja tilapäishoitoa järjestetään vapaille varhaiskasvatuspaikoille päiväkodissa ja perhepäivähoidossa. * Varhaiskasvatuksessa varaudutaan muutamaasi ostopalvelusopimukseen naapurikuntien kanssa. Varhaiskasvatuspalveluja myydään naapurikunnille resurssien mukaan. * Perheitä tukevaa avointa varhaiskasvatustoimintaa tarjotaan Kuhan kylällä. * Perhepäivähoidon sesonkiloontoisuuteen varaudutaan sijaismäärärahoihin. * Varhaiskasvatuksessa olevien lasten ja esioppilaiden määrän alenemiseen vastataan kohdentamalla henkilöstöresursseja tarkoituksenmukaisesti. Henkilöstön eläköityessä toimia tarkastellaan sisäisesti. * Uusien kelpoisuusehtojen mukaista koulutustumista tuetaan. * Varhaiskasvatus ja esiopetus järjestetään tarkoituksenmukaisesti ja taloudellisesti. Toimintoja pyritään keskittämään mm. lomien aikana ja työvoiman joustavaa käyttöä eri yksiköissä ja yksiköiden välillä tehostetaan. Kahden esiopetuksen muuttaessa alakoululle yhteistyötä tehostetaan koulun ja esiopetusryhmien välillä. Karpalon ryhmiksen ja päiväkodin yhteistyötä tehostetaan ryhmien muuttaessa uuteen toimitalaan. * Varhaiskasvatuksen erityisopettaja opettaa, ohjaa ja konsultoi päivähoito- ja esiopetusryhmien lisäksi tarvittaessa myös kotihoidossa olevia, alle kouluikäisiä lapsia.

Selite	TP 2017	TA 2018	TA 2019	Muutos%	TS 2020	TS 2021
TOIMINTATUOTOT						
Myyntituotot	23 295	29 883	25 000	-16,3	25 000	25 000
Maksutuotot	160 334	155 000	143 000	-7,7	143 000	143 000
Tuet ja avustukset	583					
Vuokratuotot						
Muut toimintatuotot						
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	184 212	184 883	168 000	-9,1	168 000	168 000
TOIMINTAKULUT						

Henkilöstökulut						
Palkat ja palkkiot	-909 117	-818 331	-871 100	6,4	-871 100	-871 100
Henkilösivukulut						
Eläkekulut	-226 556	-199 452	-214 343	7,5	-214 343	-214 343
Muut henkilösivukulut	-41 495	-45 185	-30 449	-32,6	-30 449	-30 449
Palvelujen ostot	-250 158	-161 208	-186 347	15,6	-185 021	-185 021
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-16 320	-20 033	-18 570	-7,3	-18 570	-18 570
Avustukset						
Vuokrat	-127 242	-123 070	-102 421	-16,8	-102 421	-102 421
Muut toimintakulut	-2 024		-100		-100	-100
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-1 572 912	-1 367 279	-1 423 330	4,1	-1 422 004	-1 422 004
TOIMINTAKATE	-1 388 700	-1 182 396	-1 255 330	6,2	-1 254 004	-1 254 004

Tehtävä/tulosalue:	Perusopetus
Tilivelvollinen:	Sivistystoimenjohtaja sekä koulujen rehtorit/ koulunjohtajat yksiköidensä osalta
Toiminnan lyhyt kuvaus/ palveluajatus:	Osaavan ja ammattitaitoisen henkilökunnan toteuttama yhtenäinen, oppilaita osallistava opinpolku tarjoaa ranualaisille lapsille ja nuorille laadukkaat oppimismahdollisuudet sekä jatko-opintokelpoisuuden.

Tavoitteen kohteen määrittely	Mittari	TP2017	TA2018	TAE2019	TS2020	TS2021
Laadukkaan perusopetuksen järjestäminen	<i>Oppilaista sijoittuu jatko-opintoihin, %</i>	98	99	100	>100	>100
	<i>Oppilaita sijoittuu oman kunnan lukioon, %</i>	36,5	40	>27	>27	>27
Henkilöstön ammattitaito	<i>Pätevien opettajien osuus</i>	100	96	>91	>91	>91
Opetus järjestetään taloudellisesti	<i>Euroa/oppilas</i>	10 072	10 899	11 457	11 457	11 457
- Impiö	<i>€/oppilas</i>	13 869	13 998	7 648	0	0
- Kirkonkylä	<i>€/oppilas</i>	8 339	9 736	11 205	11 205	11 205
- Kuha	<i>€/oppilas</i>	10 227	9 126	10 981	7 348	7 774
- Yläaste	<i>€/oppilas</i>	11 374	11 485	12 109	12 109	12 109

Toiminnan kysyntä ja laajuustiedot	TP2017	TA2018	TAE2019	TS2020	TS2021
<u>Oppilaita yhteensä 20.9.</u>	582	581	575	554	536
Esioppilaat	59	58	55	46	38
1-6 vuosiluokat	342	341	342	334	329
7-9 vuosiluokat	181	182	178	174	169

Perustiedot:	TP2017	TA2018	TAE2019	TS2020	TS2021
Henkilöstö 20.9.					
Rehtori	1,7	2	2	2	2
Luokanopettaja	22	22	22	20	20
Erytysluokanopettaja	2	2	2	2	2
Erytysopettaja	4	4	4	4	4

Lehtori	14	15	14	14	14
Päätoiminen tuntiopettaja	1	2	1	3	3
Sivutoiminen tuntiopettaja			1		
Aikuisten perusopetus	1	1	1		
Koulukuraattori	0,95	0,95	0,95	0,95	0,95
Koulunkäynnin ohjaajat					
- vakinaiset	18	18	18	17	17
- määräaikaiset	2				
Toimistos sihteeri			0,8	0,8	0,8
Toimitilat					
Impiön koulu	754	754	754	754	754
Kirkonkylän koulu	3200	3200	1800	1800	1800
Kuhan koulu	1075	1075	1075	1075	1075
Yläaste	3100	3100	1500	1500	1500
Yläasteen työpaja	850	850	850	850	850

Selite	TP 2017	TA 2018	TA 2019	Muutos%	TS 2020	TS 2021
TOIMINTATUOTOT						
Myyntituotot	76 709	58 000	52 000	-10,3	52 000	52 000
Maksutuotot	6 203	6 000	6 000		6 000	6 000
Tuet ja avustukset	87 998	94 400	82 365	-12,7	82 365	82 365
Vuokratuotot	1 436	1 400	1 000	-28,6	1 000	1 000
Muut toimintatuotot						
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	172 346	159 800	141 365	-11,5	141 365	141 365
TOIMINTAKULUT						
Henkilöstökulut						
Palkat ja palkkiot	-2 646 442	-2 719 004	-2 608 678	-4,1	-2 540 660	-2 540 660
Henkilösivukulut						
Eläkekulut	-580 276	-597 721	-608 854	1,9	-592 156	-592 156
Muut henkilösivukulut	-120 892	-150 446	-91 593	-39,1	-89 218	-89 218
Palvelujen ostot	-1 078 570	-1 187 491	-1 188 838	0,1	-1 200 365	-1 200 365
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-161 268	-212 228	-168 337	-20,7	-166 087	-166 087
Avustukset						
Vuokrat	-941 091	-1 112 211	-1 432 793	28,8	-1 361 876	-1 361 876
Muut toimintakulut	-1 980		-110		-10	-10
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-5 530 519	-5 979 101	-6 099 203	2,0	-5 950 372	-5 950 372
TOIMINTAKATE	-5 358 173	-5 819 301	-5 957 838	2,4	-5 809 007	-5 809 007

Sanalliset tavoitteet ja perustelut:

- * Lisätään toimia oppilaiden osallisuuden, viihtyvyyden ja turvallisuuden edistämiseksi (oppilaskunta- ja tukioppilastoiminta sekä Liikkuva Koulu).
- * Opetusjärjestelyitä (henkilöstön osaaminen, oppituntijärjestelyt ja varusteet) kehitetään niin, että oppilaiden liikkuminen lisääntyy (Liikkuva Koulu), osallisuus (oppilaskunnat, tukioppilaat yms.) vahvistuu ja yhteistyö kotien kanssa lisääntyy.
- * Vuonna 2019 kehitetään oppimisympäristöjä ja työtapoja, tv-taitoja, monipuolista arviointia sekä toteutetaan monialaisia oppimiskokonaisuuksia. Kirkonkylän yhtenäiskoulun suunnittelu aloitetaan keväällä 2019.
- * Lisätään sähköisen oppimateriaalin ja opetusvälineiden käyttöä.
- * 1.8.2019 alkaen uusi opetussuunnitelma on käytössä kaikilla vuosiluokilla kun yhdeksäs luokka-aste ottaa sen viimeisenä käyttöönsä.

- * Opetuksen kehittämisessä hyödynnetään hankerahoitusta ja projekteja sekä omalla toiminnalla (saman-aikais-/rinnakkaisopetus, monipuolisten opiskelumenetelmien osaamisen lisääminen) sekä laaja-alaisella moniammatillisella yhteistyöllä muiden toimijoiden –erityisesti kotien- kanssa.
- * Koulujen kerhotoiminnalla edistetään oppilaiden hyvinvointia ja ehkäistään syrjäytymistä.
- * Aikuisten perusopetusta jatketaan kevätlukukausi 2019.
- * Impiön koulun lakkauttamista selvitetään tarkemmin siten, että lopullinen päätös asiasta tehdään kevään 2019 aikana. Mikäli koulunkäyntiä Impiössä päätetään tuolloin jatkaa vielä vuodella, valtuusto osoittaa talousarvion muutoksella tarvittavat määrärahat.

Tehtävä/tulosalue: Tilivelvollinen:	Lukio- ja ammatillinen koulutus Lukion rehtori
Toiminnan lyhyt kuvaus/palveluajatus:	Monipuolinen ja korkeatasoinen toisen asteen koulutus opiskelijan kotipaikkakunnalla antaa laaja-alaisen yleissivistävän pohjakoulutuksen nuorten jatko-opintoihin ja luo alustavia valmiuksia työelämää varten.

Tavoitteen kohteen määrittely	Mittari	TP2017	TA2018	TAE2019	TS2020	TS2021
Laadukas opetus	<i>Keskeyttäneiden osuus, % Ylioppilaskirjoitukset -arvosanojen keskiarvo</i>	6,4	1,5	<1,5	<1,5	<1,5
Henkilöstön ammattitaito	<i>Pätevien opettajien osuus, %</i>	100	100	100	100	100
Opetus järjestetään taloudellisesti - lukion kustannukset	<i>Euroa/oppilas</i>	11 666	11 987	11 754	11 754	11 754

Toiminnan kysyntä ja laajuustiedot	TP2017	TA2018	TAE2019	TS2020	TS2021
<u>Oppilaat 20.9.</u>					
Lukio	60	65	66	>70	>70
Etälukio/Aineopiskelijat	1	2	2	1	1
Kaksois/kolmoistutkinto				1	1
Opetustunnit:					
Lukio	6500	6080	6080	6000	6000
Etälukio (10 kurssia)					

Perustiedot:	TP2017	TA2018	TAE2019	TS2020	TS2021
<u>Henkilöstö</u>					
Rehtori	1	0,45	0,55	0,55	0,55
Lehtori	7	6,5	6,5	6	6
Koulukuraattori	0,05	0,05	0,05	0,05	0,05
Toimistosiihteeri			0,30	0,30	0,30
<u>Toimitilat</u>					
Lukio	500	500	500	500	500

Selite	TP 2017	TA 2018	TA 2019	Muutos%	TS 2020	TS 2021
TOIMINTATUOTOT						
Myyntituotot						
Maksutuotot	11 367	5 500	5 500		5 500	5 500

Tuet ja avustukset	24 646	21 000	24 000	14,3	24 000	24 000
Vuokratuotot						
Muut toimintatuotot						
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	36 013	26 500	29 500	11,3	29 500	29 500
TOIMINTAKULUT						
Henkilöstökulut						
Palkat ja palkkiot	-376 799	-411 369	-416 247	1,2	-416 247	-416 247
Henkilösivukulut						
Eläkekulut	-81 248	-90 048	-89 688	-0,4	-89 688	-89 688
Muut henkilösivukulut	-17 303	-22 590	-14 519	-35,7	-14 519	-14 519
Palvelujen ostot	-137 896	-114 052	-137 877	20,9	-136 934	-136 934
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-25 490	-27 500	-25 200	-8,4	-25 200	-25 200
Avustukset						
Vuokrat	-155 565	-164 058	-145 256	-11,5	-145 256	-145 256
Muut toimintakulut	-4					
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-794 305	-829 617	-828 787	-0,1	-827 844	-827 844
TOIMINTAKATE	-758 292	-803 117	-799 287	-0,5	-798 344	-798 344

Sanalliset tavoitteet ja perustelut:

- * Lukio jatkaa monipuolista opetustarjontaa päivälukiona. Lukiolla on valmius järjestää lukio-opinnot ammatillisen kaksoistutkinnon opiskelijoille, aineopiskelijoille sekä ohjata aikuisten etälukio-opintoja.
- * Lukiossa noudatetaan 1.8.2016 käyttöön otettua opetussuunnitelmaa. Aiemmin opintonsa aloittaneet opiskelijat suorittavat opintonsa loppuun vanhan opetussuunnitelman mukaan.
- * Valinnaiskursseja tarjotaan mahdollisimman paljon paikallisen sopimuksen puitteissa ja kurssitarjontaa laajennetaan etäopinnoilla.
- * Kaikki ylioppilaskokeet järjestetään sähköisesti kevästä 2019 alkaen.
- * Jatketaan toimia opiskelijoiden osallisuuden, yhteisöllisyyden ja kouluviihtyvyyden lisäämiseksi.
- * Lukio tarjoaa jatkossakin lainattavia oppikirjoja, digitaalisia oppikirjoja ja opiskelumateriaalia opiskelijoille. Opetussuunnitelmamuutokseen varattua kirjaresurssia suunnataan jatkossa tvt-hankintoihin siten, että laitteisto pidetään ajantasaisena.

Tehtävä/tulosalue:	Kansalaisopisto
Tilivelvollinen:	Kansalaisopiston rehtori
Toiminnan lyhyt kuvaus/palveluajatus:	Kansalaisopisto tarjoaa ranualaisille elinikäisen oppimisfoorumien harrastus- ja opiskelutarjonnallaan. Opisto on vahva kulttuurinen toimija, joka edistää toiminta-alueensa asukkaiden terveyttä ja hyvinvointia.

Tavoitteen kohteen määrittely	Mittari	TP2017	TA2018	TAE2019	TS2020	TS2021
Kansalaisopiston koulutus/elämänikäinen oppiminen	<i>Opetusryhmien määrä kaikkiaan</i>	197	180	180	180	180
	<i>sivukylillä</i>	26	20	20	20	20
	<i>Opetustuntien määrä</i>	4 608	4 600	4 600	4 600	4 600
	<i>Opiskelijoiden määrä</i>	909	870	870	870	870
	<i>- naisia</i>	585	550	550	550	550
<i>- miehiä</i>	324	320	320	320	320	
Opetuksen tuloksellisuus	<i>Valtionapuun oikeuttavat tunnit</i>	3 328	3 379	3 300	3 300	3 300
	<i>Pidettyjen valtionosuus tuntien lukumäärä</i>	4 604	4 600	4 500	4 500	4 500

	<i>Opetustunnin hinta euroa</i>					
	- brutto	75	71	71	71	71
	- netto	64	62	62	62	62
Musiikkiopisto, ostetut paikat	<i>Opiskelijamäärä/vuosi</i>	11	9	9	9	8

Toiminnan kysyntä ja laajuustiedot	TP2017	TA2018	TAE2019	TS2020	TS2021
Kansalaisopiston opiskelijoita 7-70 vuotiaista kuntalaisista					
- oppivelvollisuusik.	25 %	20 %	20 %	20 %	20 %
- työkäiset	24 %	30 %	30 %	30 %	30 %
- työttömät	2 %	7 %	7 %	7 %	7 %
- eläkeläiset (yli 65 v.)	32 %	34 %	34 %	34 %	34 %
- muut (kotiäiti/-isä, alle kouluikäinen yms.)	17 %	9 %	9 %	9 %	9 %

Perustiedot:	TP2017	TA2018	TAE2019	TS2020	TS2021
<u>Henkilöstö</u>					
Kansalaisopiston rehtori	0,1	0,1	0,25	0,25	0,25
Musiikinopettaja	1	1	1	1	1
Pt. tuntiopettaja	2	1	1	1	1
St. tuntiopettaja	45	40	40	40	40
Toimistos sihteeri			0,7	0,7	0,7
<u>Toimitilat</u>					
Toivolan koulu	546	546	546	546	546
Kunnanvirasto/hallintotilat	17	17	17	17	17

Selite	TP 2017	TA 2018	TA 2019	Muutos%	TS 2020	TS 2021
TOIMINTATUOTOT						
Myyntituotot	769					
Maksutuotot	38 328	37 540	38 600	2,8	38 600	38 600
Tuet ja avustukset	2 625	5 000	5 000		5 000	5 000
Vuokratuotot	4 294	150	150		150	150
Muut toimintatuotot						
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	46 016	42 690	43 750	2,5	43 750	43 750
TOIMINTAKULUT						
Henkilöstökulut						
Palkat ja palkkiot	-134 033	-163 310	-151 983	-6,9	-151 983	-151 983
Henkilösivukulut						
Eläkekulut	-32 685	-34 290	-37 311	8,8	-37 311	-37 311
Muut henkilösivukulut	-5 977	-7 770	-5 301	-31,8	-5 301	-5 301
Palvelujen ostot	-110 795	-89 008	-87 107	-2,1	-87 107	-87 107
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-4 345	-4 550	-4 050	-11,0	-4 050	-4 050
Avustukset						
Vuokrat	-30 650	-40 075	-40 938	2,2	-40 938	-40 938
Muut toimintakulut	-463	-500	-500		-500	-500
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-318 948	-339 503	-327 190	-3,6	-327 190	-327 190
TOIMINTAKATE	-272 932	-296 813	-283 440	-4,5	-283 440	-283 440

Sanalliset tavoitteet ja perustelut:

- * Kuntalaisten osallisuutta ja kuulemisen areenoita järjestetään lukuvuosittain.
- * Aikuisten (16 v+) digitaalisten taitojen vahvistamiseen on haettu erillisrahoitus yhdessä Lapin opistopiirin kanssa, yhteistyötä jatketaan myös muiden vapaan sivistystyön laitosten kanssa.
- * Monipuolinen musiikin ja muiden taidekasvatuksen alojen opintojen harrastetarjonta jatkuu ja uudistuu, huomioiden uuden Taiteen perusopetuksen opetussuunnitelman.
- * Hyvinvointikertomus ja kuntastrategia toimivat työkaluina terveyden edistämisen kurssien kohdentamisessa.
- * Kädentaitojen ja yhdessä tekemisen tärkeys sekä terveyttä ja hyvinvointia edistävien opintojen järjestäminen korostuu opetustarjonnassa. Erityisesti ikääntyviä ja työttömiä kuntalaisia aktivoidaan terveiden ja mieltä virkistävien harrastusten pariin. Huomioidaan myös kotouttamisen kurssitarjonta.
- * Kuunnellaan kuntalaisten toiveita kurssitarjontaan ja tutkitaan yhteistyömahdollisuudet alueen muiden toimijoiden kanssa ja tarvelähtöisesti järjestetään monipuolista täydennyskoulutusta lähi- ja etäopetukseksi.
- * Yhteistyö Koillismaan kansalaisopistojen kanssa kansalaisopistojen opettajien ja kurssilaisten koulutus- ja harrastetarjonnassa jatkuu.
- * Lapin Musiikkiopistolta sitoudutaan ostamaan yhdeksän kuntapaikkaa.

Tehtävä/tulosalue: Tilivelvollinen:	Kirjasto Kirjastotoimenjohtaja
Toiminnan lyhyt kuvaus/palveluajatus:	Kirjastotoimi edistää kuntalaisten yhtäläisiä mahdollisuuksia sivistykseen, kirjallisuuden ja taiteen harrastukseen, jatkuvaan tietojen, taitojen ja kansalaisvalmiuksien kehittämiseen, kansainvälistymiseen ja elinikäiseen oppimiseen. Toiminnallaan kirjasto tukee ihmisten hyvinvointia ja yhteisöllisyyttä. Tietoyhteiskunnan osana kirjasto tarjoaa mahdollisuudet erilaisten verkkopalvelujen käyttämiseen ja sisältöjen tuntemukseen yhteistyössä sidosryhmien kanssa.

Tavoitteen kohteen määrittely	Mittari	TP2017	TA2018	TAE2019	TS2020	TS2021
Kirjaston kokoelmien laadun ja määrän säilyttäminen	<i>Hankinnat (asukasluku/1000)</i>	741	>500	>500	>500	>500
	<i>Lainaus/kokoelmat</i>	1,22	1,5	>1,2	>1,2	>1,2
Laadukkaat ja asiakas-keskeiset kirjasto- ja tietopalvelut	<i>Kokonaislainaus/asukasluku</i>	20,08	>20	>20	>20	>20
	<i>Kirjastokäynnit/asukasluku</i>	8,43	>9	>9	>9	>9
	<i>Käyttäjäkoulutuksiin osallistuneet, as.luku/1000</i>	130	>200	>150	>150	>150
Verkkopalvelujen tarjoaminen asiakkaiden käyttöön	<i>Tapahtumien osallistujat as.luku/1000</i>	208	>200	>200	>200	>200
	<i>Internet koneita asiakkaille</i>	7	7	7	7	7
Palvelujen tuottaminen mahdollisimman taloudellisesti	<i>Lainan hinta (toimintakulut/lainaus)</i>	4,31	3,50	3,50	3,50	3,50
	<i>Käynnin hinta (toimintakulut/kirjastokäynnit)</i>	10,26	8,50	10	10	10

Toiminnan kysyntä ja laajuustiedot	TP2017	TA2018	TAE2019	TS2020	TS2021
Lainojen määrä	80 765	>90 000	>80 000	>80 000	>80 000
Fyysiset kirjastokäynnit	33 921	>35 000	>35 000	>35 000	>35 000
Verkkokäynnit	12 159	>10 000	>10 000	>10 000	>10 000

Perustiedot:	TP2017	TA2018	TAE2019	TS2020	TS2021
Henkilöstö					
Kirjastotoimenjohtaja	1	1	1	1	1
Kirjastonhoitaja	1	1	1	1	1
Kirjastovirkailija	1	1	1	1	1
Kirjastoautonkulj.-virkailija	1	1	1	1	1
Kirjastovirkailija-kuljettaja	1				
Toimitilat					
Kirjasto	700	700	700	700	700

Selite	TP 2017	TA 2018	TA 2019	Muutos%	TS 2020	TS 2021
TOIMINTATUOTOT						
Myyntituotot	30 116	30 500	3 000	-90,2	3 000	3 000
Maksutuotot	4 044	3 800	3 800		3 800	3 800
Tuet ja avustukset	166					
Vuokratuotot						
Muut toimintatuotot						
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	34 326	34 300	6 800	-80,2	6 800	6 800
TOIMINTAKULUT						
Henkilöstökulut						
Palkat ja palkkiot	-139 741	-129 358	-132 264	2,2	-132 264	-132 264
Henkilösivukulut						
Eläkekulut	-34 160	-31 370	-32 470	3,5	-32 470	-32 470
Muut henkilösivukulut	-6 277	-7 100	-4 615	-35,0	-4 615	-4 615
Palvelujen ostot	-31 807	-33 755	-33 153	-1,8	-33 153	-33 153
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-72 479	-81 423	-71 609	-12,1	-71 609	-71 609
Avustukset						
Vuokrat	-62 884	-62 088	-70 615	13,7	-70 615	-70 615
Muut toimintakulut	-548	-560	-550	-1,8	-550	-550
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-347 896	-345 654	-345 276	-0,1	-345 276	-345 276
TOIMINTAKATE	-313 570	-311 354	-338 476	8,7	-338 476	-338 476

Sanalliset tavoitteet ja perustelut:

- * Kirjasto turvaa kuntalaisille tasapuoliset mahdollisuudet käyttää kulttuuri- ja tietopalveluja tarjoamalla aineistoa, laitteita ja asiantuntemusta asiakkaiden käytettäväksi sekä kirjastossa että kirjastoautossa.
- * Kirjastolla on yhteinen aineisto- ja asiakasrekisteri Lapin kirjastojen kanssa.
- * Kirjastolla on yhteiset käytösäännöt Lapin Kirjastojen kanssa.
- * Kirjastojärjestelmää kehitetään Koha Suomi Oy:n osakkaana.
- * Kirjasto osallistuu Lapin kirjaston hankkeisiin ja tekee yhteistyötä Lapin kirjastojen kanssa aineiston hankinnassa sekä kuljetuksissa.
- * Kirjaston omatoimiasiointi on mahdollista kaikille kirjastokortin omistaville kuntalaisille. Arkipäivisin oma-toimiaika jatkuu klo 20 asti ja lauantaisin koko päivä (klo 8-15) on omatoimiaikaa, jolloin kirjastossa ei ole henkilökohtaista palvelua.
- * Tehdään yhteistyötä muiden hallintokuntien ja eri yhteistyötahojen kanssa. Palveluja kehitetään huomioiden myös kirjastoauton mahdollisuudet.

- * Kirjastoauton palveluja myydään Simon kunnalle.
- * Kirjastotoimenjohtajan palvelujen myynti Posion kunnalle lopetetaan ja päätetään joko seutukirjaston perustamisesta tai paluusta itsenäisiksi kirjastoiksi.
- * Kirjasto järjestää lapsille ja nuorille tiedonhallintotaitojen opastusta ja kirjavinkkauksia tilauksesta.
- * Kehitetään lukemisesteisten sekä seniorikuntalaisten palveluja mm. välittämällä Celia-kirjaston aineistoja.
- * Japanitalon kirjaston kokoelmat ovat yhteisessä tietokannassa. Japanitalon kokoelman käyttöä kehitetään yhdessä Japanitaloa hoitavan tahon kanssa ja Japanitalon kokoelmat avataan varattaviksi ja lainattaviksi.
- * Kirjasto osallistuu erilaisiin tapahtumiin ja järjestää kirjastossa opastuksia ja käyttäjäkoulutuksia.
- * Kirjaston näyttelysalia tarjotaan erilaisten näyttelyiden pitopaikaksi.
- * Kirjaston hankkeiden suunnittelussa pyritään edistämään kirjaston palveluajatusta kuntalaisten parhaaksi ja mahdollisuuksien mukaan eri yhteistyötahojen kanssa jopa kuntarajojen yli.

Tehtävä/tulosalue: Tilivelvollinen:	Vapaa-aikatoimi Vapaa-aikatoimenjohtaja
Toiminnan lyhyt kuvaus/palveluajatus:	Tehtäväalue käsittää kulttuuri-, liikunta- ja nuorisopalvelut sekä hyvinvointikoordinaation. Tavoitteena on edistää kuntalaisten hyvinvointia ja yhteisöllisyyttä luomalla edellytyksiä ja tarjoamalla kansalaistoiminnan työkaluja eri palvelusektoreille ja kansainvälisyydessä. Toimintaa ohjaa ehkäisevän työn ideologia lähtökohtana terveelliset elämäntavat ja varhaisen puuttumisen malli sekä yhteisöllisyys; Wellness/illness.

Tavoitteen kohteen määrittely	Mittari	TP2017	TA2018	TAE2019	TS2020	TS2021
Kulttuuripalvelut ja edellytysten edistäminen ja luominen	<i>Nettokustannukset euro/kuntalainen</i>	14,21	14,32	15,17	15,17	15,17
Kulttuurin avustukset	<i>Avustusmääräraha/€</i>	3 000	3 000	3 000	3 000	3 000
	- yksityiset	7	6	6	6	6
	- yhteisöt, järjestöt	2	3	3	3	3
Liikuntapalvelujen edellytysten luominen	<i>Nettokustannukset euro/kuntalainen</i>	22,56	26,23	24,56	24,56	24,56
Avustukset	<i>Avustettavien liikuntajärjestöjen jäsenmäärät</i>	6/880	7/700	6/700	6/700	6/700
Rajalta Rajalle -hiihto	<i>Osallistujat/Nettotulos</i>	278/4500	-	-	-	-
Nuorisotoimen laadullinen ja tässä päivässä tapahtuva palvelu.	<i>Nettokustannukset</i>	34,82	36,68	36,28	36,28	36,28
Avustukset	<i>Avustettavien nuorisjärjestöjen jäsenmäärä</i>	275	230	230	230	230
Vaikuttavuus -nuorisotyön ja toiminnan piirissä olevat nuoret (yksilö- ja ryhmätoiminnan kautta saavutetut; leirit ym.)	<i>Työntekijä tuntee nuoret ja on kasvatuksellisessa vuorovaikutuksessa heihin</i>	198	240	210	210	210
Etsivä nuorisotyö	<i>Kohdatut nuoret, yksilötyö</i>	45	45	48	48	48
Nuorten työpajatoiminta	<i>Nuorten määrä/eri nuorta alle 29 v</i>	26	31	31	31	31

Nuorten käyntikerrat, - nuorisotila - tapahtumat, leirit, retket	<i>Nuorten määrä</i>	4 245 1 398	6 000 1 230	6 500 1 200	6 500 1 200	6 500 1 200
www.lanuti.fi/ranua	<i>Nuorisotiedotuksen kävijät</i>	5 443	8 500	7 500	7 500	7 500

	TP2017	TA2018	TAE2019	TS2020	TS2021
Toiminnan kysyntä ja laajuustiedot					
Kulttuuritilaisuudet ja tapahtumat kunta/vuosi					
- konsertit	1/40	4	4	4	4
- teatteri	2/16	2	2	2	2
- tapahtumat	22/1 158	12	12	12	12
- Taikalamppu tap.	29/3 563	40	30	30	30
- Ranua 100 v pääjuhla ja itsenäisyyspv	2/798	12			
Museo avoinna/kävijät	6 vko/279	6 vko/200	6 vko/200	6 vko/200	6 vko/200
Liikuntatapahtumat/osallistujat	11/1 254				
- retket/osallistujat	3/112	8/700	7/700	7/700	7/700
- puulaakit/osall.	2/149	4/140	4/160	4/160	4/160
- kunnanmestaruus/osallistujat	2/31	4/200	2/140	2/140	2/140
- Liikkuva iltapäivä – kerhomäärät/menot	4/494	10/190	10/200	10/200	10/200
- Koulujen kisat	10/211	4/420	4/400	4/400	4/400
Kuntovihkot					
- talvi	17 386	18 000	17 900	17 900	17 900
- kesä	17 827	18 000	18 500	18 500	18 500
Nuorisojärjestöt/jäsenet	3/275	3	3/230	3/230	3/230
Kansainväliset toiminnot	7	6	7	7	7
- kv-vaihdot	2/53	2	2	2	2
- vapaaehtoiset	4	3	4	4	4
- EU:n nuorisoviikko	1	1	1	1	1
Nuorisotoiminta					
- nuorisotilat osallistujat avoimet ovet (-257 vrk)	4 245	6 000	6 000	6 000	6 000
- bänditilat (bändit)	1	1	1	1	1
- osallistujat/leirit	3/76	3/90	3/90	3/90	3/90
- valistus	12/921	8	8	8	8
- päihitteettömät tapahtumat	6/183	6	6	6	6
- osallisuustapahtumat	4	5	5	5	5

Perustiedot:	TP2017	TA2018	TAE2019	TS2020	TS2021
Henkilöstö					
Vapaa-aikatoimenjohtaja	1	0,75	0,75	0,75	0,75
Vapaa-aikatoimenohjaaja	1	1	1	1	1
Etsivä nuorisotyöntekijä		1	1	1	1
Nuorten työpaja ESR -hanke	2	2	2	2	
Nuorten työpaja ohjaaja		½	1	1	1
Toimitilat					
Jäähalli	2 584	2 584	2 584	2 584	2 584
Kuntosali	241,5				

Bänditilat	49	49			
Nuorisotilat	217	217	350	350	350
Toimisto	20	20	20	20	20
Museo kpl	1	1	1	1	1
Ranua TV m2	18	18	18	18	18

Selite	TP 2017	TA 2018	TA 2019	Muutos%	TS 2020	TS 2021
TOIMINTATUOTOT						
Myyntituotot	224 903	500	500		500	500
Maksutuotot		500	500		500	500
Tuet ja avustukset	183 335	179 926	221 082	22,9	221 082	221 082
Vuokratuotot	34 374	25 900	26 100	0,8	26 100	26 100
Muut toimintatuotot	6 249	7 800	11 123	42,6	11 123	11 123
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	448 861	214 626	259 305	20,8	259 305	259 305
TOIMINTAKULUT						
Henkilöstökulut						
Palkat ja palkkiot	-200 924	-191 944	-214 215	11,6	-214 215	-214 215
Henkilösivukulut						
Eläkekulut	-47 975	-46 160	-52 193	13,1	-52 193	-52 193
Muut henkilösivukulut	-8 802	-10 480	-7 430	-29,1	-7 430	-7 430
Palvelujen ostot	-290 149	-97 261	-123 940	27,4	-123 930	-123 930
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-20 942	-35 670	-33 967	-4,8	-33 967	-33 967
Avustukset	-23 200	-24 200	-24 200		-24 200	-24 200
Vuokrat	-128 031	-122 751	-170 541	38,9	-170 541	-170 541
Muut toimintakulut	-15 241	-4 890	-4 890		-4 890	-4 890
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-735 264	-533 356	-631 376	18,4	-631 366	-631 366
TOIMINTAKATE	-286 403	-318 730	-372 071	16,7	-372 061	-372 061

Sanalliset tavoitteet ja perustelut:

- * Vapaa-aikatoimen toimintoja ja suunnitelmaa ohjaa hyvinvointikertomus painopistealueineen.
- * Monkkari 2.0 uudet tilat, muutto sisäilmaongelmien vuoksi. Tilojen käyttöä mietitään mahdollisen rahoituksen saatuaamme palvelumuotoiluhankkeen kautta. Bänditiloista luovutaan vähäisen nuorisotyön kohdeyryhmän kysynnän ja budjettivaatimuksien vuoksi.
- * Kulttuuritarjonnassa vaihtelevuus ja elämyksellisyys, jotka luovat hyvinvointia,
- * Taiteiden Yö kokoaa ja tuo esille eri taidelajeja, niiden harrastajia ja kokijoita (syyskuun 3. lauantai, 14.9.).
- * Taikalampussa alle 18 v toiminnassa tärkeinä laatu, laaja-alaisuus ja saavutettavuus. Osallistutaan monipuolisesti Lapin lastenkulttuuriverkoston yhteistyöhön.
- * Pappila- ja pitäjämuseossa pitäjämuseon uusitun (v 2017) perusnäyttelyn esillä pito ja museopäivien sisällöllinen kehittäminen. Kesäaikainen aukiolo ostopalveluna 4H –yhdistykseltä.
- * Terveysliikunnan kuntalaisten aktivointipäiviä kehitetään monialaisesti. (Kunnon Mummola, SuomiMies). Ulkoiluystävä –toimintaa ja kaikkien ikäryhmien toimintakykyä vahvistavaa terveystoimintaa/-tapahtumia toteutetaan määrärahojen puitteissa. Ravitsemusneuvonta otetaan osaksi liikunta- ja hyvinvointineuvontaa ja huomioidaan kouluruokailun trendit.
- * Kuntovihkojen käyttöä jatketaan ennaltaehkäisevän terveystyön muotona.
- * Liikkuva iltapäivän laatua ja ohjaajien motivaatiota kehittyä ohjaajina parannetaan. Retkitoiminta on tärkeä osa sosiaalisen vahvistamisen työtä.
- * Rajalta Rajalle –hiihdon koordinaatio Pudasjärvellä, vastuuna säilyvät Ranuan osuuden tehtävät ja RR -toimikunta.
- * Nuorille tarjotaan sosiaalisen vahvistamisen välineitä kuulemalla nuoria, edistämällä nuorten omaa toimintaa/osallisuutta, tukemalla järjestöjä ja toimimalla yhteistyöverkostoissa yhteisöllisyyttä vahvistaen.
- * Etsivän nuorisotyön toiminnan nivominen osaksi kunnallista nuorisotyötä ja nuorten työpajaa, jatkorahoitusta haetaan AVI/OKM. Etsivä nuorisotyö nähdään osana kunnallista perusnuorisotyötä.

- * Nuorten työpajatoiminnassa käynnissä ollut ESR –hanke Stara ajalla 9/2016 – 9/2019 päättyy toimintavuonna. Hankkeella on kaksi työntekijää, ESR –rahoitus on 80 % kustannuksista.
- * Panostetaan LaNuti nuorisotiedotuksen esillä oloon sekä sosiaalisen median käyttöä.
- * 100% lisääneeton, toimintaideologiaa toteutetaan kaikissa nuorisotyön muodoissa ja vapaa-aikatoimen sektorilla kokonaisvaltaisesti.
- * Kansainvälisyys nähdään monikulttuurisuuden kasvatuksen työkaluna ja osana perusnuorisotyötä eri hankkeiden ja tapahtumien kautta; kansainvälisiä harjoittelijoita haetaan niin Erasmus+ -ohjelman kuin Suomea Suomessa –stipendiaattiohjelmien kautta.
- * Kustannuspaikka Neuvo/kansainvälisyys nettobudjetoinnissa.
- * Kotouttamistyötä jatketaan nuorten maahanmuuttajien kanssa.
- * Nuorten hyvinvointia ja terveyttä edistetään mm. moniammatillisen yhteistyön, Silta –työryhmän keinoin ja hyvinvointikertomusta työvälineenä käyttäen.

	Mittari	TP2017	TA2018	TAE2019	TS2020	TS2021
Yhteenveto sivistystoimen keskeisimmistä toiminnallisista tavoitteista						
Työssä jaksamista ja työhyvinvointia edistävät toimenpiteet	-ryhmätyönohjaukset -kuntoutukset -vertaismentorointi osallistujat/ryhmät <u>Henkilöstön koulutukset/ osallistujat</u> -kunnan järjestämät -muut koulutukset	2 1/1 12/3 5,5/65 214/128	3 1 14 41 125	2 12/6 21 69	2 12/6 21 69	2 12/6 21 69
Osaava ja ammattitaitoinen henkilöstö	Henkilöstön pätevyys % -henkilöstön täydennyskoulutuksiin osallistumiset	100	98	98	>98	>98
Varhaiskasvatus järjestetään asiakaskeskeisesti ja joustavasti ja lasten sijoitukset tehdään mahdollisimman tarkoituksenmukaisesti	Paikan odotusaika, pv Hoitomuoto toteutuu vanhempien ensisijaisen toiveen mukaisesti, %	<14 95	<14 95	<14 95	<14 95	<14 95
Perusopetuksen päättäneiden jatko-opintokelpoisuus	Ranualaisten oppilaiden sijoittuminen toisen asteen oppilaitoksiin %	100	100	100	100	100
Nuorten yksinäisyyden poistaminen ja sosiaalinen vahvistaminen: osallistuminen	Järjestetty toiminta on monipuolista, laadukasta ja huomioi eri tahot; nuorten määrä	4 245	7 300	6 500	6 500	6 500
Kansainvälisyys	Nuorten kv -toiminnot vapaa-aikatoimessa	7	7	6	6	6

Sivistystoimi yhteensä	TP 2017	TA 2018	TA 2019	Muutos%	TS 2020	TS 2021
TOIMINTATUOTOT						
Myyntituotot	356 542	118 883	528 165	344,3	518 887	518 887
Maksutuotot	220 276	208 340	197 400	-5,3	197 400	197 400
Tuet ja avustukset	299 603	300 326	332 447	10,7	332 447	332 447
Vuokratuotot	40 104	27 450	27 250	-0,7	27 250	27 250
Muut toimintatuotot	6 249	7 800	11 123	42,6	11 123	11 123
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	922 774	662 799	1 096 385	65,4	1 087 107	1 087 107
TOIMINTAKULUT						
Henkilöstökulut						
Palkat ja palkkiot	-4 443 740	-4 506 271	-4 644 911	3,1	-4 576 893	-4 576 893
Henkilösivukulut						
Eläkekulut	-1 008 850	-1 015 761	-1 095 650	7,9	-1 078 952	-1 078 952
Muut henkilösivukulut	-202 204	-247 351	-162 568	-34,3	-160 193	-160 193
Palvelujen ostot	-1 959 336	-1 690 608	-1 787 549	5,7	-1 796 790	-1 796 790
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-301 442	-383 588	-471 333	22,9	-469 083	-469 083
Avustukset	-23 200	-24 200	-24 200		-24 200	-24 200
Vuokrat	-1 452 080	-1 629 768	-1 977 662	21,3	-1 906 745	-1 906 745
Muut toimintakulut	-20 260	-6 950	-7 150	2,9	-7 050	-7 050
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-9 411 112	-9 504 497	-10 171 023	7,0	-10 019 906	-10 019 906
TOIMINTAKATE	-8 488 338	-8 841 698	-9 074 638	2,6	-8 932 799	-8 932 799

Hyvinvointilautakunta yhteensä	TP 2017	TA 2018	TA 2019	Muutos%	TS 2020	TS 2021
TOIMINTATUOTOT						
Myyntituotot	1 349 933	729 038	1 127 870	54,7	1 117 567	1 117 567
Maksutuotot	1 736 857	1 674 487	1 348 457	-19,5	1 348 457	1 348 457
Tuet ja avustukset	399 286	380 326	412 447	8,4	392 447	392 447
Vuokratuotot	436 422	378 786	303 348	-19,9	303 348	303 348
Muut toimintatuotot	47 731	19 689	30 623	55,5	30 623	30 623
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	3 970 229	3 182 326	3 222 745	1,3	3 192 442	3 192 442
TOIMINTAKULUT						
Henkilöstökulut						
Palkat ja palkkiot	-10 995 196	-10 604 019	-10 039 084	-5,3	-9 928 066	-9 928 066
Henkilösivukulut						
Eläkekulut	-2 732 232	-2 611 702	-2 490 399	-4,6	-2 463 344	-2 463 344
Muut henkilösivukulut	-507 352	-585 420	-351 485	-40,0	-347 610	-347 610
Palvelujen ostot	-10 696 149	-10 634 083	-10 893 107	2,4	-10 901 491	-10 901 491
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 006 407	-1 080 618	-1 159 443	7,3	-1 157 193	-1 157 193
Avustukset	-1 260 569	-1 622 596	-2 431 819	49,9	-2 431 819	-2 431 819
Vuokrat	-2 374 638	-2 725 735	-2 849 731	4,5	-2 778 814	-2 778 814
Muut toimintakulut	-27 839	-20 850	-23 800	14,1	-23 700	-23 700
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-29 600 382	-29 885 023	-30 239 068	1,2	-30 032 037	-30 032 037
TOIMINTAKATE	-25 630 153	-26 702 697	-27 016 323	1,2	-26 839 595	-26 839 595

Toimielin: Tehtävä/tulosalue: Tilivelvollinen:	TEKNINEN LAUTAKUNTA Tekninen toimi Teknisen osaston osastopäällikkö
Toiminnan lyhyt kuvaus/palveluajatus:	Tavoitteena on hoitaa tehtävät tehokkaasti, taloudellisesti, asiakas-keskeisesti ja joustavasti. Toimintaan kuuluvat teknisen toimen hallinto, liikenneväylät, puistot ja muut yleiset alueet, jätehuolto, maanmittaus, joukkoliikenne sekä haja-asutusalueiden vesihuolto.

Tavoitteen kohteen määrittely	Mittari	TP2017	TA2018	TAE2019	TS2020	TS2021
Liikenneväylät: Katuja ja kevyen liikenteen väylien kunnossapito	€/km	4 210	4 924	4 478	4 478	4 478

Toiminnan kysyntä ja laajuustiedot	TP2017	TA2018	TAE2019	TS2020	TS2021
Liikenneväylät: Kadut ja kevyen liikenteen väylät (km) Avustettavat yks.tiet (km)	28,5 108	28,5 98	28,9 92	28,9 92	28,9 92
Puistot ja yleiset alueet: Rakennettuja puistoalueita (ha) Leikki- ja uimapaikat (kpl) Uimapaikat, sivukylät Venelaskupaikat Senioripuisto	2,5 9 6 5	2,5 9 6 6 1	2,5 9 6 6 1	2,5 9 6 6 1	2,5 9 6 6 1
Liikuntapaikat ja -alueet: Urheilukenttä (kpl) Tenniskenttä (kpl) Latupohjia kk-alue (km) Latupohjia, sivukylät (km) Jääalueet (kpl) Katettu jääkiekkokaukalo (kpl) Kuntosali (kpl) Lähiliikuntapaikka (kpl) Luontopolku Skatepark Frisbeegolf-rata	1 2 30 100 3 1 1 9 2 1 1	1 2 30 100 2 1 1 9 2 1 1	1 2 30 85 2 1 0 9 2 1 1	1 2 30 85 2 1 0 9 2 1 1	1 2 30 85 2 1 0 9 3 1 1
Maanmittaus: Kirkonkylän asemakaava-alue Ranta-asemakaava-alue Rantaosayleiskaava-alue Kaivosalueen osayleiskaava Kaivosalueen asemakaava-al.	2 14 9 1 1	2 14 9 1 1	2 14 9 1 1	2 14 9 1 1	2 14 9 1 1

Perustiedot:	TP2017	TA2018	TAE2019	TS2020	TS2021
Henkilöstö					
Tekninen johtaja	0,7		0,5	0,5	0,5
Kenttämestari	1	1	1	1	1
Hallintosihteeri		1	1	1	1

Koneenkuljettaja Insinööri/ostopalvelut Ra- nuan Infra Oy:ltä	1	1	1	1	1
	1/3	1/3			

Selite	TP 2017	TA 2018	TA 2019	Muutos%	TS 2020	TS 2021
TOIMINTATUOTOT						
Myyntituotot	29 519	32 100	79 500	147,7	79 500	79 500
Maksutuotot						
Tuet ja avustukset	312	4 000	3 600	-10,0	3 600	3 600
Vuokratuotot	633	600	600		600	600
Muut toimintatuotot	1 200	1 000	1 000		1 000	1 000
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	31 664	37 700	84 700	124,7	84 700	84 700
TOIMINTAKULUT						
Henkilöstökulut						
Palkat ja palkkiot	-135 785	-153 748	-208 580	35,7	-208 580	-208 580
Henkilösivukulut						
Eläkekulut	-29 651	-37 300	-49 856	33,7	-49 856	-49 856
Muut henkilösivukulut	-5 914	-8 440	-7 131	-15,5	-7 131	-7 131
Palvelujen ostot	-309 131	-345 185	-319 267	-7,5	-319 267	-319 267
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-60 653	-73 200	-69 800	-4,6	-69 800	-69 800
Avustukset	-43 748	-45 000	-44 500	-1,1	-44 500	-44 500
Vuokrat	-27 111	-29 547	-36 168	22,4	-36 168	-36 168
Muut toimintakulut	-2 676	-2 000	-2 000		-2 000	-2 000
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-614 669	-694 420	-737 302	6,2	-737 302	-737 302
TOIMINTAKATE	-583 005	-656 720	-652 602	-0,6	-652 602	-652 602

Sanalliset tavoitteet ja perustelut:

Hallinto:

- * Siirretään teknisen osaston osastopäällikkö yhdistettävään tekninen johtaja/rakennustarkastajan virkaan.
- * Lomarakennuspaikkojen myynti LKV-kiinteistövälittäjän kautta.
- * Osallistutaan hyvinvoinnin ja terveyden edistämistä tukeviin prosesseihin.

Liikenneväylät:

- * Yksityisteiden avustaminen 380 eurolla/km (edellyttäen, että tiellä on tiekunta, tie on pysyvän asutuksen pääsytie ja tien pituus on vähintään 300 m).
- * Yksityisteiden peruskorjauksen avustaminen 8 800 euron määrärahalta/vuosi. Avustusta myönnetään vahvistetun määrärahan mukaan kuitenkin siten, että kunnan avustus tiekunnille on 10 – 50 % hyväksytyistä kustannuksista ja julkisen rahoituksen osuus on yhteensä enintään 80 %.
- * Hoidetaan Ristijärvi-Penämötien ja Simontaipaleentien talviauraukset.
- * Yksi paliskunta ja Metsähallitus osallistuvat Ristijärvi-Penämötien aurauskustannuksiin.
- * Osallistutaan Lapin kuntien liikenneturvallisuuden yhteiseen toimijatyöhön.
- * Rantatien soraosuuden ja kevyenliikenteenväylän välillä Keskustie-Multilahdentie (n. 200 m) päällystäminen sekä Kolomaan alueella olevien Kesukkakujan ja Kermikkätien päällystäminen.
- * Päivikintien ja Repotien rakentaminen.

Haja-asutusalueiden vesihuolto:

- * Kunta avustaa harkinnanvaraisesti yksityistalouksia ja yhteisöjä talousveden laitteiden ja putkien rakentamisessa (ei tueta liittymismaksuja). Avustuksista päättää kunnanhallitus tapauskohtaisesti.

Puistot ja muut yleiset alueet:

- * Matkailua ja safaritoimintaa palvelevien rakenteiden parantaminen ja korkealaatuinen ylläpito (kelkkareitit, ulkoilualueet yms.)
- * Ylläpidetään monipuolisia liikunta- ja vapaa-ajan harrastuspaikkoja.
- * Taajama-alueen puisto- ja viheralueiden hoito ja raivaukset.
- * Matkailureittien sekä moottorikelkkalähireittien kehittäminen.

- * Varikkoalueen aitaaminen
- * Lentokentän aidan kunnostus.
- * Korkiakummun alueen opasteiden ja luontopolun rakentaminen suunnitelmakaudella.
- * Elohopealamppujen uusiminen (latuvalot) suunnitelmakaudella.
- * Varastoalueiden kehittäminen suunnitelmakaudella.

Joukkoliikenne:

- * Asiointiliikenne kuudella taksilinjalla ajetaan kouluaikoina kerran viikossa ja muulloin kaksi kertaa viikossa. Matkustajamäärän tulee olla vähintään kaksi henkilöä/ajokerta.

Jätehuolto:

- * Jätehuollon viranomaistehtävät ovat siirtyneet isäntäkuntamallilla Rovaniemen kaupungin hoidettavaksi. Rovaniemen kaupungin teknisen lautakunnan jätehuoltojaostoon on nimetty edustaja Ranuan kunnasta. Jätehuollon järjestämisestä vastaa Napapiirin Residuum Oy.

Tehtävä/tulosalue:	Toimitila- ja vuokrauspalvelu
Tilivelvollinen:	Rakennusmestari/Teknisen osaston osastopäällikkö
Toiminnan lyhyt kuvaus/ palveluajatus:	Kunnan kiinteistöjen hoito ja kunnossapito Maa- ja metsätilat

Tavoitteen kohteen määrittely	Mittari	TP2017	TA2018	TAE2019	TS2020	TS2021
Kiinteistöjä hoidetaan taloudellisesti	bruttokustannukset euroa/m ³	14,51	16,52	16,81	16,81	16,81

Toiminnan kysyntä ja laajuustiedot	TP2017	TA2018	TAE2019	TS2020	TS2021
Kiinteistöjen ja tilojen käyttö (kuutiot)					
Sivistystoimi	41 477	39 327	17 196	17 196	17 196
Perusturva	27 890	27 890	21 300	21 300	21 300
Vuokrakiinteistöt	15 719	12 839	12 140	12 140	12 140
Tekninen toimi	2 980	2 980	1 505	1 505	1 505
Teollisuushallit ym.	-	-	-	-	-
Virastot ym.	5 670	5 670	4 980	4 980	4 980
Liikunta/nuoriso	25 761	25 761	25 761	25 761	25 761
Tyhjät kiinteistöt	18 400	18 400	32 880	15 000	0
Määrä (kpl)	35	33	32	29	26

Perustiedot:

	TP2017	TA2018	TAE2019	TS2020	TS2021
Henkilöstö					
Rakennusmestari	1	1	1	1	1
Siivoustyön ohjaaja	2/5	1/5	-	-	-
Sähkömestari	1	-	-	-	-
Kiinteistönhoitaja	4	4	2	2	2
Laitosmies	-	-	-	-	-
Siivooja	10	10	9	9	9
Rakennusmies, vak.	2½	2	1	1	1
Vuokratyöntekijä	1	1	-	-	-
Vanhempi ammattimies	2	2	2	2	2
Autonkuljettaja	1	1	-	-	-
Käytössä olevat tilat:					
Kiinteistöt m ²	35 307	33 879	29 682	25 097	21 251
m ³	138 097	132 867	115 762	97 882	82 882

Selite	TP 2017	TA 2018	TA 2019	Muutos%	TS 2020	TS 2021
TOIMINTATUOTOT						
Myyntituotot	391 440	405 925	138 025	-66,0	138 025	138 025
Maksutuotot	300					
Tuet ja avustukset						
Vuokratuotot	1 846 864	1 973 403	1 508 896	-23,5	1 508 896	1 508 896
Muut toimintatuotot	5 829	4 000	2 000	-50,0	2 000	2 000
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	2 244 433	2 383 328	1 648 921	-30,8	1 648 921	1 648 921
TOIMINTAKULUT						
Henkilöstökulut						
Palkat ja palkkiot	-649 674	-534 659	-373 164	-30,2	-373 164	-373 164
Henkilösivukulut						
Eläkekulut	-155 957	-129 700	-90 009	-30,6	-90 009	-90 009
Muut henkilösivukulut	-28 802	-29 140	-12 786	-56,1	-12 786	-12 786
Palvelujen ostot	-477 135	-432 242	-801 805	85,5	-801 805	-801 805
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-773 641	-976 800	-621 070	-36,4	-621 070	-621 070
Avustukset						
Vuokrat	-137 779	-121 800	-101 000	-17,1	-101 000	-101 000
Muut toimintakulut	-7 896	-176 326	-3 150	-98,2	-3 150	-3 150
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-2 230 884	-2 400 667	-2 002 984	-16,6	-2 002 984	-2 002 984
TOIMINTAKATE	13 549	-17 339	-354 063	1 942,0	-354 063	-354 063

Sanalliset tavoitteet ja perustelut:

Maa- ja metsätilat:

- * Huolehditaan tonttitarjonnan riittävydestä.
- * Kunnan metsien hoito uuden metsähoitosuunnitelman mukaisesti.
- * Varaudutaan työllistämään metsien hoidon kohteisiin työllistämisyksikön välittämiä työntekijöitä.

Toimitila- ja vuokrauspalvelu:

- * Varaudutaan työllistämään teknisen toimen kohteisiin työllistämisyksikön välittämiä työntekijöitä (esim. hillaatorin esiintymislava omana työnä).
- * Täytetään rakennusmestarin virka määräaikaisena vuoden 2020 loppuun saakka. Selvitetään tehtävänjako kuntakonsernin kanssa.
- * Kohdennetaan kiinteistöjen siivouksen työntekijöiden työpanokset jäljelle jääviin kohteisiin tehokkaasti ja siirretään siivouksen ohjaus rakennusmestarille. Siivoustyönohjaajan toimi lakkautetaan 1.1.2019 lukien.
- * Uusissa ja saneerattavissa kohteissa huomioidaan esteetön tilasuunnittelu.
- * Terveyskeskuksen purkaminen.
- * Mikäli kirjastolle, monitoimitalolle, Impiön koululle, Timontien ryhmikselle ja Marjaniemen vanhainkodille ei ole jatkokäyttömahdollisuuksia, ne myydään. Mikäli myynti ei onnistu, rakennukset puretaan.
- * Kunnan kiinteistöjen tehokas ylläpito
- * Rakennusten peruskorjaukset investointisuunnitelman mukaan.
- * Kirkonkylän koulun purkaminen suunnitelmakaudella.

Tehtävä/tulosalue: Tilivelvollinen:	Pelastustoimi/kuntien yhteistoiminta Teknisen osaston osastopäällikkö
Toiminnan lyhyt kuvaus/palveluajatus:	Alueellisen pelastustoimen järjestämisvastuu on Lapin liitolla. Pelastuslaitoksen toimipisteet on hajautettu Lapin kuntiin. Kunnat vastaavat pelastustoimen kustannuksista tilinpäätösten keskiarvojen (50 %) ja kuntien asukasluvun (50 %) perusteella.

Selite	TP 2017	TA 2018	TA 2019	Muutos%	TS 2020	TS 2021
TOIMINTATUOTOT						
Myyntituotot						
Maksutuotot						
Tuet ja avustukset						
Vuokratuotot						
Muut toimintatuotot						
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ						
TOIMINTAKULUT						
Henkilöstökulut						
Palkat ja palkkiot						
Henkilösivukulut						
Eläkekulut						
Muut henkilösivukulut						
Palvelujen ostot	-371 470	-380 000	-380 000		-380 000	-380 000
Aineet, tarvikkeet ja tavarat						
Avustukset						
Vuokrat						
Muut toimintakulut						
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-371 470	-380 000	-380 000		-380 000	-380 000
TOIMINTAKATE	-371 470	-380 000	-380 000		-380 000	-380 000

Tehtävä/tulosalue: Tilivelvollinen:	Rakennusvalvonta Rakennustarkastaja
Toiminnan lyhyt kuvaus/palveluajatus:	Maankäyttö- ja rakennuslain ja sen nojalla annettujen määräysten ja ohjeiden valvonta sekä rakentamisen neuvonta. Tavoitteena hyvä rakennettu ympäristö sekä rakentamisen laadun säilyttäminen

Toiminnan kysyntä ja laajuustiedot	TP2017	TA2018	TAE2019	TS2020	TS2021
- Rakennus- ja toimenpideluvat					
- Ilmoitukset	196	120	120	120	120
- Lausunnot	44	50	50	50	50
- Poikkeamisluvat	10	20	20	20	20
- Katselmukset	4	10	10	10	10
	250	250	250	250	250

Perustiedot:	TP2017	TA2018	TAE2019	TS2020	TS2021
Henkilöstö					
Rakennustarkastaja	1	1	0,5	0,5	0,5

Selite	TP 2017	TA 2018	TA 2019	Muutos%	TS 2020	TS 2021
TOIMINTATUOTOT						
Myyntituotot	160					
Maksutuotot	59 973	41 000	41 700	1,7	41 700	41 700
Tuet ja avustukset						
Vuokratuotot						
Muut toimintatuotot						
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	60 133	41 000	41 700	1,7	41 700	41 700
TOIMINTAKULUT						
Henkilöstökulut						
Palkat ja palkkiot	-33 919	-43 500	-33 190	-23,7	-33 190	-33 190
Henkilösivukulut						
Eläkekulut	-8 310	-10 550	-8 148	-22,8	-8 148	-8 148
Muut henkilösivukulut	-1 713	-2 390	-1 158	-51,5	-1 158	-1 158
Palvelujen ostot	-10 127	-19 360	-32 660	68,7	-32 660	-32 660
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-561	-1 950	-2 250	15,4	-2 250	-2 250
Avustukset						
Vuokrat		-600	-600		-600	-600
Muut toimintakulut	-1 519	-2 000	-2 000		-2 000	-2 000
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-56 149	-80 350	-80 006	-0,4	-80 006	-80 006
TOIMINTAKATE	3 984	-39 350	-38 306	-2,7	-38 306	-38 306

Sanalliset tavoitteet ja perustelut:

- * Siirretään teknisen osaston osastopäällikkö yhdistettävään tekninen johtaja/rakennustarkastajan virkaan.
- * Lopputarkastusta vailla olevien rakennuslupakohteiden läpikäyminen – palkataan kesätyöntekijä tehtävään.
- * Sähköiseen asiointiin siirtyminen v. 2019. Rovaniemen kaupungilta ostetaan rakennustarkastajapalvelua rakennustarkastajan vuosilomien ajaksi ja kunnan rakennushankkeiden luvituksen käsittelyyn.
- * Suunnitelmakaudella varaudutaan Suhangon kaivoshankkeen mahdolliseen käynnistymiseen ja mahdollisiin lisäresurssitarpeisiin rakennusvalvonnassa ja asiantuntijatehtävissä.

Tehtävä/tulosalue:	Ympäristönsuojelu
Tilivelvollinen:	Teknisen osaston osastopäällikkö
Toiminnan lyhyt kuvaus/palveluajatus:	Ympäristönsuojelupalvelut ostetaan Rovaniemen kaupungilta. Tulossikkö sisältää myös omat hankkeet

Selite	TP 2017	TA 2018	TA 2019	Muutos%	TS 2020	TS 2021
TOIMINTATUOTOT						
Myyntituotot						
Maksutuotot						
Tuet ja avustukset						
Vuokratuotot						
Muut toimintatuotot						
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ						
TOIMINTAKULUT						
Henkilöstökulut						
Palkat ja palkkiot	-1 315	-1 600	-1 600		-1 600	-1 600
Henkilösivukulut						
Eläkekulut	-131	-390		-100,0		

Muut henkilösivukulut	-8	-90	-14	-84,4	-14	-14
Palvelujen ostot	-29 440	-30 030	-30 386	1,2	-30 386	-30 386
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-216	-300		-100,0		
Avustukset						
Vuokrat						
Muut toimintakulut						
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-31 110	-32 410	-32 000	-1,3	-32 000	-32 000
TOIMINTAKATE	-31 110	-32 410	-32 000	-1,3	-32 000	-32 000

Sanalliset tavoitteet ja perustelut:

* Ympäristönsuojelun yhteistyösopimusta jatketaan Rovaniemen kaupungin kanssa ja palvelutaso säilytetään hyvällä tasolla.

Yhteenveto keskeisimmistä toiminnallisista tavoitteista	Mittari	TP2017	TA2018	TAE2019	TS2020	TS2021
Kiinteistöjen hoito on taloudellista ja tehokasta	euroa/m ³	14,51	16,52	16,81	16,81	16,81
Simontaipaleen lomatonttien myynti	myydyt tontit/v	2	5	5	5	5
Viranomaistoimenpiteet ovat laadultaan vaikuttavia ja tehokkaita ja ne suoritetaan nopeasti	käsittelyaika/toimenpide/vko	2	2	2	2	2
Rakennus- ja toimenpidelupien käsittely	Lupien käsittelyaika/vko	4	4	4	4	4
Kaavateiden toimivuuden ja turvallisuuden parantaminen - päällystetään vuosittain - kunnossapito on hyvää ja laadukasta	Asiakaspalaute/valituksia max/vuosi	0	0	0	0	0

Tekninen lautakunta yhteensä	TP 2017	TA 2018	TA 2019	Muutos%	TS 2020	TS 2021
TOIMINTATUOTOT						
Myyntituotot	421 119	438 025	217 525	-50,3	217 525	217 525
Maksutuotot	60 273	41 000	41 700	1,7	41 700	41 700
Tuet ja avustukset	312	4 000	3 600	-10,0	3 600	3 600
Vuokratuotot	1 847 497	1 974 003	1 509 496	-23,5	1 509 496	1 509 496
Muut toimintatuotot	7 029	5 000	3 000	-40,0	3 000	3 000
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	2 336 230	2 462 028	1 775 321	-27,9	1 775 321	1 775 321
TOIMINTAKULUT						
Henkilöstökulut						
Palkat ja palkkiot	-820 693	-733 507	-616 534	-15,9	-616 534	-616 534
Henkilösivukulut						
Eläkekulut	-194 049	-177 940	-148 013	-16,8	-148 013	-148 013
Muut henkilösivukulut	-36 437	-40 060	-21 089	-47,4	-21 089	-21 089
Palvelujen ostot	-1 197 303	-1 206 817	-1 564 118	29,6	-1 564 118	-1 564 118
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-835 071	-1 052 250	-693 120	-34,1	-693 120	-693 120
Avustukset	-43 748	-45 000	-44 500	-1,1	-44 500	-44 500
Vuokrat	-164 890	-151 947	-137 768	-9,3	-137 768	-137 768
Muut toimintakulut	-12 091	-180 326	-7 150	-96,0	-7 150	-7 150
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-3 304 282	-3 587 847	-3 232 292	-9,9	-3 232 292	-3 232 292
TOIMINTAKATE	-968 052	-1 125 819	-1 456 971	29,4	-1 456 971	-1 456 971

Käyttötalousosa/koko kunta yhteensä:

Selite	TP 2017	TA 2018	TA 2019	Muutos%	TS 2020	TS 2021
TOIMINTATUOTOT						
Myyntituotot	3 802 192	2 836 265	1 999 530	-29,5	1 990 568	1 990 568
Maksutuotot	1 797 486	1 715 687	1 390 357	-19,0	1 390 357	1 390 357
Tuet ja avustukset	407 462	392 326	426 047	8,6	396 047	396 047
Vuokratuotot	2 283 919	2 352 789	1 812 844	-22,9	1 812 844	1 812 844
Muut toimintatuotot	54 760	24 689	33 623	36,2	33 623	33 623
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	8 345 819	7 321 756	5 662 401	-22,7	5 623 439	5 623 439
TOIMINTAKULUT						
Henkilöstökulut						
Palkat ja palkkiot	-13 106 197	-12 229 096	-11 130 038	-9,0	-11 004 020	-11 010 520
Henkilösivukulut						
Eläkekulut	-3 216 153	-2 971 472	-2 745 261	-7,6	-2 716 779	-2 717 270
Muut henkilösivukulut	-601 351	-672 190	-388 047	-42,3	-383 912	-384 020
Palvelujen ostot	-12 732 394	-12 728 911	-13 322 441	4,7	-13 324 606	-13 328 806
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-2 247 907	-2 598 768	-1 869 087	-28,1	-1 866 337	-1 866 837
Avustukset	-1 404 376	-1 755 096	-2 557 819	45,7	-2 557 819	-2 557 819
Vuokrat	-2 671 678	-3 010 305	-3 086 027	2,5	-3 014 510	-3 015 110
Muut toimintakulut	-120 276	-318 576	-132 850	-58,3	-132 650	-132 750
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-36 100 332	-36 284 414	-35 231 570	-2,9	-35 000 633	-35 013 132
TOIMINTAKATE	-27 754 513	-28 962 658	-29 569 169	2,1	-29 377 194	-29 389 693

Toimintakate

Toimintakate osoittaa paljonko käyttötalouden kuluista jää katettavaksi verotuloilla ja valtionosuuksilla sekä rahoitustuotoilla, joista on vähennetty rahoituskulut.

Toimintakate on talousarviovuonna -29.569.169 euroa (toimintatuotot – toimintakulut) ja toimintakate kasvaa vuoden 2018 talousarvioon nähden 2,1 % ts. 606.511 euroa. Toimintatuottojen osuus toimintakuluista on 16,1 %.

Verotulot

Verotuloja arvioidaan talousarviovuonna 2019 kertyvän yhteensä n. 9.800.000 euroa. Talousarviovuonna tuloveroprosentti säilytetään ennallaan. Kiinteistöveroprosentit korotetaan lähemmäksi valtakunnan keskiarvoja seuraavasti: vakinaisen asumisen kiinteistövero 0,50 %, yleinen kiinteistövero 1,10 % ja muiden asuinrakennusten kiinteistövero 1,15 %.

Valtionosuudet

Valtionosuuksia arvioidaan talousarviovuonna kertyvän yhteensä 20.300.000 euroa. Valtionosuusarviossa on vähennystä noin 1 % vuodelle 2018 vahvistetusta valtionosuustilityksestä.

Laki kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta annetun lain muuttamisesta ns. valtionosuus uudistuslaki (676/2014) on tullut voimaan 1.1.2015. Järjestelmää on yksinkertaistettu, määräytymisperusteita uusittu, vähennetty ja laskennallisuutta lisätty.

Järjestelmään sovelletaan ikäryhmytyksen lisäksi seuraavia kriteereitä: sairastavuus, työttömyysaste, kaksikielisyys, vieraskielisyys, asukastiheys, saaristoisuus ja koulutustausta.

Tämän lisäksi kunnalle myönnetään valtionosuutta lisäosien perusteella. Lisäosissa ei ole omarahoitusosuutta. Lisäosia ovat syrjäisyys, työpaikkaomavaraisuus ja saamelaisuus. Aiempi yleinen asukaskohtainen valtionosuus poistuu kuten myös erityisen harvan asutuksen, saaristokunnan ja saamelaisten kotiseutualueen kuntien lisäosat. Peruspalvelujen valtionosuuden osana otetaan huomioon myös verotuloihin perustuva valtionosuuksien tasaus.

Valtionosuuden muutokseen vaikuttavat mm. vuodelle 2019 tehtävä kuntien ja valtion välinen kustannustenjaon tarkistus (-231 milj. €) ja valtionosuuden kautta kunnille maksettavat veromenetyksen kompensatiot (+224 milj. €). Kilpailukyky sopimuksen (kiky) takia kuntien valtionosuutta vähennetään vuonna 2019 yhteensä -497 milj. € (-91 €/as). Lisäksi hallitusohjelman mukaisten indeksijäädytysten takia kunnilta jää peruspalvelujen valtionosuutta saamatta 91 milj. euroa vuonna 2019. Peruspalvelujen hintaindeksin arvo vuodelle 2019 on 1,3 %. Yhteensä hallituskautta eli vuosia 2016-2019 koskevista indeksijäädytyksistä johtuen peruspalvelujen valtionosuus on -243 milj. euroa alemmalla tasolla, mitä se olisi ilman päätöstä indeksikorotusten jäädyttämisestä.

Valtionosuusprosentti nousee 0,03 prosenttiyksikköä ja on 25,37 vuonna 2019 (25,34 vuonna 2018).

Kilpailukyky sopimuksen takia valtionosuutta vähennetään kahteen kertaan -59 miljoonan euron osalta vuonna 2019. Alueellisen erikoissairaanhoidon järjestämisen tehostamiseen liittyvä valtionosuusvähennys kohoo -85 miljoonaan euroon vuonna

2019. Kunnan peruspalvelujen valtionosuutta vähennetään 30 miljoonaa euroa kuntien digitalisaation kannustinjärjestelmän rahoitusta varten. Tarkempaa tietoa siitä, miten digitalisaation kannustinrahoitus kunnille myönnetään, ei vielä ole.

Vuosikate

Vuosikate on kunnan kokonaistulorahoitusta kuvaava välitulos. Vuosikate ilmoittaa riittääkö kunnan tulorahoitus kattamaan pitkävaikutteisista tuotannontekijöistä aiheutuneet kulut eli käyttöomaisuuden poistot.

Vuosikatetta odotetaan talousarviovuonna kertyvän 593 831€, ts. 149 €/asukas. Vuosikatteen osuus poistoista on 101 %.

Poistojen määrän arvioidaan olevan 585 798 euroa ja talousarviovuonna tilikauden ylijäämäksi arvioidaan 8 033 euroa. Poistot ovat vähentyneet 48,4 % käytöstä poistuneiden rakennusten sekä kiinteiden rakenteiden ja laitteiden arvonalentumiskirjausten vuoksi.

Vuosikatetta kertyy suunnitelmakaudella yhteensä 1.576.944 euroa, mikä ei kata korvausinvestointeja. Talousennusteen mukaan vuosikate on positiivinen. Talousarvioon ei ole sisällytetty käytöstä poistettavien kiinteistöjen alaskirjauksia. Käytöstä poistettujen/poistettavien ja lähivuosina alaskirjattavien kiinteistöjen tasearvot ovat 6,0 – 7,0 milj. euroa. Vuoden 2018 tilinpäätöksessä tehdään terveyskeskuksen alaskirjaus 1,3 milj. euroa.

Seuraavana on esitetty tuloslaskelma sisältäen sisäiset erät (sivu 77) sekä ulkoinen tuloslaskelma, jossa sisäiset erät eivät ole mukana (sivu 78).

TULOSLASKELMA; ULKOINEN/SISÄINEN	TP 2017	TA 2018	TAE 2019	Muutos%
TOIMINTATUOTOT				
Myyntituotot	3 802 192	2 836 265	1 999 530	-29,5
Maksutuotot	1 797 486	1 715 687	1 390 357	-19,0
Tuet ja avustukset	407 462	392 326	426 047	8,6
Vuokratuotot	2 283 919	2 352 789	1 812 844	-22,9
Muut toimintatuotot	54 760	24 689	33 623	36,2
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	8 345 819	7 321 756	5 662 401	-22,7
TOIMINTAKULUT				
Henkilöstökulut				
Palkat ja palkkiot	-13 106 197	-12 229 096	-11 130 038	-9,0
Henkilösivukulut				
Eläkekulut	-3 216 153	-2 971 472	-2 745 261	-7,6
Muut henkilösivukulut	-601 351	-672 190	-388 047	-42,3
Palvelujen ostot	-12 732 394	-12 728 911	-13 322 441	4,7
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-2 247 907	-2 598 768	-1 869 087	-28,1
Avustukset	-1 404 376	-1 755 096	-2 557 819	45,7
Vuokrat	-2 671 678	-3 010 305	-3 086 027	2,5
Muut toimintakulut	-120 276	-318 576	-132 850	-58,3
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-36 100 332	-36 284 414	-35 231 570	-2,9
TOIMINTAKATE	-27 754 513	-28 962 658	-29 569 169	2,1
Verotulot	10 072 586	9 700 000	9 800 000	1,0
Valtionosuudet	21 191 721	20 300 000	20 300 000	
Rahoitustuotot ja -kulut				
Korkotuotot	50 673	50 000	63 000	26,0
Muut rahoitustuotot	344 276	140 000	150 000	7,1
Korkokulut	-80 384	-95 000	-95 000	
Muut rahoituskulut	86 753	-55 000	-55 000	
VUOSIKATE	3 911 112	1 077 342	593 831	-44,9
Poistot ja arvonalentumiset				
Suunn.mukaiset poistot	-1 216 939	-1 134 470	-585 798	-48,4
Arvonalentumiset	-874 432			
Satunnaiset erät				
Satunnaiset tuotot				
Satunnaiset kulut				
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄMÄ)	1 819 741	-57 128	8 033	-114,1

TULOSLASKELMA; ULKOINEN	TP 2017	TA 2018	TAE 2019	Muutos %
TOIMINTATUOTOT				
Myyntituotot	1 768 907	1 050 284	688 734	-34,4
Maksutuotot	1 797 484	1 715 687	1 390 357	-19,0
Tuet ja avustukset	407 459	392 326	426 047	8,6
Muut toimintatuotot	767 841	586 470	530 731	-9,5
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	4 741 692	3 744 767	3 035 869	-18,9
TOIMINTAKULUT				
Henkilöstökulut				
Palkat ja palkkiot	-13 106 193	-12 229 096	-11 130 038	-9,0
Henkilösivukulut				
Eläkekulut	-3 216 152	-2 971 470	-2 745 261	-7,6
Muut henkilösivukulut	-601 347	-672 187	-388 047	-42,3
Henkilösivukulut	-3 817 499	-3 643 657	-3 133 308	-14,0
Henkilöstökulut yht.	-16 923 692	-15 872 753	-14 263 346	-10,1
Palvelujen ostot	-10 699 093	-10 942 929	-12 010 351	9,8
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-2 247 907	-2 598 767	-1 869 087	-28,1
Avustukset	-1 404 377	-1 755 096	-2 557 819	45,7
Muut toimintakulut	-1 221 114	-1 537 874	-1 904 435	23,8
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-32 496 182	-32 707 419	-32 605 038	-0,3
TOIMINTAKATE	-27 754 490	-28 962 652	-29 569 169	2,1
Verotulot	10 072 586	9 700 000	9 800 000	1,0
Valtionosuudet	21 191 721	20 300 000	20 300 000	
Rahoitustuotot ja -kulut				
Korkotuotot	50 673	50 000	63 000	
Muut rahoitustuotot	344 276	140 000	150 000	7,1
Korkokulut	-80 384	-95 000	-95 000	
Muut rahoituskulut	86 753	-55 000	-55 000	
Rahoitustuotot ja -kulut yht.	401 317	40 000	63 000	57,5
VUOSIKATE	3 911 134	1 077 348	593 831	-44,9
Poistot ja arvonalentumiset				
Suunn.mukaiset poistot	-1 216 940	-1 134 471	-585 798	-48,4
Arvonalentumiset	-874 432			
Satunnaiset erät				
TILIKAUDEN TULOS	1 819 762	-57 123	8 033	-114,1
Poistoeron lis.(-)tai väh.(+)	73 298			
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄMÄ)	1 893 059	-57 123	8 033	-114,1

4

INVESTOINTIOSA

KOHDE (1000 €, kustannusarvio brutto ja taloussuunnitelmavuodet netto)	Kustannusarvio	Talousarvio 2019			Taloussuunnitelma	
		Menot	Tulot	Netto	2020	2021
Pitkävaikutteiset menot						
Varhaiskasvatuksen tilojen muutostyöt	-170	-170		-170		
Nuorisotilojen muutostyöt	-40	-40		-40		
Pesulan muutostyöt	-50	-50		-50		
Kanta-arkisto	-50	-50		-50		
Kylien liikuntapaikkojen tukeminen	-15	-15		-15		
Ranuan Vuokra-asunnot Oy/avustus asuinrakennuksen purkamiseen	-70	-70		-70		
Pitkävaikutteiset menot yhteensä	-395	-395		-395		
Maa- ja vesialueet						
Maa-alueiden osto	-75	-25		-25	-25	-25
Maa- ja vesialueet yhteensä	-75	-25		-25	-25	-25
Rakennukset						
Rakennusten peruskorjaukset ¹⁾	-450	-150		-150	-150	-150
Koulu/monitoimikeskushankkeen suunnittelu/ toteuttaminen	-700	-300		-300	-200	-200
Kirkonkylän koulun liikuntasali ²⁾	-2500				-1000	-1500
Rakennukset yhteensä	-3650	-450		-450	-1350	-1850
Kiinteät rakenteet ja laitteet						
Kaavateiden asfaltoinnit ja kewen liikenteen väylät	-180	-60		-60	-60	-60
Repotien rakentaminen	-270	-270		-270		
Päivikintien rakentaminen ja asfaltointi	-200	-200		-200		
Koivutien kunnostuksen suunnittelu/toteutus	-315	-15		-15	-300	
Siuruajoen reittisilta	-100				-100	
Korkiakummun luontopolku	-50				-30	-20
Marjukan/Marjaniemen aidan siirto	-30	-30		-30		
Matkailureittien kehittäminen ja MK- lähireittien kehittäminen	-40	-40		-40		
Kiinteät rakenteet ja laitteet yhteensä	-1185	-615		-615	-490	-80
Osakkeet ja osuudet	-20				-10	-10
Käyttöomaisuusarvopaperit yhteensä	-20				-10	-10
YHTEENSÄ	-5325	-1485		-1485	-1875	-1965

1) Useat kohteet, tekninen lautakunta vahvistaa käyttösuunnitelman yhteydessä (mm. varautuminen sisäilmaongelmiin, väliaikaiset tiivistyskorjaukset ennen siirtymistä mahdollisiin uusiin tiloihin)

2) Valtionosuusehto, sis. Koulu/monitoimikeskushankkeeseen, kunnan tasessa ja rahoitus tältä osin taselainana.

5

RAHOITUSOSA

RAHOITUSOSA		TP 2017	TA 2018	TAES 2019	TS 2020	TS 2021
Tulorahoitus						
Vuosikate	+/-	1 338 241	1 077 348	593 831	672 806	410 307
Satunnaiset erät	+/-					
Tulorahoituksen korjauuserät	+/-					
Investoinnit						
Investointimenot	-	-1 500 000	-1 105 000	-1 485 000	-1 575 000	-1 965 000
Rahoitusosuudet investointi-						
menoihin	+					
Pys.vas.hyödykkeiden luovutustulot	+					
Toiminnan rahavirta	+/-	-161 759	-27 652	-891 169	-902 194	-1 554 693
Rahoituksen rahavirta						
Antolainauksen muutokset						
Antolainasaamisten lisäykset	-					
Antolainasaamisten vähennykset	+	25 000	25 000	25 000	25 000	25 000
Lainakannan muutokset						
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	+					
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-	-659 860	-490 454	-376 402	-376 402	-376 402
Lyhytaikaisten lainojen muutos	+/-					
Oman pääoman muutokset	+/-					
Vaikutus maksuvalmiuteen		-796 619	-493 106	-1 242 571	-1 253 396	-1 906 095
Lainakanta 31.12.		3 990 780	3 500 326	3 123 924	2 633 470	2 257 068
Investointien tulorahoitus, %		89,22	97,50	41,6	36,4	20,9
Kassavarat 31.12.		7 427 748	6 934 642	5 692 071	4 438 675-	2 532 580

6

HENKILÖSTÖSUUNNITELMA

Kunnan talousarviossa ja taloussuunnitelmassa henkilöstömenojen osuus kaikista toimintakuluista (ulkoinen) on supistunut ulkoistusten vuoksi. Henkilöstökulujen osuus kaikista toimintakuluista on 43,7 % (2018; 49 %).

Talous- ja henkilöstöhallintopalvelut on hankittu ostopalveluna Monetra Oy:ltä 1.4.2018 alkaen. Talous- ja hallintopalveluista siirtyi vuoden 2018 alussa kolme työntekijää Monetra Oy:n palvelukseen. Vuoden 2018 aikana on otettu käyttöön tehostetun palveluasumisen palveluseteli ja Marjaniemen henkilöstö on siirtynyt liikkeenluovutuksella Attendo Oy:n palvelukseen 1.9.2018. Samassa yhteydessä sote-ruokatuotanto siirtyi kokonaisuudessaan liikkeenluovutuksella Attendo Oy:lle ja samalla terveyskeskuksen keskuskeittiön toiminta päättyi. Muutosten johdosta kunnan henkilöstömäärä väheni 32 työntekijällä.

Osa teknisen toimen kiinteistöhoito- ja rakentamispalveluista sekä Ranuan Vanhusten ja Eläkeläisten Tukiyhdistys ry:lle tuotettu osuus siirrettiin liikkeenluovutuksena Ranuan Infra Oy:lle 1.10.2018 alkaen. Liikkeenluovutuksessa siirtyi Ranuan Infra Oy:n palvelukseen kolme henkilöä.

Pesulatoiminta siirretään perusturvatoimen ja sivistystoimen keskuskeittiö sivistystoimen hallinnon alaisuuteen 1.1.2019 alkaen. Pesulan toiminta siirretään Rantakodille. Pesulatoimintaa uudelleenorganisoidaan siten, että pyykit pestään jatkossa useissa toimintayksiköissä. Terveyskeskuksen ja vanhuspalveluiden pyykit pestään jatkossa Rantakodin tiloissa. Nykyinen pesulan henkilökunta siirtyy perusturvan alaisuuteen pesula- ja tukipalvelutehtäviin.

Palvelutuotantomuutosten johdosta kunnan henkilöstömäärä on vähentynyt vuoden 2018 aikana 38 työntekijällä. Kaikissa palvelutuotantomuutoksissa työpaikat ovat säilyneet paikkakunnalla. Henkilöstösuunnitelman mukaan kokonaisen henkilöstövähennys vuodesta 2018 on 42 työntekijää (-12,7 %).

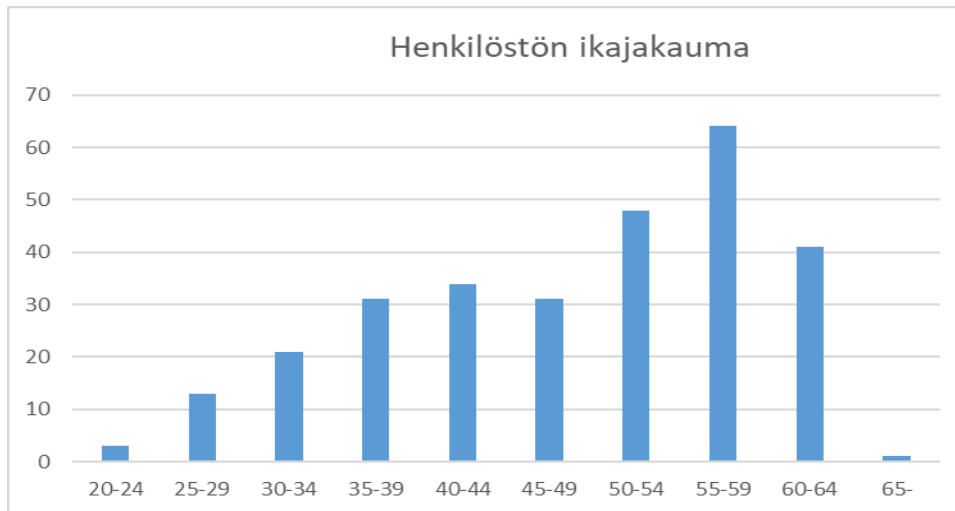
Taulukossa 1 on eriteltyä hallintokunnittain henkilöstösuunnitelma vuoteen 2020 saakka.

	TA2018	TA2019	TS2020	TS2021
<u>Vakinaiset ja määräaikaiset</u>				
Kunnanhallitus	23,0	8,0	8,0	8,0
Perusturvalautakunta	151,0	127,0	127,0	127,0
Sivistyslautakunta	121,0	125,0	116,0	112,0
Tekninen lautakunta	25,0	18,0	18,0	18,0
<u>Palkkatuella palkatut</u>				
Keskimäärin kuukaudessa	10,0	10,0	10,0	10,0
Yhteensä	330,0	288,0	279,0	275,0

Taulukko 1. Henkilöstösuunnitelma vuosille 2019 – 2021.

Henkilöstön keski-ikä on korkea (48,4 v 21.10.2018) ja eläkepoistuma on huipussaan v. 2019. Sote-palveluiden järjestäminen siirtyy mahdollisesti vuoden 2021 alusta maakunnalle, jolloin kunnan henkilöstöstä noin 45 % siirtyy maakunnan palvelukseen.

Kuviossa 1 on esitetty henkilöstön ikäjakauma 21.10.2018

Kuvio 1. Henkilöstö ikärakenne, lähde henkilöstöhallinto-ohjelma 21.10.2018.

Eläkepoistuma tuo liikkumavaraa ja mahdollistaa palvelutuotannon ja resurssien uudelleen arvioinnin sekä edesauttaa osaltaan talouden sopeuttamiseksi lähivuosina. Luonnollisen poistuman lisäksi palvelutuotantoon joudutaan tekemään rakenteellisia muutoksia toimintojen tehostamiseksi. Rakennemuutos ja palvelutarpeiden ja -vaatimusten muutokset tuovat haasteita työntekijöiden osaamisen ja esimiestyön kehittämiseen. Taulukossa 2 on esitetty eläkepoistumaennuste vuosille 2019 – 2021.

Vuosi	Eläkepoistuma	Eläkepoistuma, %
2019	17	4,4
2020	14	3,7
2021	14	3,7

Taulukko 2. Eläkepoistuma, lähde Keva 21.10.2018.

E erityisenä painopistealueena suunnitelmakaudella ovat muutos- ja tiedolla johtaminen sekä henkilöstön osaamisen varmistaminen. Lisäksi panostetaan henkilöstön tuottavuusajattelun ja priorisoinnin kehittämiseen. Osaamisen kehittämisessä keskitytään hiljaisen tiedon siirtämiseen ja suunnitelmalliseen henkilöstökoulutukseen toimintaympäristön muutoksista ja toiminnan tarpeista käsin. Koulutussuunnitelmat laaditaan vuosittain osastoittain ja aihealueittain. Tavoitteita, osaamista ja työsuoritusta edistävää koulutusta tarjotaan tasapuolisesti ja lainsäädännön vaatimusten edellyttämässä laajuudessa. Pitkäjänteisen henkilöstö- ja koulutussuunnittelun avulla voidaan ylläpitää kustannustehokas ja tuloksellinen henkilöstörakenne sekä sopeuttaa palvelutuotanto väheneviin henkilöstöresursseihin ja työtehtävien muutoksiin.

Työhyvinvoinnista huolehtimalla parannetaan työelämän laatua sekä lisätään työntekijän ja koko henkilöstön välistä yhteistyötä. Henkilöstön kokeman työtyytyväisyyden, terveyden ja hyvinvoinnin avulla työn laatua ja tehokkuutta parannetaan ja samalla asiakastyytyväisyys sekä työn ja organisaation tuottavuus lisääntyvät. Koko henkilöstöä koskeva työhyvinvointikysely toteutetaan suunnitelmakaudella vuosittain. Työterveyshuolto tekee työterveyskyselyt kolmen vuoden välein.

Henkilöstön fyysistä ja psyykkistä jaksamista tuetaan erilaisilla työterveyshuollon ja työsuojelun toimintamalleilla. Toimintatapojen ja työympäristön kehittämisen sekä henkilöstön uudelleensijoittelun avulla työuria pyritään jatkamaan. Varhaisen tuen malli uudistetaan talousarviovuoden aikana. Henkilöstön työkyvyn ylläpitämistä kulttuuri- ja liikuntapalveluiden ePassilla.

Kunnan palkkapolitiikassa noudatetaan voimassa olevia virka- ja työehtosopimuksia. Palkkausta määriteltäessä noudatetaan tasapuolista ja oikeudenmukaista linjaa ottaen huomioon käytettävissä olevat järjestelyvaraerät ja kunnan resurssit. Suunnitelmakaudella painopistealueena on tehtäväkuvien päivittäminen tehtävien uudelleenjärjestelyjen vuoksi.

Kehityskeskustelut (esimies-alaiskeskustelut) käydään vuosittain kaikissa tulosityksiköissä. Kehityskeskustelujen painopisteinä ovat osaamisen vahvistaminen, työnku-
van ja työprosessien selkiyttäminen sekä molemminpuolisen palautteen antaminen. Kehityskeskusteluiden käymisestä raportoidaan kunnanhallitukselle vuosittain viimeistään joulukuun loppuun mennessä.

Henkilöstöhallinnossa nojaututaan valtuuston vahvistamaan hallintosäätöön, henkilöstöohjelmaan sekä henkilöstöpoliittiseen ohjelmaan. Lisäksi noudatetaan kunnanhallituksen vahvistamaa tasa-arvosuunnitelmaa, virkavapauden ja työloman myöntämisperiaatteita sekä muita erikseen annettuja ohjeita ja periaatepäätöksiä.

7 OMISTAJAPOLIITTISET LINJAUKSET SEKÄ KUNTAKONSERNIIN KUULUVILLE TYTÄRYHTEISÖILLE ASETETTAVAT TAVOITTEET

Omistajapoliittiset linjaukset:

Ranuan kunnan ja kuntakonsernin tavoitteena on turvata pitkäjänteinen toiminta ja varmistaa pääoman käyttöön sekä omaisuuden hankintaan ja hoitoon liittyvän päätöksenteon systemaattisuus, ennakoitavuus sekä pääomien käytön tehokkuus.

Omistajapolitiikka on johtamisen väline ja sillä linjataan mm. missä yhteyksissä kunta on mukana omistajana ja sijoittajana ja mitä kunta omistajuudeltaan tavoittelee.

Valtuuston vahvistamalla konserniohjeella luodaan puitteet kunnan tavoitteiden mukaiselle omistajaohjaukselle. Tavoitteena on yhdenmukaistaa ohjauksen menettelytapoja ja tehostaa konsernin johtamisen edellytyksiä siten, että kuntakonsernia ja kunnan muuta toimintaa voidaan johtaa kokonaisuutena yhtenäisin periaattein ja kuntakonsernin kokonaisuus huomioon ottaen.

Kunnan *strateginen omistus* säilytetään talousarviovuonna ja suunnitelmakaudella Ranuan Seudun Matkailu Oy:ssä, Ranuan Infra Oy:ssä ja Ranuan Vuokra-asunnot Oy:ssä.

Maapolitiikka tukee kunnan elinvoimaa, yrittäjyyttä ja asumista. Kunta jatkaa aktiivista vapaaehtoisuuteen pohjautuvaa maapolitiikkaa siten, että kunnalla on hallinnassaan asumiseen, elinkeinoelämän tarpeisiin sekä vapaa-ajan toimintaan liittyvää kaavoitettua ja kaavoittamatonta maaomaisuutta. Metsäomaisuuden toimenpiteistä huolehditaan hyväksytyin metsäsuunnitelman sekä hyvien metsänhoitoperiaatteiden mukaisesti.

Kiinteistöstrategian salkutusta noudatetaan ja salkutus pidetään ajantasalla.

Kunta omistaa pääsääntöisesti vain kunnan perustehtävän kannalta tarkoituksenmukaisia *kiinteistöjä*. Rakennusten ja tilojen käyttö pyritään huolellisen ennakkosuunnittelun avulla pitämään tehokkaana.

Sijoitussalkussa noudatetaan kulloinkin voimassa olevia valtuuston päättämiä sijoitustoiminnan periaatteita.

Kunta seuraa aktiivisesti *tytäryhtiöiden* ja *kuntayhtymien* toimintaa ja antaa tarvittaessa kuntaa edustaville luottamushenkilöille toimiohjeita.

Kuntakonsernin takaukset, sisäinen lainananto ja konsernitili:

Pääperiaatteen mukaan kunta ei myönnä lainaa, takausta tai muuta vakuutta kilpailutilanteessa markkinoilla toimiville tytäryhteisöille. Lainan, takauksen tai muun vakuuden antamisessa noudatetaan kuntalain 15 luvun säädöksiä.

Kuntakonserniin kuuluvat tytäryhteisöt käyttävät konsernitiliä.

Kunnanjohtajalla on oikeus sopia ja päättää hallintojohtajan esityksestä konsernitiliin kuuluvien tytäryhteisöjen sisäisten luottolimiittien määrästä sekä talletus-, luotto- ja ylityskoroista siten, että luottolimiittien määrä ei saa ylittää 1.500.000 euroa.

Tytäryhteisöille asetettavat toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet:

1. Tytäryhteisöjä koskevien pitkän tähtäimen yritys/liiketoimintastrategioiden ja strategisten tavoitteiden päivittäminen

Kunta huolehtii omistajaohjauksella siitä, että kunnan tytäryhteisöjen toiminnassa otetaan huomioon *kuntakonsernin kokonaisuus*. Tästä johtuen tytäryhteisöillä tulee olla omistajan asettamat selkeät strategiset tavoitteet, joita tytäryhteisön hallitusten tulee toteuttaa. Tytäryhteisöjä on viime vuosina fuusioitu ja kunnan toimintaa on yhtiötetty tytäryhteisöille. Tästä johtuen on ajankohtaista laatia/päivittää yhtiöittäin vuoteen 2030 ulottuvat pitkän tähtäimen yritys/liiketoimintastrategiat. Strategiset tavoitteet tuodaan valtuuston käsiteltäviksi marraskuussa 2019, jolloin valtuusto päättää seuraaville vuosille asetettavista toiminnallisista ja taloudellisista tavoitteista.

Valmistelutyö etenee siten, että kukin tytäryhteisö käynnistää strategiaproessin ja elokuussa 2019 pidetään kunnanhallituksen ja tytäryhteisöjen väliset strategiatyöpajat, joissa käydään lävitse tytäryhteisöjen valmistelemina visio, arvot, toiminta-ajatus, strategiset päämäärät ja tavoitteet. Näiden pohjalta kunnanhallitus evästää tytäryhteisöjä jatkovalmistelussa ja antaa muutoinkin vahvistettuun kuntastrategiaan pohjautuvaa omistajapoliittista ohjausta koskien mm. elinvoiman kehittämistä, kasvua ja kansainvälistymistä, terveyden ja hyvinvoinnin edistämistä, hankintoja, kestävästä kehityksestä, elinkaariajattelua, yritysvaikutusarviointia, ennakkovaikutusarviointia ja viestintää.

Talousarviovuoden aikana kunkin tytäryhteisön hallituksen tulee päivittää/laatia lainsäädännön ja toimialan luonteen vaatimat valmius-, toiminta-, turvallisuus-, riskienhallinta-, tietoturva-, tietosuojaja- ym. suunnitelmat.

Tytäryhtiöiden hallitusten vahvistamat talousarviot esitetään liitteessä (sivu 79).

2. Tavoitteet tytäryhteisöittäin

Ranuan Seudun Matkailu Oy

Ranuan Seudun Matkailu Oy:n asemaa kunnan matkailun vahvan kehityksen, kasvun ja kansainvälistymisen veturina kasvatetaan suunnitelmallisesti. Yritys/liiketoimintastrategian lisäksi suunnitelmakauden aikana päivitetään yhtiön masterplan ja maankäyttösuunnitelma.

Matkailijoille suunnattujen aktiviteettien ja ohjelmapalveluiden tarjontaa monipuolistetaan hyödyntämällä ja kasvattamalla alihankkijoilta ostettavien tuotteiden/palveluiden hankintaa.

Ranuan matkailun vetovoimaa lisätään avoimella suhtautumisella uusien investointien ja palveluiden saamiseksi eläinpuiston alueelle. Ranuan Seudun Matkailu Oy ja kunta markkinoivat aktiivisesti alueella olevia omistamiaan rakentamattomia tontteja.

Myyntikanavissa ja matkailumarkkinoinnissa panostetaan sähköisten medioiden käyttöön sekä oikea-aikaiseen ja kohdennettuun viestintään.

Talousarviovuonna kunta osallistuu Aapisrivin purkukustannuksiin avustamalla yhtiötä 70.000 eurolla.

Kunta omistajana ei edellytä talousarviovuonna eikä suunnitelmavuosina sijoitetun pääoman tuottoa, koska yritys on vapaaehtoisessa velkasaneerauksessa.

8

TALOUSARVION JA TALOUSSUUNNITELMAN LIITTEET

Talousarvioon ja taloussuunnitelmaan liitetään seuraavat asiakirjat:

Tasearvio talousarviovuodelle 2019

Oppilasennusteet (20.9.2018)

Yhteenveto tytäryhteisöjen talousarvioista vuodelle 2019.

TASEARVIO	01.01.2019	31.12.2019
VASTAAVAA		
A PYSYVÄT VASTAAVAT		
I Aineettomat hyödykkeet	283 358	283 358
II Aineelliset hyödykkeet	20 805 997	20 946 526
III Sijoitukset	7 642 214	7 642 214
B TOIMEKSIANTOJEN VARAT	16 656	16 656
C VAIHTUVAT VASTAAVAT		
I Vaihto-omaisuus	419	419
II Saamiset	1 973 925	1 973 925
III Rahoitusarvopaperit	5 057 947	5 057 947
IV Rahat ja pankkisaamiset	1 706 695	1 338 326
VASTAAVAA YHTEENSÄ	37 627 740	37 259 371
VASTATTAVAA		
A OMA PÄÄOMA		
I Peruspääoma	14 298 857	14 298 857
II Liittymismaksurahasto		
III Arvonkorotusrahasto		
IV Muut omat rahastot		
V Edellisten tilikausien ylijäämä	11 397 784	11 340 661
VI Tilikauden ylijäämä	-57 123	8 033
B POISTOERO JA VAPAAEHTOISET VARAUKSET	6 289 961	6 289 961
C PAKOLLISET VARAUKSET		
D TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	25 740	25 740
E VIERAS PÄÄOMA		
I Pitkäaikainen	3 500 326	3 123 924
II Lyhytaikainen	2 172 195	2 172 195
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	37 627 40	37 259 371

Tasearvion tunnusluvut:

Omavaraisuusaste, %	85,8
Suhteellinen velkaantuneisuus, %	18,0
Kertynyt ylijäämä, 1000 €	11 340
Kertynyt ylijäämä, €/asukas	2854
Lainakanta 31.12., 1000 €	3 123
Lainakanta 31.12., €/asukas	785

KOULUJEN OPPILASMÄÄRÄN KEHITYS JA ENNUSTEET 20.9.2018

IMPIÖ

Lukuvuosi	E	I	II	III	IV	V	VI	E-VI
2012-2013	8	5	2	5	10	7	5	42
2013-2014	5	8	6	3	5	11	7	45
2014-2015	1	5	9	6	3	5	11	40
2015-2016	4	1	5	9	6	3	5	33
2016-2017	0	2	1	3	9	4	2	21
2017-2018	4	3	3	1	5	9	5	30
2018-2019	0	4	3	3	1	5	10	26
2019-2020	0	4	4	3	3	1	5	20
2020-2021	0	0	4	4	3	3	1	15
2021-2022	1	0	0	4	4	3	3	15
2022-2023	0	1	0	0	4	4	3	12

KUHA

Lukuvuosi	E	I	II	III	IV	V	VI	E-VI
2012-2013	23	1	2	4	2	2	6	40
2013-2014	9	5	6	4	8	5	7	44
2014-2015	14	9	4	6	4	8	5	50
2015-2016	14	3	9	4	6	4	12	52
2016-2017	15	6	5	11	6	8	4	55
2017-2018	17	9	6	5	11	6	8	62
2018-2019	18	6	11	8	5	9	6	63
2019-2020	5	9	6	11	8	5	9	53
2020-2021	10	5	9	6	11	8	5	54
2021-2022	3	10	5	9	6	11	8	52
2022-2023	6	3	10	5	9	6	11	50

KIRKONKYLÄ

Lukuvuosi	E	I	II	III	IV	V	VI	E-VI
2012-2013	28	43	48	47	47	52	3	268
2013-2014	40	46	44	49	50	46	2	277
2014-2015	30	35	46	43	46	50	1	251
2015-2016	46	39	36	47	43	47	0	258
2016-2017	43	57	40	34	48	46	1	269
2017-2018	38	46	56	41	33	48	2	264
2018-2019	37	48	44	53	41	36	2	261
2019-2020	41	43	48	44	53	41	2	272
2020-2021	28	41	43	48	44	53	0	257
2021-2022	32	28	41	43	48	44	0	236
2022-2023	24	32	28	41	43	48	0	216

OPPILASMÄÄRÄN YHTEENVETO

Lukuvuosi	E	I	II	III	IV	V	VI	E-VI
2012-2013	59	49	52	56	59	61	14	350
2013-2014	54	59	56	56	63	62	16	366
2014-2015	45	49	59	55	53	63	17	341
2015-2016	64	43	50	60	55	54	17	343
2016-2017	58	65	46	48	63	58	7	345
2017-2018	59	58	65	47	49	63	15	356
2018-2019	55	58	58	64	47	50	18	350
2019-2020	46	56	58	58	64	47	16	345
2020-2021	38	46	56	58	58	64	6	326
2021-2022	36	38	46	56	58	58	11	303
2022-2023	30	36	38	46	56	58	14	278

YLÄKOULU

Lukuvuosi	6	7	8	9	Yht.
2011-2012	48	72	77	75	272
2012-2013	37	63	72	79	251
2013-2014	50	49	62	73	234
2014-2015	44	63	49	62	218
2015-2016	45	56	64	51	216
2016-2017	45	67	59	64	235
2017-2018	43	54	68	61	226
2018-2019	48	56	54	68	226
2019-2020	36	64	56	54	210
2020-2021	41	50	64	56	211
2021-2022	53	47	50	64	214
2022-2023	44	64	47	50	205
2023-2024	48	58	64	47	217
2024-2025	43	58	58	64	223
2025-2026	41	55	58	58	212
2026-2027	28	46	55	58	187
2027-2028	32	38	46	55	171
2028-2029	24	36	38	46	144

E-9 YHTEENSÄ

Lukuvuosi	E-6 lk.	7-9 lk.	YHT.
2010-2011	423	214	637
2011-2012	412	224	636
2012-2013	412	214	626
2013-2014	417	184	601
2014-2015	385	174	559
2015-2016	388	171	559
2016-2017	390	190	580
2017-2018	399	183	582
2018-2019	398	178	576
2019-2020	380	174	554
2020-2021	366	170	536
2021-2022	355	161	516
2022-2023	321	161	482

LUKIO YHTEENSÄ

Lukuvuosi	1.	2.	3.	4.	Yht.
2010-2011	23	23	21		67
2011-2012	21	20	24		65
2012-2013	30	19	19		68
2013-2014	34	25	18	2	79
2014-2015	23	28	25	1	77
2015-2016	20	24	26		70
2016-2017	22	20	24		66
2017-2018	23	20	24		67
2018-2019	18	24	19	5	66

AIKUISTEN PERUSOPETUS

2018-2019	5
------------------	----------

YHTEEVETO KONSERNIYHTEISÖJEN TALOUSARVIOISTA VUODELLE 2019

	RANUAN INFRA OY	RANUAN SEUDUN MATKAILU OY	RANUAN VUOKRA- ASUNNOT OY
TOIMINTATUOTOT/TULOT			
Myyntituotot	1 902 200	5 510 000	
Maksutuotot			
Tuet ja avustukset			
Vuokratuotot	392 000		1 203 000
Muut tuotot	5 000	21 000	10 000
TOIMINTATUOTOT/TULOT	2 299 200	5 531 000	1 213 000
TOIMINTAKULUT/MENOT			
Henkilöstökulut			
Palkat	-404 000	-1 450 030	-5 000
Henkilöstösivukulut	-77 000	- 399 970	
Henkilöstökorvaukset	12 000		
Henkilöstökulut	-469 000	-1 850 000	-5 000
Palvelujen ostot			
Asiakaspalvelun ostot			
Muiden palvelujen ostot	-440 000	-470 000	-237 710
Palvelujen ostot	-440 000	-470 000	-237 710
Varastojen muutos		20 000	
Aineet, tarvikkeet ja tavarat			
Ostot tilikauden aikana	-363 000	-1 048 000	-360 500
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-363 000	-1 048 000	-360 500
Avustukset			
Muut kulut	-392 300	-1 401 000	-463 870
TOIMINTAKULUT/MENOT	-1 664 300	- 4 749 000	-1 067 080
TOIMINTAKATE	634 900	782 000	145 920
Rahoitustuotot ja kulut			
Korkotuotot	200		500
Muut korkotuotot	100		500
Korkokulut	-73 000	-92 000	-12 656
Muut korkokulut	-1 500		-200
VUOSIKATE	560 700	690 000	134 064
Poistot käyttöomaisuudesta	-549 000	-590 000	-108 166
Satunnaiset tulot			
Satunnaiset menot			
TILIKAUDEN TULOS	11 700	100 000	25 898
TILIKAUDEN YLI/ALIJÄÄMÄ	11 700	100 000	25 898